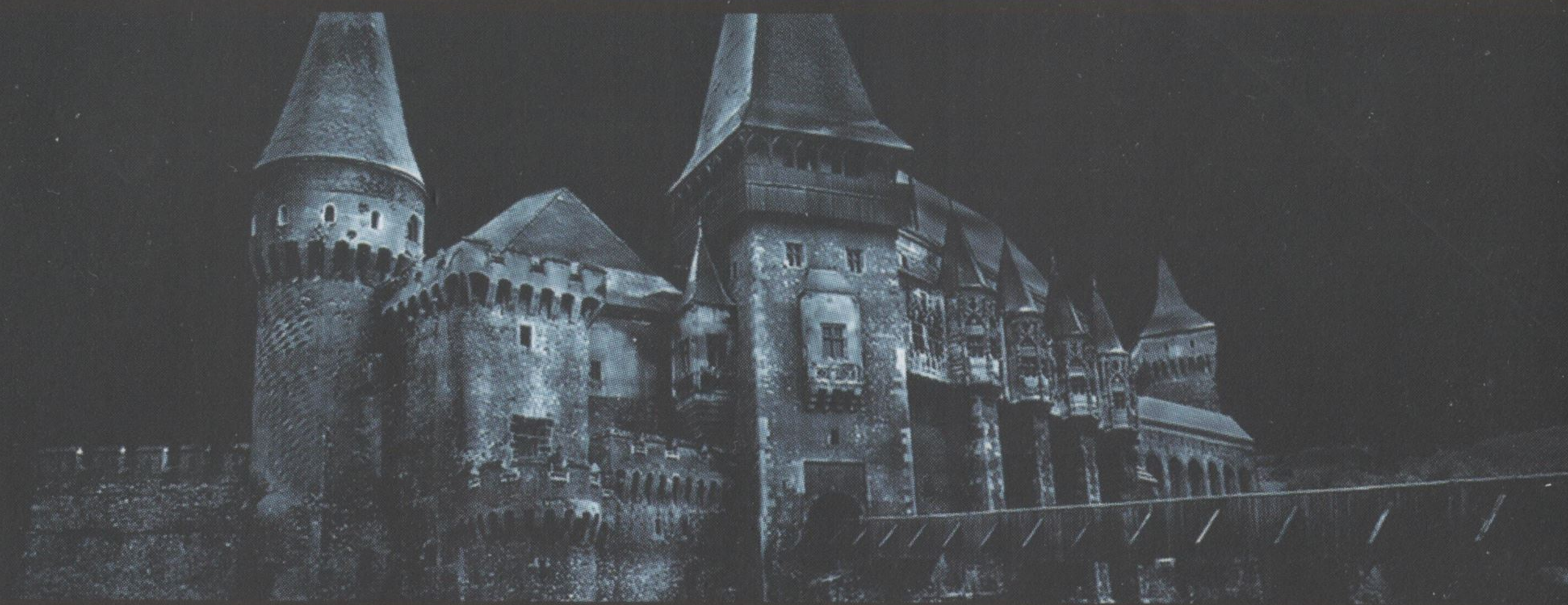

Colecția ISTORII SECRETE

Vol. XIX prezentată de Dan-Silviu Boerescu

Întoarcerea lui Dracula

Vârcolaci, strigoi și alți monștri
atestați în România

INTEGRAL

Înainte de proliferării mitului lui Dracula, a existat o contesă transilvană însetată de sânge de fecioară. Iar dacii, ca să-și înspăimânte dușmanii, foloseau capete de lup împăiate, continuate cu trupuri de șarpe, în loc de steaguri de luptă. Blestemați de călugării cărora le arsese schitul, exorciștii din Bulzești au avut mult de tras cu moroi care populau cimitirul „La Lilieci”, nemurit de poetul Marin Sorescu.

Iar, în 2015, o femeie din Brașov a divorțat de soțul ei după ce, în nopțile cu lună plină, l-a urmărit și a descoperit că acesta, în pielea goală, ataca animalele și le mușca de gât...

Adevăratul Dracula era femeie: Elisabetha Báthory •

Legende de sașii și ficțiunea lui Bram Stoker •

Moroi, strigoi și alți monștri mioritici – de la daci până în contemporaneitate: exorciștii din Bulzești •

București, „orașul fantomelor” •

2015: Vârcolacul de la Brașov

14.99 lei

INTEGRAL
eintegral.ro

Vol. XIX

**Întoarcerea lui Dracula
Vârcolaci, strigoi și alți monștri
atestați în România**

Colecția ISTORII SECRETE
prezentată de Dan-Silviu Boerescu

Colecția: **ISTORII SECRETE**

Coperta: Stelian BIGAN

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BOERESCU, DAN-SILVIU

Întoarcerea lui Dracula. Vârcolaci, strigoi și alți monștri
atestați în România : docu-drame și mituri istorice însoțite
de consemnări din presă / prezentate de Dan Sivi Boerescu. -
București : Integral, 2018

Conține bibliografie

ISBN 978-606-992-106-7

94

© INTEGRAL, 2018

Editor: Costel POSTOLACHE

Tehnoredactor: Stelian BIGAN

Tiparul executat la tipografia Editurii *Paralela 45*

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-992-106-7

Întoarcerea lui Dracula Vârcolaci, strigoi și alți monștri atestați în România

Docu-drame și mituri istorice
însoțite de consemnări din presă
prezentate de Dan-Silviu Boerescu

INTEGRAL

Întotdeauna ai dreptul

Vă rugăm să citiți cu atenție

Atestat în România

În conformitate cu prevederile Legii nr. 1/2000 privind

regimul juridic al străinilor în România, se atestă

că persoana în cauză este în posesia

documentelor necesare pentru

prezentarea de către Dan-Silvia Bocu

© INTEGRAL 2015

Editor: Carol POSTOLACHE

Traducător: Susan MCAN

Tipărit în România la Editura Integral

Cu toate drepturile rezervate. Este interzisă
reproducerea sau distribuția în orice formă
a acestui document fără acordul scris al

INTEGRAL

Sumar

**Adevăratul Dracula era femeie:
Elisabetha Báthory / 7**

**Legende de sașilor
și ficțiunea lui Bram Stoker / 17**

**Moroi, strigoi și alți monștri mioritici –
de la daci până în contemporaneitate:
exorcistii din Bulzești / 53**

București, „orașul fantomelor” / 73

2015: Vârcolacul de la Brașov / 101

**Licantropia – boală,
nebunie sau modă cinematografică:
Hotel Transylvania / 105**

Lămuriri bibliografice / 115

Abstracts

1. Introduction

Abstracts should be written in a concise and clear manner. They should provide a brief summary of the main points of the paper.

The abstract should be written in a clear and concise manner. It should provide a brief summary of the main points of the paper.

Abstracts should be written in a clear and concise manner. They should provide a brief summary of the main points of the paper.

Abstracts should be written in a clear and concise manner. They should provide a brief summary of the main points of the paper.

Abstracts should be written in a clear and concise manner. They should provide a brief summary of the main points of the paper.

Abstracts should be written in a clear and concise manner. They should provide a brief summary of the main points of the paper.

Abstracts should be written in a clear and concise manner. They should provide a brief summary of the main points of the paper.

Abstracts should be written in a clear and concise manner. They should provide a brief summary of the main points of the paper.

Abstracts should be written in a clear and concise manner. They should provide a brief summary of the main points of the paper.

Adevăratul Dracula era femeie: Elisabetha Báthory

Înainte de proliferării mitului lui Dracula a existat o contesă transilvană însetată de sânge de fecioară. Elisabeta Báthory s-a scăldat în sângele a 600 de virgine!

În realitate, Transilvania ascunde, totuși, povești și mai tulburătoare decât cea a falsului Dracula – *id est* Vlad Țepeș! –, între care cea despre personajul feminin devenit cel mai mare criminal în serie din istoria omenirii ține capul de afiș al oricărei istorii a sadismului. Și mai cutremurător era faptul că aceste crime ritualice aveau o strânsă legătură cu vârful clasei politice. De altfel, la întretăierea veacurilor al XVI-lea și al XVII-lea, într-o epocă în care violența și tortura reprezentau practici adânc înrădăcinate în mentalitatea oamenilor, iar superstițiile le ghidau viața de zi cu zi, procesul unei femei de rang nobil avea să cutremure și să îngrozească întreaga lume. Despre contesa Elisabeta Báthory s-a afirmat în repetate rânduri că este întruchiparea variantei feminine a Contelui Dracula, fiind însetată de sânge și urmărind cum

tinere fecioare se sting sub privirile sale. Obsedată de mitul frumuseții eterne, această înaltă principesă maghiară, replică a Reginei din povestea Albei ca Zăpada, a ucis sute de fecioare (peste 650 după unele surse!) pentru a se îmbăia în sângele lor, considerat elixir al tinereții veșnice.

Conform enciclopediei online Wikipedia, Elisabeta Báthory, căsătorită *Nádasdy*, (în maghiară *Báthory Erzsébet*), (7 august 1560, Nyírbátor – 21 august 1614, Csejte, azi Čachtice, Slovacia), a fost o contesă maghiară din familia Báthory.

Elizabeta Báthory s-a născut în 1560 sau 1561 la Nyírbátor în Ungaria și și-a petrecut copilăria la castelul din Nagyecsed. Tatăl ei a fost George Báthory, fratele lui Andrei Báthory, care a fost voievod al Transilvaniei, iar mama sa a fost Anna Báthory (1539-1570), fiica lui Ștefan Báthory de Șimleu, un alt voievod al Transilvaniei. Prin mama sa, Elisabeta era verișoară cu nobilul maghiar Ștefan Báthory, rege al Poloniei și principe al Transilvaniei.

Elisabeta a fost logodită cu Ferenc Nádasdy, la vârsta de 11 ani, conform unui acord politic între cercurile aristocrației. O traumă din pre-adolescență o va marca toată viața pe viitoarea asasină. La vârsta de 13 ani, Elisabeta a rămas însărcinată cu László Bende, un funcționar de la castelul Sárvár. Deși nu avea vârsta de 18 ani, Ferenc l-a pedepsit sever pe funcționar: l-a castrat, apoi l-a aruncat unei haite de câini. Elisabeta a fost mutată la un alt castel, unde a născut în 1574, în secret, o fiică pe nume Anastasia Báthory. Ferenc s-a asigurat că fiica va rămâne un secret și a acceptat să se căsătorească cu Elisabeta pe 8 mai 1575. După căsătorie, Elisabeta

s-a mutat la castelul Sárvár unde și-a petrecut timpul mai mult singură în timp ce soțul ei studia la Viena.

În 1578, Ferenc a devenit comandantul șef al trupelor maghiare. În timpul Războiului cel Lung (1593-1606), un conflict de frontieră între monarhia habsburgică și Imperiul Otoman care a avut loc în Balcani, Ungaria și Țara Românească, Elisabeta a fost însărcinată cu apărarea proprietăților soțului ei.

În jurul anului 1585, Elisabea a dat naștere altei fete, Ana (care avea să fie soția lui Miklós Zrínyi al VI-lea) iar mai târziu unei alte fete, Katalin, unui fiu György, unei alte fiice, Orsolya și altor trei băieți: Pál (1593/1597-1633/1650 – tatăl lui Ferenc Nádasdy al II-lea), András (1598-1603) și Miklós (soțul Zsuzsannei Zrínyi). Toți copiii ei au fost îngrijiți de guvernante, așa cum fusese crescută și Elisabeta. Totuși, cele nouă sarcini (cea „secretă” din copilărie și cele opt din timpul căsătoriei) vor fi lăsat destule urme pe trupul acestei femei nobile și frumoase, care, confruntată cu spectrul îmbătrânirii, va intra într-o mare panică, care va declanșa incredibilul șir de atrocități.

Soțul Elisabetei a murit în anul 1604, la vârsta de 48 de ani, din cauza unei boli necunoscute sau a unei răni din război. Cei doi au fost căsătoriți timp de 29 de ani.

Între anii 1602 și 1604, pastorul luteran István Magyari s-a plâns aristocraților, atât în public cât și la curtea din Viena, de comportamentul contesei. Deși autorităților maghiare le-a luat ceva timp până să acționeze, în anul 1610, Regele Matia al II-lea l-a desemnat pe György Thurzó, palatinul Ungariei, să investigheze cazul. Thurzó a ordonat notarilor să colecteze probe, iar la sfârșitul anului 1610, notarii au reușit

să colecteze peste 300 de mărturii. Au fost chestionați preoți, nobili, personalul castelului Sárvár, cât și oameni obișnuiți.

Potrivit mărturiilor, multe dintre victimele contesei au fost fete adolescente ale țăranilor locali, care au fost atrase la Csejte ca sclave, promițându-le o ofertă de muncă bine plătită. Mai târziu, Elisabeta începuse să omoare ficele din mica nobilime care fuseseră trimise de părinții lor pentru a învăța eticheta curții. Conform mărturiilor, au avut loc și răpiri. Atrocitățile descrise de martori includeau bătăile grave, arsurile, mutilările mâinilor, mușcarea cărnii de pe față, mâini și alte părți ale corpului, înghețarea sau moartea prin înfometare.

Unii martori au numit rude ale contesei care i-au căzut drept victime. Alții au declarat că au văzut urme de tortură pe cadavre. Cu toate acestea, doi martori, Benedikt Deseo și Jakob Szilvassy, au declarat cum au văzut-o cu ochii lor pe contesă torturând și asasinând tinerele servitoare. Conform mărturiei celor doi, Elisabeta a torturat și omorât victimele sale, nu numai în castelul Csejte dar și pe proprietățile sale din Sárvár, Németkeresztúr, Bratislava și Viena. Martorii au numit câteva persoane, care îi furnizau tinerele fete contesei.

Numărul exact al femeilor torturate și ucise de Elisabeta este necunoscut, deși se crede că ar fi în jur de 650, între anii 1585 și 1610.

László Nagy a susținut, însă, că Elisabeta a fost victima unei tenebroase conspirații care părea să fie de natură politică, opinie neîmpărtășită de contemporani sau de istorici.

Thurzó a continuat dezbaterile cu fiul contesei, Paul, și cu alți doi dintre fiii ei. Un proces și o execuție ar fi cauzat un scandal public și o rușine pentru familia nobilă și influentă

(care conducea Transilvania la acea vreme), astfel, Thurzó împreună cu fiii contesei au plănuit ca Elisabeta să dispară o vreme la o mănăstire de călugărițe, apoi au convenit să fie arestată la domiciliu. Regele Matia al II-lea a solicitat, totuși, ca Elisabeta să fie condamnată la moarte.

Pe 30 decembrie 1610, Thurzó a arestat-o pe contesă și pe patru dintre slujitorii ei, care au fost acuzați de complicitate: Dorotya Semtész, Ilona Jó, Katarína Benická, și János Újváry („Ibis” sau Fickó). Oamenii lui Thurzó i-au raportat că, în momentul arestării, aceștia au găsit o fată moartă și o alta aproape moartă în temnițele castelului.

Regele Matia i-a cerut lui Thurzó să o aducă în fața instanței, în timp ce alți doi notari au fost trimiși pentru a colecta probe suplimentare. Thurzó a reușit să-l convingă pe rege că un astfel de act ar afecta negativ nobilimea. Prin urmare, procesul a fost amânat pe o perioadă nedefinită.

Complicii contesei au fost aduși în fața instanței de judecată. Procesul a început pe 2 ianuarie 1611 la Bicse, prezidat de Judecătorul Regal al Cuții Supreme, Theodosious Syrmienensis de Szulo și alți 20 de judecători asociați. Elisabeta nu s-a prezentat la proces.

În timpul judecății, zeci de martori și supraviețuitori au depus mărturie împotriva ei. Pe lângă mărturii, Curtea a examinat cadavrele care au fost găsite ca probe.

80 de inculpați au fost găsiți vinovați și acuzați de crimă. Trei dintre inculpați – Semtész, Jó și Fickó – au fost condamnați la moarte. Sentințele au fost efectuate imediat iar înainte de arderea pe rug, lui Semtész și Jó le-au fost smulse degetele cu clești fierbinți, în timp ce Fickó, care era considerat mai

puțin vinovat, a fost decapitat, iar trupul său a fost ars alături de cei doi.

În urma judecății, o spânzurătoare roșie a fost ridicată în apropierea castelului pentru a arăta publicului că justiția și-a făcut datoria.

Elisabeta nu a fost supusă niciodată unui proces, însă familia ei a închis-o pe viață în castelul Čachtice. Aceasta a fost zidită într-un turn îngust fără ferestre, doar cu câteva găuri care îi asigurau mâncarea și aerul necesar pentru a o ține în viață. Contesa a fost întemnițată timp de 4 ani, până la moartea sa. La 24 august 1614, Elisabeta a fost găsită moartă de către un paznic. De vreme ce în camera sa au fost găsite platouri cu mâncare care fuseseră neatinse, data exactă a morții sale nu a putut fi pronunțată. A fost înmormântată în cimitirul bisericii Csejte, dar din cauza vacarmului sătenilor care strigau *tigroaica din Csejte*, aceasta a fost mutată în cimitirul de lângă locul ei de naștere din Ecséd, în cripta familiei Báthory. (<https://ro.wikipedia.org>)

Greu de explicat, oricum, cum „o femeie cu chip de înger devine un monstru” și începe să tortureze și să ucidă fecioare pe banda rulantă, în speranța deșartă că va găsi metoda de a-și recăpăta tinerețea și frumusețea. În epocă, Elisabeta Báthory era descrisă ca fiind o femeie deosebit de frumoasă, cu un păr de un negru abanos, pielea albă ca laptele, ochii de culoarea chihlimbarului, îmbrăcată fastuos, după moda vremii și pe măsura numelui său sonor. Totuși, despre „Contesa însângerată” sau „Contesa sângeroasă”, numele sub care o recunoaște istoria, se crede că ar fi fost unul dintre cei mai mari criminali din toate timpurile.

Născută într-una dintre cele mai nobile, influente și bogate familii, tânăra contesă părea a avea totul – tinerețe, frumusețe, poziție socială, avere. Cu toate acestea, ceva se pare că lipsea din viața sa aparent fără griji. Poate că a fost vina familiei, a lipsei armoniei și a iubirii pentru că la vârsta de doar 13 ani Elisabeta a rămas însărcinată cu fiul unui țăran transilvănean, sarcină ce avea să provoace o rușine fără margini familiei și să ducă la izolarea tinerei fete într-un castel. Imediat după naștere însă, copilul este luat din brațele mamei și dat spre îngrijire și creștere familiei băiatului. Ulterior, s-a afirmat că acest gest al părinților săi i-a afectat sănătatea mintală, iar comportamentele sale deviante, pe care le-a manifestat la vârsta maturității, își au de fapt originea în această întâmplare.

La vârsta de 15 ani, Elisabeta Báthory este măritată, în urma unui aranjament dintre cele două familii, cu contele Ferenc Nádasdy, un celebru militar, extrem de crud în războaiele cu turcii și purtând apelativul de *Cavalerul Negru*. „Eroul Negru al Ungariei” a făcut să curgă mult sânge pe câmpurile de luptă, așa cum avea să facă însă și soția sa în interiorul propriului castel.

Adevărul despre contesă este poate chiar mai straniu decât toate legendele și miturile înfiorătoare care s-au născut în jurul său. Cert este că Elisabeta Báthory a avut și o față umană, ea a fost mama multor copii, deopotrivă băieți și fete, avea o educație dintre cele mai alese și era capabilă să converseze în trei limbi, maghiară, latină și greacă, într-o vreme în care majoritatea nobililor erau needucați.

Obsedată de propria imagine, contesa simțea cum îmbătrânirea sa este inevitabilă, în jurul vârstei de 40 de ani devenind

din ce în ce mai invidioasă pe frumusețea tinerelor care serveau la curte și se aflau astfel în preajma sa în fiecare clipă. Astfel, orice greșală din partea vreunei servitoare nu făcea decât să ducă la o pedeapsă fără nicio urmă de milă, iar istoria vremii consemnează că prin vene îi curgea răutate în loc de sânge.

Nu se știe cu certitudine care este momentul declanșator al propriei nebunii și există numeroase variante în acest sens. Cert este că totul a început atunci când sângele unei tinere a ajuns pe pielea sa, iar contesa a avut impresia în momentul în care s-a privit în oglindă că acesta are un efect miraculos, iar acolo unde sângele i-a atins pielea și ridurile sale au dispărut. Una dintre variante o înfățișează pe Elisabeta aruncând o foarfecă spre o servitoare a sa, al cărei obraz s-a umplut de sânge, iar în alta a bruscat o tânără care îi pieptăna părul, acesteia din urmă curgându-i sânge din nas.

Primele victime ale contesei au fost din rândul servitoarelor sale, pe care le ademenea cu slujbe bine plătite. În Castelul Groazei, se crease, în fapt, un grup de criminali nemiloși, cu care Elisabeta își potența pornirile sadice. Astfel, crimele abominabile nu le înfăptuia singură, ci era ajutată de colaboratorii săi Anna Darvulia, Dorottya Szentes, Dorota Sentésová (Dorko), Jó Ilona, Katarína Benická, János Ujváry (Fickó). Se spune chiar că Anna Darvulia a fost cea care i-a recomandat contesei, ca tratament pentru îndepărtarea ridurilor, să se îmbăieze cu sânge de fecioare. Mai mult decât atât, în interiorul castelului s-ar fi aflat un teribil instrument de tortură. Acest instrument purta denumirea de *Fecioara de Fier*, iar fetele tinere și virgine erau așezate în interiorul lui și zdrobite de vii, pentru ca sângele astfel scurs să fie folosit

drept un „elixir al tinereții”. Femeia-înger avea să devină în scurt timp Femeia-Monstru.

Această metodă barbară nu a dus la dispariția ridurilor, dar Anna Darvulia nu s-a lăsat descurajată în fața criticilor contesei. Astfel, aceasta a argumentat că ridurile nu dispar, întrucât sângele țărăncilor nu era nobil, iar Elisabeta trebuind să utilizeze sânge de viță nobilă. Castelul din Carpații Slovaciei a devenit în acest fel un loc în care erau ademenite fiice de nobili, promisiunea fiind că vor fi învățate cum să se poarte în înalta societate.

Este evident că nimic din toate aceste lucruri nu au reușit să îi aducă înapoi tinerețea fizică pierdută o dată cu trecerea timpului. Deși se crede că soțul său știa despre atrocitățile comise, chiar ajutând-o uneori și primind scrisori lungi cu descrierea faptelor comise atunci când se afla pe câmpul de luptă, acestea au continuat și după anul 1604, an în care – după unele surse – Cavalerul Negru moare ucis de o prostituată din București.

În anul 1611, crimele Elisabetei Báthory nu au mai putut fi trecute sub tăcere de către familia sa și au declanșat un proces de mare amploare. Theodosious Syrmensis de Szulo, judecătorul Curții Regale, împreună cu alți 20 de judecători, vor audia peste trei sute de martori, printre care și unele fete care reușiseră să scape cu viață. Absolut toate mărturiile au arătat un singur vinovat, contesa Elisabeta Báthory. Astfel, procesul care a avut loc la data de 7 ianuarie 1611 la Biccse, în Slovacia de astăzi, rămâne în istorie drept unul dintre cele mai răsunătoare, mai ales prin numărul mare de victime, dar și din cauza atrocităților care au ieșit la lumină.

Paginile de jurnal în care Elisabeta își descria cu lux de amănunte faptele au fost folosite de asemenea ca probe împotriva sa. S-a stabilit că aceasta a ucis în ritualurile sale aproximativ 650 de fecioare, dintre care 50 aparțineau familiilor nobiliare. Contesa nu a fost însă audiată la propriul proces, familia sa dorind să înăbușe o eventuală degradare a prestigiului nobiliar, precum și un scandal de proporții covârșitoare.

În urma procesului, Elisabeta Báthory nu a fost decapitată, spânzурată sau arsă pe rug, ci a fost arestată pe viață în propriul său castel, ale cărui ferestre au fost zidite. Camera sa era despărțită printr-un zid gros de celelalte camere și exista doar o singură ușă prin care primea mâncarea și apa.

La vârsta de 54 de ani, în august 1614, „Contesa sângeroasă” a fost găsită moartă în camera sa. În pofida tuturor jertfelor de sânge, Elisabeta Báthory nu mai era nici tânără, nici frumoasă, iar pielea sa era brăzdată de riduri. Cea care a dorit să-și asigure nemurirea prin orice mijloace a murit singură, dar a rămas în amintirea oamenilor prin seria de atrocități comise în numele tinereții și a frumuseții veșnice. (www.historia.ro)

Despre Elisabeta, considerată una dintre cele mai crude criminale în serie din istorie, s-au scris zeci de cărți documentare și de ficțiune, de asemenea turnându-se mai multe lung-metraje, între care *Báthory: Countess of Blood* din 2008, cu Anna Friel în rolul principal.

Legendele sașilor și ficțiunea lui Bram Stoker

Pe cât de mult i-au plăcut săsoaicele lui Vlad Țepeș (multă vreme, asemenea tatălui său, guvernator militar al Transilvaniei de Sud), pe atât de mult sașii l-au urât, reușind finalmente să-l transforme în ochii Europei Occidentale într-un veritabil monstru, Vampirul prin excelență.

Vlad Țepeș era nepotul lui Mircea cel Bătrân și i-a moștenit temeinic apucăturile sexuale, adăugându-le și o componentă *horror*, faimoasele *țepe*, probabil o exorcizare a violurilor suferite în vremea în care, alături de fratele său vitreg, Radu cel Frumos, fusese lăsat „zălog” la curtea Sultanului de la Stambul.

Din ce în ce mai multe interpretări îi găsesc, de mai bine de un secol încoace, de la Nicolae Iorga la Dan Horia Mazilu, conotații ținând de o anumită patologie sexuală: „Trasul în țeapă, pedeapsa preferată, aplicată în special turcilor, de voievodul român Vlad al III-lea Drăculea, poreclit din această cauză și Țepeș, are cauze psihologice, spun o serie de specialiști.

Aceștia cred că pedeapsa este o urmare a abuzurilor sexuale suferite de voievod în copilărie. Vlad Țepeș ar fi fost violat, probabil chiar de fiul sultanului și trasul în țeapă ar fi fost o pedeapsă sugestivă aplicată otomanilor”.

Potrivit acestui curent, care devine tot mai credibil din punct de vedere psihanalitic, această „pedeapsă crudă aplicată de Țepeș în special otomanilor, dar, culmea, și celor care molestau sexual copii, ar avea un fond psihologic îndepărtat și care are la bază o traumă majoră. În special medievistul Dan Horia Mazilu și Nicolae Iorga spun că totul a început în copilăria lui Vlad Țepeș. Acesta a fost fiul lui Vlad al II-lea Dracul (1436-1442; 1443-1447), aliat inițial al lui Sigismund, Împăratul Sfântului Imperiu Roman de neam germanic, care l-a investit în ordinul cavaleresc al *Dragonului*. Vlad Țepeș a mai avut trei frați, pe Radu al III-lea cel Frumos, Mircea al II-lea și pe Vlad Călugărul. S-a născut în 1431 și a copilărit în Sighișoara și, mai apoi, la Târgoviște, după ce Vlad Dracul ajunge domn. Cronicile spun că a avut o copilărie armonioasă. Totul s-a schimbat o dată cu decizia tatălui său de a-i sprijini pe turci. Vlad al II-lea Dracul a fost nevoit să susțină politica otomană și să plătească tribut pentru a se menține în domnie. Ca semn de încredere, sultanul îi cere pe doi dintre copiii săi drept zălog. Vlad al III-lea /viitorul *Vlad Țepeș*/ și Radu /supranumit, apoi, *Cel Frumos*/ sunt trimiși în Imperiul Otoman. Inițial, aceștia au fost duși la fortăreața Egregoz, în vestul Anatoliei, și, mai apoi, la curtea sultanului Murad, la Adrianopole. Aici au fost învățați Coranul, limba turcă, filosofie, greacă, călărie și modul de luptă al otomanilor. Istoricii amintiți spun, însă, că aici atât Vlad, cât și Radu au fost abuzați sexual. Dan Horia Mazilu spune

că Vlad a fost abuzat probabil chiar de Sultan, fiindcă nu se supunea avansurilor homosexuale ale acestuia sau chiar de ieniceri. Mazilu lasă să se înțeleagă că din cauza acestor abuzuri Vlad Țepeș aplica celor care molestau sexual copii, dar și otomanilor, cumplita pedeapsă a trasului în țeapă” (www.adevarul.ro).

Lăsând la o parte falsa pudoare istorică, ideea abuzului sexual suferit în mod repetat în copilărie se impune tot mai mult: „S-a spus, psihanalizat fiind Țepeș (ostatic, ca și fratele său Radu – cei doi se aflau, în 1442, la Adrianopole, la curtea lui Murad al II-lea; Radu avea patru sau cinci ani; ulterior, cei doi frați vor fi expediați în cetatea Nimfeion din Anatolia, la Înalta Poartă, garantând supunerea tatălui lor, Vlad Dracul) că obiceiul aceluia de a pedepsi în chip specific ar reprezenta tot o amintire a raporturilor la care fusese supus între turci”, precizează Dan Horia Mazilu în lucrarea sa *Lege și fărădelege în lumea românească veche*. Totodată, și Nicolae Iorga, în *Scrisori de boieri, scrisori de domni*, presupune același lucru. Mai precis, istoricul bănuiește că Vlad și Radu au fost supuși abuzurilor sexuale. Vlad a ajuns să-i urască pe otomani și să dorească să-i pedepsească, în timp ce Radu a devenit un adept al practicilor homosexuale, devenind amant al sultanului. „Vlad dădu pe amândoi fiii săi, unul după altul, la turci: pe Vlad (Țepeș), care învăță acolo cruzimea, și pe Radu (cel Frumos), care se alese cu depravarea”, arată Iorga în lucrarea menționată. De altfel, cronicarul grec Laonic Chalcocondil, descrie prima tentativă de viol îndreptată împotriva lui Radu: „Căci fiindu-i drag băiatul, îl chema la petreceri și, închinând cu patimă paharul către el, îl chema în camera de culcare. Și băiatul, fără a bănuși că va păți așa ceva

din partea Împăratului, l-a văzut pe Împărat repezindu-se la el pentru un lucru de așa fel și s-a împotrivit și nu se da la dorința Împăratului. Și-l săruta împotriva voiei lui și băiatul, scoțând un pumnal îl lovește în coapsă pe Împărat și așa îndată a luat-o la fugă, pe unde a putut. Doctorii i-au vindecat rana Împăratului”, arată cronicarul, după o traducere de Vasile Grecu. După ce s-a ascuns, Radu ar fi înțeles că oricum nu va avea scăpare și s-a dus de bună voie la sultan, devenind în cele din urmă amantul său. „După ce însă Împăratul și-a făcut bagajele și a plecat, atunci și băiatul coborându-se din copac și luând-o la drum, nu cu mult mai pe urmă a venit la Poartă și a devenit favoritul Împăratului”. Totodată, acesta precizează că și fratele lui Radu, Vlad (Țepeș), a fost chemat la Poartă. „Iarna aceasta, însă, Împăratul petrecând-o în palatele sale, a trimis după Vlad, feciorul lui Drăculea, domnul Daciei”. Vlad ar fi fost supus unui tratament asemănător. Împotrivindu-se, ar fi fost abuzat sexual. Tocmai de aceea Vlad Țepeș ar fi urât în mod special pe turci, supunându-i unor cazne înfiorătoare. Dorința sa cea mai mare era să-l ucidă pe Sultan. Sunt însă numeroși istorici români și străini care spun că nu sunt suficiente date pentru a susține această ipoteză și că nu se poate spune cu certitudine că Vlad a fost abuzat sexual în Imperiul Otoman, se conchide pe *www.adevarul.ro*.

Aceasta nu este, însă, singura neclaritate majoră legată de biografia lui Vlad al III-lea Dracul/ Drăculea/ Dracula/ Țepeș. Viața sa conjugală și, mai ales, cea extraconjugală, infinit mai bogată, ridică numeroase alte întrebări.

Vlad s-a născut în anul 1431 în orașul transilvănean Sighișoara, ca fiu al domnitorului valah Vlad al II-lea Basarab zis

Dracul pentru apartenența la Ordinul Dragonului și al unei femei de viță nobilă, fiica domnitorului moldovean Alexandru cel Bun (care a stat vreme îndelungată în scaunul domnesc, 1400-1432, unde ajunsese cu sprijinul militar al bunicului lui Țepeș, Mircea cel Bătrân, care-l îndepărtase pe obscurul voievod Iuga Ologul, al doilea fiu al lui Roman I), o femeie de rang înalt din familia Mușatinilor. (Astfel, viitorul Țepes este văr direct cu Ștefan cel Mare, cu care nu a avut însă întotdeauna o relație tocmai prietenească, cu toate că, spre sfârșitul vieții lui Vlad, acesta este eliberat din temniță de Matei Corvin doar la insistențele vărului moldovean, ulterior ajungând a treia și ultima oară în scaunul domnesc de la Târgoviște.)

Porecla și, în fapt, supranumele *Dracula* se datorează în primul rând filiației paterne, apartenenței tatălui la atât de mult invocata societate secretă cunoscută ca Ordinul Dragonului. „Ordinul – care poate fi comparat cu cel al Cavalerilor de Malta sau cu cel al Cavalerilor Teutoni – era o societate militaro-religioasă, ale cărei baze fuseseră puse în 1387 de Sigismund de Luxemburg, rege al Ungariei (mai târziu, împărat al Sfântului Imperiu Roman) și de cea de-a doua soție a sa, Barbara Cillei.

Simbolul Ordinului era un dragon, iar scopul era apărarea creștinismului și cruciada contra turcilor otomani. Datorită apartenenței sale la Ordinul Dragonului, tatăl lui Vlad Țepeș era supranumit *Dracul*. Blazonul Ordinului Dragonului reprezenta un dragon (otomanii) și o cruce (semn al creștinătății), iar Vlad Dracul a purtat acest simbol peste tot, pe steaguri, monede și sigiliu”.

Cu toate acestea, însă, în 1436, numele lui va fi șters de pe lista cavalerilor deoarece în anul 1432, la numai un an de la înnobilare (care se desfășurase în cadru festiv, în catedrala de la Nürnberg), contrar statutului creștin al Ordinului care avea ca scop protejarea creștinătății de păgâni, în speță de amenințarea otomană, Vlad al II-lea Dracul i-a condus personal pe turcii care au asediat și incendiat Cetatea Severinului, fiind uciși toți cavalerii teutoni din cetate, care luptau împotriva pericolului otoman. Tot în 1432 în fruntea acelorasi turci, „folosindu-se prin viclenie de titlul de cavaler al Ordinului, Vlad al II-lea Dracul ordonă deschiderea porților Cetății Caransebeșului care, ascultând porunca, va fi incendiată și jefuită de aceiași turci conduși de Vlad al II-lea Dracul, jaf și pustiire care se va întinde în întregul sud al Transilvaniei, turcii retrăgându-se cu prăzi și robi nenumărați la sud de Dunăre” (conform Wikipedia).

Despre Țepeș se crede că fost căsătorit de trei ori, însă identitatea nevestelor domnitorului reprezintă încă un subiect de dispută între istorici. Multă vreme s-a considerat că Vlad a fost căsătorit de trei ori: întâi cu o nobilă din Transilvania – Anastasia Holszanska (Cneajna Báthory?), a doua oară cu Jusztina Szilágyi și, apoi, cu Ilona Nelipic, verișoară (sau chiar soră? ori mătușă?) a lui Matei Corvin. Însă o altă legendă, care circulă mai ales în zona Dâmboviței, o înfățișează pe prima soție a domnitorului ca fiind „o femeie din popor, care urmându-l în retragerea către Transilvania și observând că îi îngreunează fuga, se sinucide aruncându-se de pe creasta muntelui, sau, conform altei variante a aceleiași legende, populară în zona Muscelului, Doamna lui Țepeș își găsește sfârșitul sărind de pe zidurile Cetății Poenari din

Argeș de teamă să nu devină prizoniera turcilor. Pe de altă parte, voievodul însuși vorbește, într-o scrisoare către Matei Corvin, despre o programată căsătorie care nu poate avea loc datorită presiunii turcilor”.

Alte surse susțin că una dintre soțiile domnitorului ar fi fost, de fapt, sora și nu verișoara lui Corvin: „În lipsa unor documente concrete despre soțiile lui Vlad Vodă, s-au emis mai multe ipoteze, unele demne de luat în seamă, altele rămase doar la nivelul de divertisment pe Internet. Astfel, s-a crezut că a doua soție a lui Drăculea a fost chiar o soră a regelui maghiar Matei Corvin, cuvântul soră desemnând în documentele vremii, pe doamnele din suita apropiată regelui”, explică, pentru *www.adevarul.ro*, istoricul Vasile Lupașc, autorul trilogiei despre Vlad Țepeș – *Răstignit între Cruci*. Același autor argumentează că între Ilona Nelipic și Jusztina Szilágyi, adevărata verișoară a lui Matei Corvin, s-a creat o confuzie care a „înmulțit” artificial numărul soțiilor domnitorului. Toate acestea, coroborate cu legendele privind numeroasele sale pasiuni extraconjugale, i-au atribuit o imagine de iubăreț excesiv. „Singura informație certă pe care o avem la acest moment ne este oferită de către cercetătorii maghiari, citați de către istoricul român Ștefan Andreescu. Într-un document din 10 septembrie 1489, este pomenită Justina Szilágyi, ca fiind «văduva răposatului Voievod Dracula». Căsătoria cu ruda puternicului rege Matei Corvin a avut, probabil, o importantă motivație politico-militară. Această înrudire ar fi trebuit să asigure lui Vlad Voievod Drăculea o eliberare mai rapidă din prizonieratul impus de către regele maghiar precum și ajutor pentru reocuparea tronului Valahiei”, explică istoricul.

Dar relația care se pare că i-a marcat existența, creându-i, chiar o depedență psiho-afectivă exacerbată, este legendara și, totuși, mult contestata pasiune a domnitorului pentru Katharina Siegel, săsoaica de care Vlad s-ar fi îndrăgostit nebunește și care i-ar fi provocat Voievodului crize de gelozie din care au izvorât multe acte de cruzime. Istoricul afirmă că n-ar fi decât, cel mult, o inspirată tehnică de marketing pentru regiunea Brașovului! „În 1465, când Vlad și Katharina s-ar fi cunoscut în Brașov, voievodul se afla în prizonierat în Ungaria, la Buda sau Vișegrad. De asemenea, este greu de crezut că marea iubire a lui Vlad ar fi fost tocmai o săsoaică din Brașov, adică o fată provenită din mediul cel mai ostil voievodului. Nici turcii nu au scornit grozăvii atât de mari și de aberante despre cruzimea lui Drăculea așa cum au făcut-o sașii din Brașov.”

Totuși, legenda romanțată, care a traversat secolele în mai multe variante succesive, susține cu totul altceva. Se zice că totul ar fi început la Brașov (Kronstadt), pe vremea cumplit de geroasă, în luna decembrie 1455: „Era în apropierea Crăciunului, iar frumoasa adolescentă săsoaică numită Katharina se chinuia să târască la deal, prin zăpada afânată, ce făcea drumul impracticabil, o sanie mare, încărcată cu de-ale gurii pentru soldații aflați în Bastionul Țesătorilor, aflat pe o înălțime din Corona, cartierul din zona de nord a orașului medieval. Verișoarele și fratele ei mai mic împingeau sania, Katharina trăgea. Când a văzut cum se căznea tânăra fată, Vlad Drăculea, aflat lângă Bastion, a sărit imediat s-o ajute, spre surprinderea ofițerilor care-l însoțeau. Katharina avea atunci 17 ani, Țepes – 24. Fetei i-a plăcut străinul, a fost impresionată de gestul acestuia, dar încerca să se țină departe

de el, fiind speriată de faima sa. Țepeș s-a îndrăgostit pe loc de Katharina și a recurs la tot felul de strategii pentru a o seduce” (www.jurnalul.ro).

Profesoara de istorie Bertha-Diana Krauser, din Brașov, spune că, din momentul în care a văzut-o pe Katharina, Vlad „a uitat complet” de celelalte aventuri galante pe care le avea la activ, toate săsoaice blonde, una și una, printre care Ursulla din Schassburg/Sighișoara (orașul său natal), Erika din Nisner Bistritz/Bistrița și Liese din Hermannstadt/Sibiu. Krauser a descoperit povestea de dragoste a lui Țepeș într-o cronică transilvană și în alte documente ale vremii. „Katharina s-a născut, conform documentelor găsite de Bertha Krauser, la 29 aprilie 1438. Tatăl ei, Thomas Siegel, era *Zunftmeister* (staroste) al breslei țesătorilor din Seilergrasse – Ulița Funarilor, astăzi Strada Castelului din Brașov – , iar mama ei, Susanna, născută Fronius, provenea dintr-o familie din pătura mijlocie a cetății. Când Katharina era încă o copiliță, casa tatălui său a fost mistuită de un incendiu. Rămași săraci, părinții săi au trimis-o, în 1450, la Mănăstirea Franciscanilor din Mahlersdorf, departe, tocmai în Bavaria. După cinci ani, văzând că era curtată de mulți posibili pretendenți, care întrebau tot timpul de ea, părinții s-au văzut nevoiți să o scoată pe Katharina din mănăstire. Avea 17 ani. Au adus-o cu ei în casa unde locuiau după incendiu, imobilul Tartler, de pe Ulița Albă (actuala Strada Poarta Șchei, nr. 14). Frumoasa cetății își purta părul blond după obiceiul săsesc, în lungi cozi împletite, iar ochii săi albaștri și talia zveltă au fermecat mulți bărbați din cetate, dar și pe alții, veniți din Transilvania, din Țara Bârsei ori chiar din Flandra”, spune istoricul Bertha Krauser.

Restul este, deja, o emoționantă novelă istorică, desfășurată pe parcursul unui sfert de veac, cu întreruperi mai lungi sau mai scurte, provocate de șederile pe tronul valah de la Târgoviște, prizonieratul de la Budapesta, campaniile militare și bătăliile purtate de Vlad pe ambele maluri ale Dunării, hotarul natural în calea înaintării otomanilor spre Europa. Dar, de fiecare dată când se întorcea la săsoaica nurlie, Vlad avea grijă să și-o fidelizeze lăsând-o grea. În felul acesta, au apărut nu mai puțin de cinci copii, care se adaugă celorlalte cinci progenituri ale lui Vlad, care a mai avut cel puțin patru băieți și o fată: Radu și Vlad din prima căsătorie, Mihail și Mihnea (cel Rău) din a doua și Zaleska din al treilea mariaj. Se pare și că un alt copil, Radu, făcut nu se mai știe cu cine, „s-a stabilit în Moldova și a pus bazele ramurii moldovenești a neamului Drăculeștilor”.

Reîntorcându-ne la momentul inițial al seducției, Bertha Krauser, citată de *www.jurnalul.ro*, deapănă o poveste complicată, oricând ecranizabilă: „Îndrăgostit lulea de Katharina, Vlad trecea adesea pe lângă casa Tartler, unde codana țesea într-o cameră de la parter. Pe Ulița Albă, a făcut Voievodul primele crize de gelozie. Căutând-o acolo într-o seară, Țepeș s-a supărat că nu era acasă și a așteptat-o până ce Katharina și-a făcut apariția, dintr-un gang, însoțită de verișoarele sale. Se zice că a întrebat-o de ce umblă așa târziu pe stradă, iar fata a rupt-o la fugă pe gang. Țepeș a prins-o și a dat s-o sărute, moment în care a intervenit un preot ieșit să vadă cine făcea gălăgie. În întuneric, preotul n-a văzut chipul Prințului și a sărit s-o scape pe Katharina din mâinile bărbatului care o ataca. Se pare că Țepeș a reacționat violent, după cum îi era firea, și l-a rănit atunci pe preot cu sabia”.

Totuși, lucrurile nu stau atât de simplu fiindcă Vlad nu era deloc o faptură brutală dominată de instincte primare: „Am desprins fapte senzaționale dintr-o «Cronică Transilvană» apărută în secolul al XVIII-lea, ale cărei comentarii arată o cu totul altă imagine a celui care a devenit cel mai faimos voievod al românilor. Complexul personaj istoric are o origine «mult mai aristocratică» decât cea acreditată, sau ținută secret, în manuale sau literatura de specialitate. Arboarele său genealogic – încă necunoscut în totalitate – dovedește că prin legăturile matrimoniale cu marile dinastii și case regale ale Ungariei, Poloniei și Sfântului Imperiu Roman de națiune germană, Vlad Drăculea, duce de Amlaș și Făgăraș, voievod al Valahiei, conte de Oppeln și Zips, guvernator militar al Sudului Transilvaniei, a fost voievodul cu cea mai aleasă origine, un adevărat Prinț cu sânge albastru”, povestește Bertha Diana Krauser. Care mai spune că, din cronică transilvană mai reiese că Vlad Dracula, fiul lui Vlad Dracul, era invidiat pe lângă ranguri și vitejie și pentru frumusețea fizică și fascinanții săi ochi verzi „ca de balaur”, cum îi caracteriza Bonfinius, cronicarul regelui Ungariei, Mathias Corvin.

Galant, Vlad a avut grijă să le căsătorească sau să le logodească pe toate iubitele sale de până la Katharina. Pe aceasta însă nici nu concepea să o împartă cu cineva. Dragostea pentru ea i-a stârnit crize de gelozie extremă, foarte violente: fărâma cu sabia lucrurile din jur sau se răzbuna pe cei care erau prin preajmă. Când se afla la Corona, Vlad Țepeș comanda, la un depozit de stofe, mătăsuri și dantelă scumpe, aduse din Veneția și Flandra, din care i se croiau Katharinei cele mai luxoase rochii din cetate.

Dar, pe fondul invidiei extreme, apăreau și alt gen de derapaje. Astfel, „în ultima zi a lui aprilie 1459, Vlad Dracul a tras în țeapă un grup de negustori din cetatea Coronei, pe care-i bănuia de multe intrigi. În timpul carnagiului, la urechile lui Țepeș a ajuns o veste care l-a înfuriat cumplit: vestele negustorilor atacaseră familia Siegel, o bătuseră pe Katharina, care aștepta al doilea copil, și o puseseră la Stâlpul Infamiei (în actuala Piață a Sfatului din Brașov) și-i tăiaseră cozile cu care se mândrea atât de mult. Atunci, Țepeș a amenințat că dă foc întregii cetăți dacă i se va mai face vreun rău Katharinei și familiei sale. Ca s-o scape pe femeia iubită, i-a eliberat pe ceilalți negustori sași, ce urmau a fi omorâți. Legenda spune că Țepeș ar fi reușit să recupereze una dintre cosițele Katharinei. O păstra pe o pernuță, într-un dulap. Într-o zi, a surprins-o pe soția sa că umbla în dulap, s-a supărat foc și a bătut-o”.

Din nefericire pentru cei doi îndrăgostiți, ei nu s-au putut căsători niciodată. Asta în ciuda multiplelor eforturi diplomatice făcute cu disperare: „În vara lui 1460, Vlad Țepeș corespundea intens cu noul Suveran Pontif, Papa Pius al II-lea, către care a adresat, pentru a doua oară, rugămintea de acordare a unei scrisori de indulgență pentru a i se anula căsătoria cu prima soție (Anastasia Holszanska, nepoata Reginei Sofia a Poloniei). Vroia să o ia în căsătorie pe Katharina, dar rigorile religiei catolice a acesteia nu îi permiteau. Legende locale relatează că, în 1462, Anastasia s-a sinucis, aruncându-se dintr-un turn în râul ce înconjura cetatea /versiune a legendei sinuciderii unei neveste a lui Țepeș în cetatea Poenari/. Vlad Țepeș era liber să se căsătorească, în sfârșit, cu Katharina, cu care avea deja trei copii: Vladislav *Laszlo*

(n. 1456), Catherina (n. 1459) și Christian (n. 1461). Însă un complot al foștilor săi rivali sfârșește prin întemnițarea lui Țepeș la Buda, unde Matei Corvin i-a spus atunci că-l eliberează cu condiția să o ia în căsătorie pe mătușa sa, Elisabeta Corvin de Hunyadi”, susține Krauser. Astfel, Țepeș a ratat oficializarea relației cu Katharina. Însă a mai avut cu aceasta încă doi copii – Hanna (n. 1463) și Sigismund (n. 1468).

Iubirea dintre cei doi era atât de mare încât Katharina i-a rămas aproape lui Vlad – cel iarăși însurat cu o alta! – chiar și după căderea acestuia de pe tron, în 1462, iar Țepeș s-a îngrijit de toți descendenții săi, așa cum atestă cărțile funciare din 1850 ale familiilor Draguly, Laszlo sau Siegel. Asasinarea voievodului, în decembrie 1476 sau ianuarie 1477, a pus capăt celei de-a doua domnii și dragostei dintre el și Katharina. Istoricul Bertha Krauser presupune că frumoasa Cetății Coronei, care acum avea 39 de ani, s-ar fi întors la mănăstire. Din cei 22 de ani de iubire, a rămas casa din Strada Poarta Șchei nr. 14, unde astăzi funcționează o... grădiniță.

Scenariul acestei iubiri problematice ascunde și alte interpretări. O cronică transilvană din secolul al XVIII-lea arată că idila Prințului Vlad Dracula, guvernator militar, Duce de Făgăraș și Amlaș, cu frumoasa Katharina a creat revoltă în rândurile pretendenților la mâna fetei, trei dintre ei provenind din bogate familii ale comunității breslelor săsești. „Frenologii și psihologii care au analizat faptele lui Țepeș au ajuns la concluzia că sângerosul voievod făcuse o pasiune bolnavă pentru Katharina, pasiune ce a dus, în final, la nașterea mitului Țepeș”, susține Krauser. Când, în 1456, a primit de la Ioan Corvin de Hunyadi/Hunedoara ordinul

de a trece munții pentru a ocupa tronul Valahiei, la care râvnea de peste zece ani, Vlad a devenit posomorât și arțăgos. Presimțea că fata pe care o iubea de un an nu-l va urma în cetatea Târgoviștei, fiind foarte legată de locurile natale. Relatările unor oameni din anturajul lui Țepeș, citate de istoricul Krauser, dezvăluie faptul că refuzul fetei l-a marcat puternic pe voievod. În așa măsură încât „actele sale pline de cruzime asupra românilor din Valahia au fost puse pe seama frustrărilor, geloziei și furiei pe care o resimțea Vlad Drăculea departe de Katharina”(?).

Conflictul cu negustorii brașoveni a constituit punctul de cotitură în modificarea imaginii sale. Povestirile contemporane despre Vlad Țepeș, germane, slave sau românești, au păstrat în memoria timpului câteva acțiuni ferme de guvernare, explică istoricul Marius Diaconescu pentru Historia.ro. Chiar dacă ele sunt transmise într-o formulă mai degrabă anecdotică, aceste legende medievale ne dezvăluie dimensiunile și principiile programului său de guvernare: măsuri drastice împotriva hoției (poveștile cu negustorii, cu preoții sau cu cupa de aur la izvor); promovarea muncii și pedepsirea leneșilor (povestea soției leneșe care a fost pedepsită pentru că nu i-a cusut o cămașă suficient de lungă soțului ei); primul program cunoscut de integrare a Țiganilor, prin implicarea lor în luptele cu turcii (povestea despre forțarea Țiganilor să lupte cu turcii); primul program cunoscut de igienizare a societății românești prin eliminarea fizică a cerșetorilor (povestea despre ospățul dat tuturor cerșetorilor); desfășurarea unui comerț cinstit (poveștile despre negustorii străini) și, desigur, fidelizarea boierimii prin pedepsirea drastică a trădătorilor.

Programul coerent de dezvoltare economică este dovedit și de raporturile cu sașii din Transilvania. Aceștia se bucurau de privilegii comerciale în Țara Românească, care le acordau un regim vamal preferențial și libertatea comerțului. Conform concepției lui Vlad Țepeș, trebuia să se aplice principiul reciprocității pentru ca negustorii români din Țara Românească să beneficieze de aceleași privilegii în Transilvania.

Domnitorul a profitat de implicarea sa în războiul civil din Ungaria pentru a-și impune punctul de vedere. După moartea regelui Ladislau al V-lea Postumul, a început în Ungaria un război civil între tabăra celor care îl sprijineau pe Mathias Corvin, condusă de guvernatorul Mihail Szilágyi, unchiul viitorului rege, și partida fidelă habsburgilor, între care și sașii ardeleni. În acest context s-au desfășurat primele expediții ale lui Vlad Țepeș în sudul Transilvaniei pentru forțarea sașilor să renunțe la sprijinirea habsburgilor la tronul Ungariei. Profitând de rolul său de arbitru, le-a impus sașilor din Brașov principiul reciprocității în comerțul bilateral, deschizând calea negustorilor români.

Vlad Țepeș a optat pentru o domnie autoritară, în care poziția domnului să primeze în fața boierimii. Nu a pregetat să îi pedepsească pe trădători, inclusiv pe cei din familia domnească, pentru a elimina pericolul formării unui nucleu partizan în jurul unui pretendent. Orice bănuială de trădare inducea rapid la acuzarea celui bănuit și pedepsirea sa, de obicei cu tragerea în țeapă și confiscarea averii.

Pentru succesul igienizării clasei politice, adică a boierimii, pe lângă înfricoșarea ei, avea nevoie și de sprijinul oștirii sale. Campaniile de jaf în Transilvania, care oficial aveau rolul de a-i aduce pe sași în tabăra lui Mathias Corvin, apoi de a-i

pedepsi pe aceștia și pe românii din Făgăraș și Amlaș pentru sprijinirea pretendentului Dan, i-au întărit lui Vlad Țepeș autoritatea prin fidelizarea oștirii. Orice război în epoca medievală însemna jefuirea celor învinși. Atât povestirile medievale, cât și documentele de epocă au consemnat jefuirea regiunilor atacate în campaniile din sudul Transilvaniei.

Vlad Țepeș a intrat în legendă încă din timpul vieții sale. Există mai multe povestiri germane și slave, precum și legende românești, dintre care unele cu subiecte comune. Povestirile germane au pus accentul pe cruzimea domnitorului. Istoricii susțin că aceste povestiri au fost răspândite intenționat de către sași și de Mathias Corvin pentru a se justifica astfel arestarea acestuia și stoparea cruciadei.

Dacă suntem adepții teoriilor conspiraționiste, putem să acceptăm și această explicație. Însă nu trebuie să uităm mijlocul prin care aceste povestiri se răspândesc și nici să neglijăm publicul care le ascultă. Dacă astăzi spunem bancuri la un foc de tabără, să admitem că în Evul Mediu acest gen de povești cu grozăvii erau predilecte pentru cei care însuflețeau atmosfera la hanurile de la răscruci de drumuri.

Cu cât grozăviile erau mai mari, cu atât atenția celor din jur era mai captată și probabil că răsplata, un pahar de băutură, era mai ușor de primit. Iar fiecare povestitor mai adăuga câte ceva de la el pentru a mări farmecul povestirii. Un mecanism simplu de difuzare a povestirilor medievale, pe care noi însă îl uităm azi, orbiți de teoriile complotiste.

Primii care au răspândit aceste povestiri au fost negustorii sași care plecau până departe cu negoțul lor. Povestirile erau răspândite în Ungaria și în spațiul german. Mathias Corvin le-a folosit pentru a se justifica în fața Papei și i

le-a comunicat și lui în scris. Dar scribii lui le-au preluat din mediul în care circulau, probabil chiar la Curtea de la Buda. (*www.historia.ro*)

Poate părea ciudat – sau nu! –, dar cel mai cunoscut român din lumea modernă nu este un personaj real, ci o ficțiune mai mult decât discutabilă! Asta chiar dacă are la origine o figură istorică absolut remarcabilă...

Contele Dracula este un personaj ficțional, creat de Bram Stoker. A fost inspirat de personajul istoric real Vlad Țepeș. Scriitorul britanic Bram Stoker putea ușor consulta la Royal Library din Londra câteva din acele gravuri săsești din secolul al XV-lea, ce se găseau și în colecțiile de la British Museum, în care Vlad Țepeș este descris ca un monstru, un *vampir ce bea sânge de om* și un mare amator de cruzimi. A avut probabil acces și la cartea *History of Moldavia and Wallachia* a lui Johann Christian Engel, care îl descrie pe Vlad Țepeș ca pe un tiran sângeros, ceea ce i-a dat probabil ideea să ia prințul Valahiei ca model pentru personajul său fictiv, „Dracula”. Unii istorici au propus ideea că Stoker ar fi avut o relație de amiciție cu un profesor maghiar de la Universitatea din Budapesta, Arminius Vambery (Hermann Vamberger), și este posibil ca acesta să îi fi dat mai multe informații despre Vlad Țepeș. Mai mult, faptul că Dr. Abraham Van Helsing îl menționează pe *prietenul său Arminius* în romanul din 1897 ca sursă a cunoștințelor sale despre Vlad al III-lea numit Dracula, pare să sprijine această ipoteză. Trebuie reținut și faptul că aceasta pare să fie singura cauză, neexistând o legătură reală între Vlad Drăculea din istorie (1431-1476) și mitul literar modern al vampirului care este cartea lui Bram Stoker. Acesta s-a folosit de surse folclorice, mențiuni

istorice și experiențe personale pentru a realiza un personaj complex. Pe de altă parte, merită menționat faptul că detractorii politici principali ai lui Vlad – în general sașii – se foloseau de sensul de *diavol* al cuvântului *drac* pentru a umbri reputația voievodului. Astfel, ar putea asocierea dintre cele două sensuri ale cuvântului, *dragon* și *diavol*, să explice o legătură mai puternică între Vlad Țepeș și vampirism?

Tot Bram Stoker a avut ideea să asocieze acestei legende europene un animal sud-american: liliacul hematofag zis *Vampir* (*Desmodus rotundus*).

Dacă nu ar fi scris Bram Stoker romanul *Dracula* în 1898, cu siguranță Vlad Țepeș ar fi rămas ca și necunoscut pentru cei din afara României.

Deși romanul se îndepărtează de realitate, descriindu-l pe Vlad Țepeș ca un personaj mitologic – vampir –, el este cauza notorietății de care se bucură și în prezent domnitorul român.

Prima ecranizare a romanului a fost făcută în Germania în 1922, filmul numindu-se *Nosferatu, Eine Symphonie des Grauen* („Nosferatu – Simfonia groazei”), avându-l în distribuție pe actorul Max Schreck.

Ecranizarea propriu-zisă a romanului (cu numele eroului neschimbat) se filmează în 1931 – *horror*-ul clasic *Dracula*, avându-l în rolul principal pe actorul de origine maghiară Béla Lugosi.

Ultima ecranizare – și cea mai fidelă, și cea mai cunoscută – este realizată în 1992. Filmul – *Bram Stoker's Dracula* – este regizat de Francis Ford Coppola și are în distribuție actori consacrați de la Hollywood (unii dintre ei necunoscuți la acea vreme), începând cu Gary Oldman – Conte Dracula,

alături de Anthony Hopkins – Dr. Van Helsing, Winona Ryder, Keanu Reeves și Cary Elwes, care mai târziu joacă și în *Shadow of the Vampire* („Umbra Vampirului”), împreună cu John Malkovich și William Dafoe, un film despre povestea ecranizării *Nosferatu*.

Personajul mitic „Dracula”, este influențat în primul rând de cel istoric al voievodului valah Vlad „Drăculea”, nepotul faimosului Mircea cel Bătrân, dar celebru și el pentru pedeapsa prin trasul în țeapă aplicată invadatorilor otomani dar și cerșetorilor, hoților etc. De aici și supranumele „Vlad Țepeș”, care, în timp, a devenit un veritabil brand. De notat, însă, că abundă în folclorul românesc poveștile cu strigoi, cu vampiri și cu vârcolaci.

Acțiunea romanului se petrece la sfârșitul secolului al XIX-lea în Transilvania, care pe atunci făcea parte din Austro-Ungaria. Avocatul englez Jonathan Harker vine din Londra ca să cumpere castelul Contelui Dracula, dar niciun localnic nu are curaj să se apropie de casa proprietarului. O femeie îi dă un crucifix lui Harker, pentru a-l apăra de rele. Avocatul va fi adus, totuși, la reședința gotică de birjarul Contelui. În primele zile ale vizitei nu se întâmplă nimic deosebit în castel, Harker fiind rugat să nu intre în câteva încăperi. Ciudat însă i se pare englezului faptul că figura Contelui nu apare deloc în oglindă și lăcomia acestuia când vede sângele avocatului care s-a rănit la bărbierit. Acum remarcă Harker dinții lungi, ascuțiți, buzele roșii ale Contelui, ca și atenționarea de a nu dormi decât în camera care este rezervată lui. Uitând de sfatul Contelui, englezul adoarme într-o odaie străină și va fi trezit de trei femei frumoase, cu buze roșii și dinți ascuțiți, care sunt împiedicate de Conte

să-l muște. Contele dă de înțeles femeilor, gonindu-le, că englezul îi aparține numai lui. Avocatul remarcă cu groază primejdia care-l paște. În cele din urmă, englezul reușește să scape cu viață fugind din castel...

Înainte de a scrie *Dracula*, Stoker a petrecut șapte ani cercetând folclorul european și poveștile despre vampiri, fiind cel mai mult influențat de lucrarea *Transylvanian Superstitions* („Superstiții transilvănene”) a lui Emily Gerard, din 1885. Deși este cel mai cunoscut roman despre vampiri, *Dracula* nu a fost primul. A fost precedat și inspirat de romanul *Camilla*, scris de Sheridan Le Fanu în 1871, despre o femeie vampir și lesbiană, care prăda femei tinere și singure, și de romanul lung și senzațional numit *Varney the Vampire* („Vampirul Varney”) a lui James Malcolm Rymer. Imaginea unui aristocrat înfățișând un vampir, precum Dracula, a fost creată de John Polidori în *The Vampyre* („Vampirul”) din 1819, în vara anului, petrecută alături de Mary Shelley, autoarea romanului de groază *Frankenstein*, soțul acesteia, poetul Percy Bysshe Shelley și Lordul Byron.

Titlul original al romanului *Dracula* a fost *The Dead Un-Dead* („Mortul Nemort”), iar până cu câteva săptămâni înaintea publicării, manuscrisul s-a numit *The Un-Dead* („Nemortul”). Notițele lui Stoker arată că numele inițial al personajului era Count Wampyr („Contele Wampyr”), dar în urma unor cercetări a fost intrigat de numele Dracula, după ce a citit cartea lui William Wilkinson numită *Account of the Principalities of Wallachia and Moldavia with Political Observations Related to Them* (London 1820) („Prezentarea Principatelor Țării Românești și Moldovei și Observațiile politice legate de acestea”), găsită în biblioteca din Whitby în anii

1890. Numele de Dracula a fost patronimul (Drăculea) descendenților lui Vlad al II-lea, Domnitorul Țării Românești, numit *Dracul* după ce a fost investit în Ordinul Dragonilor în 1431. (<https://ro.wikipedia.org>)

Pe site-ul Listverse există un clasament al „celor mai răi oameni din lume”, iar pe locul 4 se află Vlad Țepeș! „El este cunoscut pentru legendele pedepselor sale crunte, dar și pentru faptul că a constituit muza romanului lui Bram Stoker, *Dracula*”, scrie autorul topului. „În România, el este privit ca un prinț cu un bun simț al justiției”, adaugă acesta. Alături de Nicolae Ceaușescu, domnitorul valah sporește faima României de „țară exotică și rebelă, care nu se încadrează în tiparele civilizației occidentale”. „Bine ați venit în casa mea!”, este deja celebra „urare a Contelui Dracula”, familiară tuturor amatorilor de mister și adrenalină din Occident, care consideră Castelul Bran drept „reședința celui mai cunoscut vampir din lume”.

„Povestirile” cronicilor au fost preluate și prelucrate mai târziu de către Bram Stoker care, în anul 1897, publica celebrul roman de groază *Dracula*. Începând din acest moment începe confuzia dintre vampirul descris în poveste și domnitorul valah cu temperament vulcanic. Scriitorul, filologul și omul politic român Ion Heliade Rădulescu (1802-1872) îi făcea lui Țepeș următorul portret: „Pedepsind cu rigoare și cu dreptate, neiertând nicio faptă rea, ca un alt Dracon al Atenei, aplicând pedeapsa cu moartea la cea mai mică abatere din legi, prin teroare ieși la căpătâi de a moraliza țara și a stabili securitatea publică”. Un portret apropiat îi face și academicianul A.D. Xenopol (1847-1920): „Crud până în măruntaie, străin de milă și de îndurare, el puse cumplita lui fire

în slujba țării sale și după ce o curăți de relele lăuntrice, tăind și acolo unde ar fi putut lecui, el puse piept contra înjosirii în care căzuse”. Slavistul Ioan Bogdan (1864-1919) a afirmat că „aureola de sânge care înconjoară acest nume a făcut din cel ce l-a purtat un domn legendar și l-a încărcat cu virtuți pe care nu le-a avut”. El amintește că, „deși i s-a atribuit un rol de mare administrator și organizator al Țării Românești, cronicile muntene sunt destul de sărace în informații vizavi de perioada sa de domnie și îl prezintă ca pe un domn oarecare. Cronicarii înregistrează în dreptul lui că a construit cetatea de la Poienari și că a ridicat mănăstirea Snagov. Din întreaga domnie a acestui crunt tiran nu cunoaștem decât fapte de o bestială cruzime”. Ioan Bogdan subliniază, în lucrarea *Vlad Țepeș și narațiunile germane și rusești asupra lui*, că „nimic nu ne arată sollicitudinea lui pentru reforme interne, nimic nu ne testează îngrijirea lui, fie pentru biserici și mănăstiri, fie pentru propășirea materială a țării”. Conform istoricilor, cronicile străine spun clar că Țepeș nu făcea discriminări când venea vorba de a trage în țeapă, indiferent că erau uciși copii sau femei. „Chemând câte unul dintre boierii săi, despre care putea crede că ar fi în stare să ia parte la trădarea pentru schimbarea domnilor, îl slujea și-l trăgea în țeapă, împreună cu toată casa, pe el, pe copii, femeie și slujitori (...)”, scrie cronicarul bizantin Chalcocondil, care în alte locuri îl laudă pe Țepeș pentru că i-a bătut pe turci, deci nu poate fi acuzat că îi era ostil domnitorului. Și, la un moment dat, voievodul însuși îi scrie lui Matei Corvin și îl anunță că a ucis „23.884 de oameni, inclusiv femei!” Cronicile mai menționează și alte fapte: pe un pretendent la tron l-a obligat să își sape singur groapa înainte de a fi ucis, pe

comandantul otoman Hamza l-a tras într-o țeapă mai înaltă decât cele ale celorlalți turci... Într-una din narațiunile rușești, despre care se zice că a ajuns carte de căpătâi a lui Ivan cel Groaznic, apare și un episod în care, deoarece solii veniți de la turci nu și-au scos căciulile în fața lui, Țepeș a poruncit să le fie bătute cu piroane în cap. Se povestește și că, odată, mergând pe drum, Țepeș a întâlnit un bărbat cu o cămașă nespălată. Aflând că bărbatul are o nevastă, merge la el acasă și dă ordin ca femeia să fie trasă în țeapă deoarece se făcea vinovată de lenevie!

Istoricul Neagu Djuvara descrie în cartea sa *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri* ce presupunea tragerea în țeapă: „Era un supliciu înfiorător: se înfigea un mare țăruș în pământ, sau se tăia și se subția un pom mic, iar în această țeapă osânditul era, într-un fel, răstignit – lucru groaznic de povestit; se ungea țeapa cu seu și se introducea prin fund, însă cu încetul, pentru a nu provoca moartea imediată; nu trebuia ca țeapa să străpungă ficatul sau inima, ci să iasă prin gât, pe lângă cap, iar omul stătea expus până expia, îi mâncau corbii ochii”... (<http://evz.ro>)

Când a fost publicat pentru prima dată, în 1897, *Dracula* nu a fost un *bestseller*, deși criticii erau generoși în laude. Ziarul contemporan Daily Mail a clasificat talentul lui Stoker deasupra lui Mary Shelley, Edgar Allan Poe și Emily Brontë. Potrivit istoricilor literari Nina Auerbach și David Skal, romanul a fost mai important pentru cititorii moderni decât pentru cei contemporani epocii victoriene, cei mai mulți dintre ei citind-o ca pe o aventură; a dobândit statutul legendar în secolul XX, după apariția versiunilor ecranizate. Totuși, unii victorienii l-au descris ca fiind „senzația sezonului” și

„cea mai înfiorătoare novelă a secolului paralizat”. Autorul lui *Sherlock Holmes*, Sir Arthur Conan Doyle i-a scris în scrisoarea adresată lui Stoker: „Îți scriu ca să îți spun cât de mult mi-a plăcut să citesc *Dracula*. Cred că este cel mai bun roman cu vampiri pe care l-am citit în ultimii ani”. Prima ediție americană a fost publicată de Doubleday și McClure la New York.

Mitul lui Dracula a continuat să fascineze, iar la doi ani de la moartea sa, Florence Stoker, cea care i-a fost soție autorului, a publicat o colecție de povești intitulată *Dracula's Guest and Other Weird Stories*.

Deși lucrarea *Dracula* este fictivă, aceasta conține anumite referințe istorice. Legătura dintre roman și cât știa Stoker din istorie sunt ipoteze și dezbateri. În urma publicării studiului *In Search of Dracula* („În căutarea lui Dracula”) de Radu Florescu și Raymond McNally în 1972, presupusa legătură dintre Vlad Țepeș și personajul fictiv Dracula a lui Stoker a atras atenția generală. În timpul domniei principale (1456-1462), se presupune că Vlad Țepeș a omorât între 40.000 și 100.000 de europeni (rivali politici, criminali sau pe oricine considera „nefolositor umanității”), în special folosind metoda favorită de a trage în țeapă. Principalele relatări provin de la sașii care locuiau în Transilvania, care aveau confruntări dese cu Vlad al III-lea. Vlad al III-lea este considerat erou popular de către români, în special pentru îndepărtarea invadatorilor turci. Se spune că ar fi tras în țeapă peste 100.000 de turci, probabil un număr exagerat. Pe plan istoric, Dracula derivă din Ordinul Cavaleresc numit Ordinul Dragonului, înființat de Sigismund de Luxemburg (pe atunci Regele Ungariei, mai târziu Împărat al sfântului

Imperiu Roman), pentru a susține creștinătatea și a apăra Imperiul de otomani. Vlad al II-lea „Dracul”, tatăl lui Vlad al III-lea, a fost acceptat în ordin în jurul anului 1431 datorită curajului cu care lupta împotriva turcilor. Începând cu 1431, Vlad al II-lea a purtat emblema ordinului, iar mai târziu, în calitate de domnitor al Țării Românești, și monedele sale aveau simbolul dragonului. (<https://ro.wikipedia.org>)

Nu toate sursele contemporane lui Țepeș, deși au făcut, în timp, o carieră absolut epopeică, industria „vampirologică” dezvoltată de studiourile de la Hollywood nefiind străină de asta, sunt verosimile, fiind mai degrabă rodul plăsmuirilor săsești revendicative: „Un manuscris din secolul al XV-lea este mărturia vie a comportamentului bizar pe care îl adopta Vlad Țepeș atunci când avea musafiri la masă. Ultimul fel de mâncare care le era servit invitaților era un castron cu sângele extras de la cei pe care îi trăgea în țeapă, în care erau bucăți de pâine înmuiate. Probabil că astfel *Dracula* vroia să le ofere un exemplu invitaților săi”.

Inițial, faima despre cruzimea lui a fost difuzată prin intermediul unui pamflet politic, puternic exagerat, apărut la ordinele lui Matei Corvin. „Lucrarea *Poveștile regelui* scoatea în evidență cruzimea de neimaginat a lui Vlad, citită și de trimisul papal la curtea regală de la Buda, Niccolo de Modrussa”, precizează și istoricul Constantin Rezachevici, în *Pedepsele lui Vlad Țepeș. Pedepse comune în Europa și trăsături care le diferențiau*. Același istoric arată că, în general, pentru infractorii de drept comun, Vlad Țepeș folosea pedepsele obișnuite ale Evului Mediu și prevăzute de normele juridice ale vremii din Țara Românească: „Jurisprudența românească era mult mai îngăduitoare față de cea a Europei Centrale și

de Vest”, adaugă Rezachevici. Cu alte cuvinte, Vlad nu aplica pedepse exagerate pentru vremurile în care trăia. Mai mult, Rezachevici – citat de mai multe site-uri specializate în probleme istorice – arată că Țepeș aplica pedepsele și în funcție de legile țării din care proveneau infractorii sau cei pedepsiți. În cazul negustorilor brașoveni, de exemplu, au fost aplicate pedepsele prevăzute de codexurile juridice ale sașilor. Tocmai de aceea până și Antonio Bonfini, istoricul oficial al lui Matei Corvin, spune despre Vlad Țepeș că era foarte crud, dar drept în același timp. Până și pe trădători, inclusiv pe Dan al II-lea, nu îi trage în țeapă, ci îi decapitează. Când venea vorba despre otomani, însă, Vlad Țepeș prefera trasul în țeapă. „O bucată de lemn ascuțită, înaltă uneori și de patru metri, era introdusă cu ajutorul ciocanelor prin anusul osânditului, care era ridicat și priponit în vârful țepei. Ca să nu țipe, pedepsitul era de obicei strangulat”, arată Rezachevici. Colaborau, în general, nouă călăi pentru a pune eficient în aplicare supliciul. Condamnatul era lăsat să moară acolo. Toți prizonierii turci, indiferent de rang, au fost pedepsiți în acest fel de Vlad Țepeș. Rezachevici arată că pedeapsa aceasta nu a învățat-o de la turci, dar îi plăcea să le o aplice în special lor. Numai în 1462, „după asediul Nicopolelui și a Brăilei, Țepeș a urcat în țepe nu mai puțin de 20.000 de otomani”.

Scriitorul din Irlanda nu a avut acces la atâtea surse istorice. Oricum, succesul inițial al romanului lui Bram Stoker nu anticipa însă isteria mediatică din ultimele decenii. Ulterior, a intervenit marketingul agresiv al industriei de *entertainment*: „Fiind un personaj nu numai istoric, ci și literar și folcloric, Voievodul a fost ales de scriitorul Bram Stoker ca erou principal al romanului său apărut în anul 1897. De

atunci, Dracula și Transilvania, țărâmul care adăpostește misteriosul castel plin cu fantome și vampiri undeva în mijlocul pădurilor întunecoase, a devenit subiectul a peste 750 de filme, documentare sau artistice inspirate de romanul scriitorului irlandez. (...) Există multe legende: una spune că transformarea lui Vlad Țepeș în *Contele Dracula* cel însetat de sânge se datorează faptului că, potrivit obiceiului din acea vreme, învingătorul unei lupte își potolea setea bând sângele celor învinși”.

Iar porecla *Țepeș* i s-a atribuit de pe urma execuțiilor frecvente prin tragere în țeapă pe care le ordona, numai că asta s-a întâmplat, în fapt, destul de departe de țărmurile românești, pe la Adrianopole și Stambul. Turcii erau cei care, inițial, îl denumeau *Kazikli Bey* („Prințul Țepeș”). Acest nume a fost menționat pentru prima oară într-o cronică valahă abia din anul 1550, mult după dispariția fizică a lui Vlad (care fusese deja ucis în decembrie 1476), însă a devenit o constantă imuabilă a subconștientului colectiv românesc.

Copilăria lui Vlad, fiul posesorului blazonului cu dragon, perioadă care ar putea explica multe dintre tainele comportamentului său, a fost cel puțin una ciudată. El s-a născut la Sighișoara fiindcă, în acea vreme, tatăl său, mare luptător și bun administrator, era guvernator militar al Transilvaniei, fiind numit în funcție de către Regele Sigismund al Ungariei, cu ajutorul căruia, de altfel, va ajunge să ocupe tronul Valahiei în detrimentul fratelui său vitreg, Alexandru Aldea (alt copil din flori al prolificului Mircea cel Bătrân). Când tatăl lui Vlad ajunge în sfârșit pe scaunul domnesc, familia se mută la Târgoviște, acolo unde, câțiva ani, vor duce o viață aproape idilică. Toate astea se vor încheia, când Vlad tatăl,

abandonat de Sigismund, trebuie să se închine turcilor și, conform uzanțelor, pentru a-și demonstra loialitatea, trebuie să-și trimită doi dintre fii, pe Radu și pe Vlăduț cel mic, ostatici de lux la curtea Sultanului. Traumele suferite în „haremul” de băieței al titularului flamurei verzi pe care era brodată Semiluna îl vor urmări pe Vlad toată viața, determinând, cel mai probabil, practica barbară a trasului în țeapă și comportamentul maladiv amoros, obsesiv-compulsional.

Dincolo de mitul modern, proliferat în secolele XIX-XX, se ascund o sumedenie de contradicții, unele pornind chiar de la Bram Stoker. În timp ce majoritatea occidentalilor cred că Vlad Țepeș a fost inspirația pentru crearea personajului Dracula, fiul lui Bram Stoker, Irving, susținea că această informație este falsă și că tatăl său a creat eroul după ce l-a visat în somn. Legătura dintre Dracula și Vlad al III-lea a apărut de-abia în anul 1958, fiind formulată de cercetătorul Basil Kirtley, însă ea a fost demontată apoi de către specialiștii care nu au găsit nicio asociere între cele două personaje în însemnările lui Stoker.

Bram Stoker dădea numelui „Dracula” semnificația de „diavol”, însă mai apoi, denumirea a făcut referire la originea lui Vlad Țepeș, ca fiu al lui Vlad Dracul. Istoricul Aurel Răduțiu susține că niciunui conducător tiranic nu i-ar fi plăcut să fie numit „Fiul Dracului”, ci, mai degrabă, el a fost cunoscut ca fiind „Vlad Dragu”, adică „Vlad cel Drag”. Ulterior, sașii din zonele aflate sub stăpânirea lui Țepeș ar fi interpretat greșit adjectivul de origine slavă „Dragu” și l-ar fi folosit sub forma „Dracu”.

În 1463, poemul „Von ainem wutrick der heis Trakle waida von der Walachaei” era recitat în fața împăratului

romano-german Frederick al III-lea. În secolul XX, în momentul în care poemul a fost tradus de Radu Florescu și Raymond McNally, el includea mențiunea că Vlad al III-lea obișnuia să își înmoaie pâinea în sângele bărbaților, femeilor și copiilor pe care îi trăgea în țeapă. Unii cercetători pun la îndoială această informație, deoarece susțin că voievodul își spăla mâinile cu sânge, iar această referire ar fi, de fapt, doar o metaforă.

Un număr foarte mare de turiști, atât români cât și străini, trec pragul Castelului Bran, cu speranța de a-l găsi pe Dracula. Istoricul Florin Curta îi asigură însă că Vlad Țepeș nu a locuit niciodată la Bran, iar în ceea ce privește locul de naștere al voievodului, acesta ar putea fi la Sighișoara sau la Târgoviște.

Nu se cunoaște cu exactitate modul în care a sfârșit voievodul, însă, după cele mai multe surse, el ar fi murit decapitat, iar capul său ar fi fost dus sultanului Mehmed al II-lea, ca o dovadă a faptului că domnul muntean fusese ucis. Legenda spune că, ulterior, trupul lui Țepeș a fost înmormântat în biserica Mănăstirii Snagov, însă cercetările arheologice au arătat că singurele oseminte aflate aici erau cele ale unor cai. Un student la Universitatea din Tallinn susținea la un moment dat că a descoperit pe un mormânt dintr-o biserică din Italia imaginea unei creaturi asemănătoare cu un dragon, sugerând faptul că acolo ar fi fost înmormântat, de fapt, Vlad Țepeș. (*www.descopera.ro*)

O altă ficțiune jurnalistică a făcut valuri la un moment dat. Castelul în care „a trăit și a păcătuț” Dracula se află în Hunedoara, scria în 1969 o celebră jurnalistă din Statele Unite ale Americii, Aline Mosby. Ea a fost cea care a pornit

pe urmele personajului însetat de sânge din romanul lui Bram Stoker și, cu peste cinci decenii în urmă, a descoperit că locul unde el trăise nu a fost Bran, ci Hunedoara.

Aline Mosby, singura jurnalistă americană care l-a intervievat pe Lee Harvey Oswald, ucigașul președintelui J.F. Kennedy, a petrecut mai multe luni în România, pentru a descoperi locul care l-a inspirat pe Bram Stoker, în romanul său *Dracula*. În 1969, în vremea în care era corespondent din Uniunea Sovietică al agenției de presă americane UPI (United Press International), Aline Mosby a ajuns în Hunedoara. În orașelul industrial de la poalele castelului devenit pustiu, jurnalista avea să descopere adevărata casă a Contelui Dracula, cel însetat de sânge potrivit legendelor arhicunoscute și intens mediatizate de un Hollywood altminteri nu foarte pus la punct cu realitățile istorice. „Aceasta este Transilvania, un teritoriu sălbatic și singuratic, unde localnicii își amintesc povești spuse de bunicii lor, despre creaturi cu înfățișări monstruoase, despre oameni care străpungeau inimile morților pentru a-i ține în criptele lor”, își începea autoarea reportajul, cu titlul *Transilvania – unde a trăit adevăratul Dracula?*, publicat pe 22 decembrie 1969, de ziarul american The Village Messenger, conform www.adevarul.ro. „Am descoperit că Dracula cel adevărat, chiar nefiind vampir, a trăit și a păcătuțit în aceste locuri, așa cum se crede. Aici, în Hunedoara, castelul din secolul al cinsprezecelea se ridică din prăpastie și străpunge cerul gri al iernii. Este așa cum a scris Stoker: un loc al umbrelor, unde vântul suflă rece printre metereze, și printre ale cărui ferestre înalte și înnegrite nu trec razele soarelui”, scria jurnalista. Aline Mosby relua, în reportajul ei, povestea contelui Vlad Țepeș, fiu al lui Vlad Dracul și cel

căruia îi plăcea să își ucidă inamicii străpungându-le trupurile cu o țeapă. Același care se ridica din sicriul său pentru a bea sânge, străpungând gâturile femeilor. Însă, continua jurnalista, Hunedoara devenise modernă. Uzinele de oțel tu-ciurii sufocau casele țărănești din apropierea castelului, iar de la ferestrele acestuia se vedeau coșurile de fum roșu care acoperea atunci orașul. „Copiii mai aleargă prin castel pentru a-i vizita camerele de tortură, iar un fotograf sforăie într-una din sălile mari ale acestuia. Dar restul castelului este cufundat în liniște”, scria Mosby. Doar în Hunedoara auzise poveștile înfiorătoare despre strigoi. „Cei mai mulți dintre sătenii din zona Transilvaniei nu știu nimic despre Dracula, dar localnicii din Hunedoara își amintesc poveștile pe care bătrânii lor le șopteau despre un spirit vampir numit Dracula. «Desigur, legendele nu sunt adevărate, dar bunicii mei îmi povesteau despre vampirul care nu putea fi omorât decât dacă îi era înfipt un par ascuțit în inimă. Dracula avea picioare de capră și pentru a-l putea ține departe de casele noastre, înfigeam un cuțit în ușa casei», povestește Ioan, un tânăr de 20 de ani”, potrivit articolului jurnalistei. Alți localnici din Hunedoara, scria Aline Mosby, îi povestiseră că sub castel ar fi existat un tunel plin cu țepușe, unde Dracula ar fi locuit în timpul zilei. Și că în părțile locului, încă se practica străpungerea inimilor celor morți cu un țăruș, pentru ca aceștia să nu se ridice din cripte, transformați în vampiri.

Într-un interviu autobiografic în care povestea despre perioada petrecută ca jurnalist al agenției UPI, în Europa, Aline Mosby își amintea și despre locul unde îl căutase pe Dracula. A fost, spunea ea, în interviul publicat de Washington Press Club Foundation, în 1991, una dintre experiențele

plăcute din cariera ei. Mosby relata cum ministrul de Interne din acea vreme al României – Cornel Onescu, succesorul lui Alexandru Drăghici – devenise isteric față de subiectul ei, prezentând faptul ca pe un lucru anti-sovietic. Dar reportajul avea să fie unul dintre cele mai reușite ale jurnalistei. „Pentru că agenția de presă la care lucram era foarte bogată, mi s-a pus la dispoziție o mașină Mercedes cu șofer și o tânără translator care m-a ajutat să găsesc locul despre care Bram Stoker a scris. Acum, Hunedoara e un oraș industrial. Românii au luat ideea cu Dracula din reportajele publicate în New York Times și din cele scrise de mine, și cred că apoi cineva s-a gândit la a face din Dracula o atracție turistică. Și așa au făcut, dar au făcut una mai aproape de București / castelul Bran/, care nu este adevăratul loc al lui Dracula. Au făcut-o pentru afacerile din turism, pentru că era mai ușor să aduci turiști acolo, spunând că acela e castelul lui Dracula. Dar nu era acela. Am vorbit cu oamenii din orașul pe care îl găsisem atunci și acel oraș, industrial, era cel unde Dracula trăise și s-au întâmplat toate acele lucruri relatate. A meritat”, conchidea jurnalista, citată de *www.adevarul.ro*.

Dracula a generat și o mulțime de povești la Hollywood. Actorul care l-a jucat pe Conte Dracula atât pe Broadway, cât și în primul film care i-a prezentat legenda, este născut la Lugoj, pe vremea când orașul se afla în Imperiul Austro-Ungar. Tatăl său era István Blaskó, un bancher, iar mama – Paula de Vojnich.

Béla Lugosi, pe numele real *Béla Ferenc Dezső Blaskó* (20 octombrie 1882, Lugoj – 16 august 1956, Los Angeles, SUA), a fost un actor celebru mai ales pentru rolul său ca Dracula, mai întâi pe Broadway, însă mai apoi în prima ecranizare a

povestirii clasice despre vampiri a lui Bram Stoker. Marele său rival a fost Boris Karloff, interpretul lui Frankenstein.

În perioada 1917-1956, a apărut în aproximativ 50 de pelicule, *Dracula* fiind realizat în 1931. În 1939, joacă în succesele *Son of Frankenstein* și *The Gorilla*. A fost căsătorit cu nu mai puțin de cinci femei, Ilona Szmick (1917-1920), Ilona von Montagh (1921-1924), Beatrice Weeks (1928-1929), Lillian Arch (1933-1953), Hope Lininger (1955-1956), relațiile cu primele patru sfârșindu-se cu divorțuri.

Suferind de sciatică, a devenit dependent de morfină și metadonă. A murit în urma unui atac de cord în 1956.

Sfârșitul adevăratului personaj istoric avea să poarte pecetea unei umilințe simbolice. Capul celui ucis a fost dus la Constantinopole, „unde Sultanul l-a așezat într-o... țeapă, ca un trofeu. Se spune că, totuși, trupul i-a fost luat și spălat de călugării credincioși, care l-au înmormântat mai apoi într-un loc asupra căruia plutește și astăzi misterul. Cea mai cunoscută variantă cu privire la locul de odihnă veșnică al voievodului este cea susținută de arheologul Dinu V. Rosseti, care afirma că, în decursul săpăturilor din anii 1934-1935, a găsit un mormânt așezat pe axa intrării, în fața ușii Mănăstirii Snagov. Deasupra oaselor degradate s-au păstrat bucăți de mătase precum și ornamente brandenburgice, iar scheletul nu avea craniu. Cercetări mai recente nu au descoperit în acel loc decât câteva oase de cal din perioada neolitică, nu și rămășițele adevăratului domn valah”.

Dar cea mai fantezistă(?) teorie despre rămășițele lui Vlad Țepeș este legată de un important personaj istoric din secolul XX: „Există și surse conform cărora în timpul ocupării Bucureștiului de trupele naziste, un înalt general german

ar fi ordonat de urgență scoaterea din țară a unor lăzi sustrase din Mănăstirea Snagov. Se știe că Führer-ul nazist era și el foarte interesat de personalitatea lui Țepeș... Adevărul rămâne în continuare acoperit de mister!" (www.artha.ro).

În apropiere de București, lângă pădurea Cernica, se află o baltă înconjurată de legende din vechime, de care unii localnici se tem și acum. Se spune că lângă acest petic de apă au loc fenomene inexplicabile.

Balta Vrăjitoarelor, ascunsă în mijlocul pădurii Boldu-Crețeasca, are un diametru de numai 5 metri și, aparent, nu are nimic special.

Balta este însă foarte cunoscută, în special datorită vrăjitoarelor țigănci care se adună aici, în fiecare an, de Sfântul Gheorghe, de Sânziene și de Sfântul Andrei, nopți în care, potrivit superstițiilor, se deschid porțile spre alte tărâmuri. Se spune că, aici, orice vrajă sau blestem se împlinesc cu siguranță, scrie www.descopera.ro. Vrăjitoarele se strâng, în fiecare an, în aceste nopți speciale, pentru a-și practica ritualurile magice pe marginea bălții. Ele spun că, din generație în generație, și-au tras puterea de la această baltă, reprezentând practic o inițiere în artele oculte. Localnicii povestesc că, de multe ori, femeile însărcinate, care nu doreau copilul, se duceau la baltă, stăteau câteva minute în apă și scăpau de sarcină. Animalele sunt speriate de acest loc sinistru. Nu găsești nici măcar o broască să viețuiască în acest lac.

Chiar și pentru cei care nu cred în aceste legende, locul poate părea sinistru. Animalele refuză să bea apa de aici, oricât ar fi de însetate. În plus, în apropiere de acest ochi de apă au fost observate, în decursul timpului, fenomene ciudate, cum sunt fulgerele globulare sau furtuni iscate din senin,

spun localnicii. Unele povești spun că aici vara ninge, iar din senin, numai deasupra apei, pornesc furtuni năpraznice.

Și mai este ceva ciudat cu această baltă: ea nu se schimbă niciodată, nu seacă, nici nu se extinde, indiferent dacă plouă mult sau este secetă.

Deși balta are o adâncime de numai un metru și jumătate, unii locuitori cred în legenda conform căreia nu ar avea fund și orice obiect aruncat acolo dispare fără urmă. De altfel, o legendă veche spune că, în urmă cu mai mulți ani, câțiva localnici au aruncat un bolovan de zeci de kilograme, care în două săptămâni a dispărut fără urmă.

La fel s-a întâmplat, se pare, cu tonele de moloz aruncate aici de autoritățile comuniste, după cutremurul din 1977, în încercarea de a scăpa de rămășițele clădirilor distruse. (*www.cancan.ro*)

Primele legende legate de acest loc au apărut în secolul al XV-lea. Se spune că aici ar fi fost ucis și decapitat domnitorul Vlad Țepeș, după ce a fost trădat de boieri. Istoricii nu au stabilit însă, cu exactitate, data și locul morții temutului voievod, a cărui figură va rămâne, probabil, pentru totdeauna învăluită într-o combinație unică de mister, fabulație istorică și cinism mediatic.

Moroi, strigoi și alți monștri mioritici – de la daci până în contemporaneitate: exorciștii din Bulzești

Dincolo de Dracula, spațiul carpato-danubiano-pontic a născut, uneori din rațiuni strategic-militare, multe alte povești înfricoșătoare. Dacii, ca să-și înspăimânte dușmanii, foloseau capete de lup împăiate continuate cu trupuri de șarpe în loc de steaguri de luptă.

Balaurul cu cap de lup și trup de șarpe, stindardul de luptă al dacilor, a stârnit fascinația cercetătorilor și a pasionaților de istorie. O serie de istorici au încercat să explice de ce dacii au folosit acest simbol ca steag de război. Stindardul de luptă al dacilor, înfățișat pe Columna lui Traian, are forma unui cap de lup care pare să se repeadă asupra prăzii și un corp de balaur, ce se înfoaie în bătaia vântului. Istoricii susțin că în vârtoarea luptelor flamura confecționată din material

textil și din bronz sau argint isca un zgomot asemănător urletului lupilor, menit să-i înfioare pe dușmani. Lupul a fost un animal sacru al dacilor. „Avem la Daci un animal sacru ca la Celți, unde mistrețul e caracteristic pentru stindardele lor. «Balaurul» dacic e reprezentat pe Columna Traiană cu un cap de lup, prelungit în chip de șarpe prin niște fâșii de stofă, care la bătaia vântului se umflau și alcătuiau o flamură serpentiformă orizontală. Lupul e un animal bine cunoscut de pe mănușile de oglinzi scythice. Totuși nu de acest tip de lup poate fi vorba, cu aspectul său realist și pacific. Ci de fiarele fantastice cu gura căscată și limba atârând afară”, scria marele istoric Vasile Pârvan, în volumul *Getica* (1926).

Potrivit istoricului Ion Horațiu Crișan, lupul, întruchipat în stindardul de luptă al dacilor, este cel mai des întâlnit animal în arta geto-dacică, fiind reprezentat nu doar ca steag, dar și pe numeroase obiecte descoperite în urma cercetărilor arheologice. „Analizând aceste stindarde, Vasile Pârvan ajunge la concluzia că lupul este un animal sacru la geto-daci, un animal simbolic al locuitorilor din Carpați și din jur, încă din Hallstatt (prima epocă a fierului). Descoperirile arheologice vin să demonstreze rolul important pe care l-a jucat lupul în mitologia daco-geților, ajungând până la a-i reprezenta, a fi stindardul lor de luptă”, informa autorul volumului *Spiritualitatea geto-dacilor* (1984). Potrivit lui Mircea Eliade, chiar numele dacilor derivă de la lup și este asociat unei confrerii de războinici. „Dacii înșiși s-ar fi numit mai de mult lupi sau «cei care sunt asemeni lupilor», ipoteză sprijinită pe textul lui Strabon și pe numeroase exemple de popoare sau triburi indo-europene cu nume de lup. Derivarea numelui unui popor de la un animal are o semnificație

religioasă, reflectând o concepție arhaică”, scrie Ion Horațiu Crișan, în volumul *Spiritualitatea geto-dacilor*. La fel de misterioasă pare și prezența corpului de șarpe de pe stindardul dacilor. Istoricul Vasile Pârvan îl asocia cu zmeul, personajul mitologic care străbate văzduhul, stăpânind furtunile și salvându-i de la pieire pe oameni. Alți istorici susțin că rolul șarpelui este unul protector. Din ținuturile străvechi ale orientului ar fi provenit simbolul balaurului dacic, scrie Vasile Pârvan. „Credința noastră e că și de astădată originea simbolului militar-religios al balaurului trebuie căutată în Asia Anterioară la Assyro-Babyloneni, de unde s-a întins deopotrivă spre estul irano-indic, ca și spre vestul thraco-cimmero-getic. Cred necesar să atrag aici atenția asupra simbolului divin de pe stela regelui Nebukadnezar I, pe care în al patrulea registru găsim printre alte simbole și pe acela al balaurului dacic”, scria Vasile Pârvan, în *Getica*.

Peste 20 de fresce de pe Columna lui Traian înfățișează stindardele dacilor, cele mai multe dintre ele în decorurile unor lupte, în preajma lui Decebal și a cetăților dacice. Prada de război a romanilor cuprinde, în ilustrările de pe columnă, flamurile dacilor. (www.adevarul.ro)

Numele lupului nu e atestat în dacă și tracă, dar a putut fi dedus. În trecutul tracilor de la nordul Dunării, adică al dacilor sau geților, lupul a ocupat un loc important. Orice istorie a românilor descrie steagul dacic care avea cap de lup și coadă de balaur. Steagul dacic rămâne extrem de important prin semnificațiile pe care le comportă. După Nicolae Iorga, șarpele, balaurul din steagul dacic nu e „numai un simbol animalic, ci esența religiei strămoșești”. Cu alte cuvinte stindardul dacic avea o semnificație spirituală și așa cum o

presupunem pentru balaur, trebuie s-o presupunem și pentru lup. În *De la Zalmoxis la Gengis-Han*, Mircea Eliade avansează o interpretare a acestui simbol sub titlul *Dacii și lupii*. Ea pleacă de la numele de *dao*i pe care-l dă Strabon dacilor și de la substantivul *daos*, care în frigiană înseamnă „lup”. *Dao*i ar însemna „lupii”. Rădăcina cuvântului ar fi *dhău* – „a apăsa”, „a strânge”, „a sugruma”, din care derivă iliricul *dhaunos* – „lup”, zeul Daunus, sau alt zeu, trac, al războiului, Kandaon sau lidianul Kamdaules. Mircea Eliade își alege exemplele din aria lingvistică de sigură înrudire cu tracii și cu dacii. Orașul Daousdava, din Moesia Inferior, între Dunăre și Balcani, însemna „satul lupilor”. O ramură scită care bântuia la răsărit de Caspica se numea *dao*i, după latini *Dahae*, iar după greci *daai*, foarte probabil din rădăcina iraniana *dahae* – „lup”. La sud de Caspica era Hyrcania, în iraniana de răsărit Vehrkana, în cea de apus Varkana, din rădăcina *vehrka* – „lup”. Toate înseamnă „Țara Lupilor”. La Arcadia, erau lycaonii, după cum Lycaonia sau Lucaonia în Asia Mică. Laconia spartanilor ține tot de această rădăcină. Există tot în Arcadia un Zeus Lycaios, după cum exista și un Apollon Lycagenetul. Lyca corespunde lui „lup”, iar Apollo este „cel născut din lupoaică”. Exemplele lui Mircea Eliade sunt mai numeroase și ele pot fi sporite. Demonstrația este făcută din unghiul antropologic al popoarelor care poartă numele unui animal, în cazul nostru, al lupului. Explicația prezenței capului de lup pe steagul dacilor trebuie căutată aici.

Mai complicat este ritualul de inițiere al „tinerilor lupi”, adică al tinerilor organizați în asociații bărbătești închise al căror rost este de a trece acele examene care să-i facă să semene cu carnasiera pe care și-au ales-o ca emblemă. De obicei, cel

care vrea să împrumute până la confundare calitățile fiarei pe care o vânează este vânătorul. Ucigând-o, îmbrăcându-i pielea, el se transforma în animalul-zeu. Carnasierul este modelul exemplar al războinicului. Este interesant că dansuri ale lupilor se joacă de anumite triburi înaintea plecării la război. Pentru Mircea Eliade dacii sunt o confrerie războinică al cărei simbol a fost lupul.

Dificultatea ar fi aceea a deosebirii de nume: dacii (deci lupii) sunt tracii nord dunăreni din vest, pe când cei din răsărit se numesc geți. Sunt și aceștia tot lupi? Exemplele privind Hercynia, deci Orientul, ar fi un răspuns. Dar mai sunt și altele. Răsăritul se închina și el lupului. Persanii aveau un stindard cu lup. În Turkestan s-a păstrat imaginea unui stindard compus dintr-un cap de lup și un dragon. În nord-vestul Iranului și în Armenia, corpurile de elită ale ostașilor purtau stindarde cu dragoni. Informațiile ni le dă tot Mircea Eliade. Asemenea stindarde au pătruns și în armata romană. Dat fiind că ea era alcătuită din elemente etnice răsăritene, faptul nu e de mirare. Dar ceea ce vrea să se rețină Mircea Eliade este frecvența simbolului lupului la traci, la iranieni și la germani. La aceștia din urmă el menționează obiceiul de a îmbrăca blana animalului (lup sau urs), ca și frecvența numelui Wulf-Wolf. (Apostolul creștin al goților se numea Wulfila.)

O tradiție a oamenilor lupi este atestată de Herodot și pentru neuri, locuitori străvechi ai actualului pământ românesc : „Acești oameni au reputația de a fi vrăjitori, căci atât sciții, cât și elinii stabiliți în Sciția spun că, o dată pe an, fiecare dintre neuri se preschimbă în lup, pentru puține zile, și că pe urmă își recapătă îndată forma”. Practicile și superstițiile lycantropice au dăinuit din cele mai vechi timpuri până astăzi

în România. Obiceiuri care se mai văd și astăzi prezintă oameni care poartă mască de lup. Romulus Vulcănescu compară în *Măștile populare* aceste măști de lup cu măștile de lemn ale capetelor de șacal din Egiptul antic. Credința în lycantropi (oameni-lupi) a conservat după el fragmente rituale dintr-un cult al lupului. În sfârșit, folclorul vorbește și el de lupi, ca animale fantastice. Mai multe basme conferă lupului un rol decisiv, superior chiar celui al lui Făt Frumos, dependent în aceste versiuni de el. Unul dintre ele este cel din colecția Ispirescu, *Lupul cel năzdrăvan*. Literatura cultă oferă și ea puncte de sprijin în direcția persistenței unui interes specific față de această sălbăticiune. Mihail Sadoveanu atinge tema. Spiridon Popescu scrie *Din povestirile unui vânător de lup*. Voiculescu îi reține semnificația magică și mitică în *Schimnicul* și *În mijlocul lupilor*. Calendarul păgân ascuns în spatele celui creștin consemnează multe zile ale lupilor, între care plin de temei rămâne Sfântul Andrei. Foarte numeroase sunt numele „Lupu” în onomastica românească. Se știe, de altfel, că cea mai veche onomastică românească este cea care preia numele de referință din flora și fauna locului. Două sunt numele care trec din sfera faunei carpatice în onomastica masculină românească: „Lupu” și „Ursu”. Restul sunt supranume (porecle) și nu au regimul de excepție al acestora care indică un traiect vechi către cultul celor două sălbăticiuni. Evident, aceasta este onomastica veche, slavul Vâlcu traducând (ca și ungureșul Farcaș) pe mai vechiul Lupu, adică inversul a ceea ce au afirmat unii glosari ai onomasticii românești. Din onomastică, lupul a intrat și în toponimie.

În orizontul tracic, lupii au ocupat, alături de urși, ca ființe cu valori supranaturale, un loc de prim rang, ale cărui urme le constatăm și azi. (www.zamolxis.ro)

Vârcolacul este, în mitologia românească o ființă fabuloasă, un demon care mănâncă Soarele și Luna, generând în acest fel fazele Lunii și eclipsele. Multiplele reprezentări ale acestei creaturi, de la animale reale (lupi, câini), la cele fantastice (zmei, balauri) au condus la un mister asupra formei demonului. Vârcolacul este reprezentarea răului care disturbă ordinea firească a lumii, iar orice abatere de la ordinea stabilită de comunitate poate genera un vârcolac. Astfel, vârcolacii, ca și strigoii sau moroii, pot proveni din foarte multe surse, cum ar fi: copiii nebotezați, născuții cu anomalii, oameni care și-au ucis un frate sau o soră, sau chiar o acțiune contrară unei tradiții poate genera un vârcolac. Omul-vârcolac se va transforma în timpul unei eclipse, iar de cele mai multe ori, sufletul său este cel care va urca în cer și va mânca Soarele sau Luna. Dacă legătura sufletului cu trupul este întreruptă în timpul transformării, sufletul este pierdut pe vecie.

Etimologia cuvântului pare a proveni din bulgară sau sârbă, din *vylx* + *dlaka* ce însemna *cu păr de lup*. Mitologia strămoșilor daco-geți pare a fi influențat, de asemenea, mitologia românească, mai ales prin cultul lupului, care este legată și de creatura *vârcolac*. De cele mai multe ori era suficient ca Luna să aibă o culoare roșietică, pentru ca românul să tragă concluzia că vârcolacul mănâncă Luna iar sângele astrului se prelinge printre colții făpturii. Modurile de alungare sunt numeroase și implică de obicei zgomotele de metale, cum ar fi tragerea clopotelor, baterea fiarelor între ele.

Oamenii-lupi, făpturile mitologice din care au evoluat în subconștientul colectiv și vârcolacii nu sunt singurele alcătuiri supranaturale care au generat o bogată tradiție folclorică.

Pricoliciul este, în mitologia românească, un duh rău, în care se transformă unii oameni după moarte și care ia înfățișarea unor animale.

Ca și strigoii, ei sunt spirite malefice, trezite din morminte spre a face rău oamenilor. În timp ce strigoii se aseamănă cu forma pe care au avut-o în viață, pricolicii apar întotdeauna ca lupi sau câini mari și fioroși. Se crede că oamenii cu adevărat răi se transformă în pricolici după moarte și continuă să le facă rău altor oameni nevinovați.

De asemenea pricolicii sunt cunoscuți în lumea vie ca și copii făcuți între rudele de gradul 1 și 2 care se nasc cu coadă sau două „cucuie” în cap semnificând coarne de diavol.

Pricolicii mai sunt arătați în mitologia românească asemeni unor copii cu o energie care nu se mai termină, care fac numai năzdrăvăanii și rău altor oameni, și care comunică cu animalele pentru a face pagubă – precum vite pentru a nu mai da lapte, găini pentru a nu mai da ouă, câini etc.

O stafie, denumită și *fantomă*, *nălucă* sau *strigoi*, este o ființă ireală, imaginară, pe care cred că o văd, sau pretind că o văd, unii oameni, și care ar reprezenta de obicei duhul unui mort legat de pământ.

În general, stafia reprezintă întruchiparea sufletelor celor morți, diferită însă de strigoi. Stafiele, de regulă, „bântuie”, adică se arată în locurile în care au trăit în timpul vieții, cel mai adesea fără a interfera cu existența actualilor locuitori, cel mult sperindu-i. Uneori pot fi văzute (cea mai cunoscută reprezentare fiind ca o ființă imaterială, dintr-un fel de fum

alb), alteori își fac simțită prezența numai prin sunete sau semne (obiecte mutate, luate din loc etc.). Urmările faptelor lor sunt ceea ce este cunoscut sub numele de *poltergeist*.

Moroiul este, se crede în mitologia românească, personajul care ar proveni, de obicei, din reîntruparea într-un univers paralel a unui prunc mort înainte de a fi botezat, ucis sau înmormântat de viu, sau dintr-un mort neputrezit, căruia nu i s-a făcut slujba religioasă. Se crede că moroi plâng noaptea și își cer botezul.

Există credința că moroiul iese noaptea din mormânt în chip de fantomă pentru a pricinui rele celor vii.

Dincolo de Carpați, în majoritatea zonelor etnografice ardelen, cu deosebire în Țara Moșilor și în zona Pădurenilor din județul Hunedoara, prin moroi (și forma sa feminină, *moroiniță*) se înțeleg exclusiv vrăjitorii (vrăjitoarele) care fură laptele și mana vacilor, într-un exemplu unic de vampirism îndreptat împotriva belșugului alimentar adus de animalele domestice. În schimb, în Oltenia și în Teleorman, moroi sunt aproape identici cu strigoii, oamenii fiind convinși că dacă mortul a fost în viața sa un om cu inima rea, a dușmănit pe rudele sale și s-a purtat aspru și fără milă cu ai lui, atunci – inevitabil – se face moroi. (<https://ro.wikipedia.org>)

În România anului 2014 existau încă oameni care se tem de moroi, strigoi și alte plăsmuiri asemănătoare. Într-un sat din inima Olteniei oamenii încă mai cred că sunt bântuiți de moroi, un fel de strigoi mai răi, după cum spun ei. Mărturiile lor sunt demne de o scenă dintr-un film de groază, dacă numai ne gândim că în joc intră rudele moarte, dezgropate, lăsate fără inimi și arse pentru că, spun sătenii, acestea s-ar

fi transformat în moroi, bântuindu-le traiul și alungându-le norocul de pe lumea cealaltă, pe lumea asta.

România TV a realizat un reportaj despre credințele aproape halucinante ale românilor. În credința sătenilor din zona Olteniei, moroiul este un fel de strigoi care, însă, nu se sperie de cruce, fiind botezat și îngropat creștinește. Spre deosebire de nevinovatele fantome din castelele medievale, care se rezumă la a bântui în cearșafuri albe și a zornăi lanțuri, moroiul își îmbolnăvește rudele aflate încă în viață, încercând să le omoare. Remediul care nu dă greș constă în dezgroparea mortului care, potrivit relatărilor, este neputrezit și are sânge în el, și scoaterea inimii.

Atacatul de moroi se va vindeca îndată ce va vedea sânge și bucăți din inima „mortului viu”. Deși par scenariile unor filme de groază, în unele sate din Oltenia încă se mai practică asemenea ritualuri întunecate.

Satul Bulzești din județul Dolj, localitatea natală a marelui poet Marin Sorescu, mai este cunoscut și sub numele de *Satul cu moroi*. Pentru sătenii de aici, moroi sunt intrați în cotidian. Iar presupusele lor fapte rele și dreapta pedeapsă pe care o primesc pentru ele nu mai miră pe nimeni. Această invazie a morților răzbunători pe ulițele din Bulzești pare să fi fost declanșată de un groaznic blestem. Războiul moroilor cu rudele aflate în viață au determinat, conform legendelor, exodul întregii așezări de pe dealuri într-un loc ceva mai ferit de moroi, la un kilometru depărtare. Mutarea nu și-a atins însă scopul, moroi continuând să își facă de cap.

Pare o psihoză colectivă, însă, în mod ciudat, bolnavul pe care se zice că s-a pus moroiul să îl ia cu el pe lumea cealaltă se vindecă atunci când sunt împlinite groaznicele datini.

Se zice că mortul care se face moroi nu putrezește nicio-dată. Rămâne așa cum era când l-au băgat rudele în groapă. Moroi se face, zice gura satului, cel care în timpul vieții a fost rău, arțăgos, n-a dat cu împrumut la vecini, ce mai, cu sau fără știrea lui, a colaborat cu Necuratul.

Testul suprem care demonstrează că un mort s-a transformat în moroi este cel al armăsarului negru. Dacă bidiviul trece peste mormânt, înăuntru zace un creștin obișnuit care a văzut lumina Raiului. Dacă, însă, armăsarul sforăie și nu vrea în ruptul capului să treacă peste locul de veci, atunci în sicriu stă la pândă cu siguranță un moroi flămând de sufletele rudelor.

Nu numai armăsarul negru putea identifica strigoiul ci și banalul găscan. Iar, pentru siguranța verificării, se recurgea câteodată la ambele animale domestice. Dacă nici găscanul, nici armăsarul nu îndrăzneau să pășească peste mormânt, treaba era clară: înăuntru era un moroi.

Uneori, înainte să-și atace rudele, răutăcioșii moroi își făceau mâna pe animalele din băătăură, pe care le omorau, îmbolnăvindule.

Când moartea lovea subit într-o familie, vinovatul era căutat imediat în cimitir.

O femeie din sat povestește că a reușit să-și salveze fata, îmbolnăvită de un moroi, punându-și soțul să-l dezgroape și să-i scoată inima. După îndeplinirea macabrului ritual, copila bolnavă s-a vindecat de îndată ce a văzut sângele inimii moroiului, *sămnul*, cum zic oltenii.

Dintre moroi, unii sunt mai insistenți. Nu cedează așa ușor, la prima scoatere de inimă. Bucăți-bucățele făcuți și tot se refac, crede lumea, numai să nu își lase rudele să trăiască

liniștit. Exorciștii din Bulzești îi taie însă, până când rezolvă treaba. (*www.romaniatv.net*)

Puține alte zone din România își cultivă cu atâta osârdie „morții vii”, dușii pe „ceia lume”, care se întorc să-și bântuie satul și oamenii printre care au trăit. Poveștile pe care le veți citi sunt reale. Formula As le-a aflat în Bulzești, locul de care poetul Marin Sorescu a fost legat prin naștere și prin scris.

Se știe c-a fost un schit aici. De călugări. Pustnici „nalți și bărboși”, veniți de undeva de la Răsărit. S-au pus și-au ridicat biserică în pădure, cu palmele lor. N-a ținut mult. Într-o noapte, lăcașul a luat foc până în temelie. Călugării și-au îngropat frații care-au ars. Apoi, înainte de a pleca, s-au arătat înaintea bulzeștenilor. Erau trei. Rasele lor se zbăteau în vânt, fluturând ca niște steaguri negre. Și-au zis: „Patruzeci de ani să vă mâncați om cu om, vietate cu vietate. Să vă schimbați în moroi și să vă mâncați inimile și după lumea ailaltă!...”. Crezuseră că sătenii au pus focul...

Schitul a existat. Avea să o confirme și preotul de azi, Mihai Petria. Și, într-adevăr, a ars într-o noapte, cu tot cu slujitorii ce săvârșeau miezonoptica. Dar nu știe precis locul unde a fost. Poate fiindcă era izolat. Cert e că apoi satul „s-a tras” dinspre păduri, din locul prelung, numit azi Săliște. A mai rămas acolo, pe dealuri, doar linia cimitirelor, ca niște insule de cruci singuratice, înșirate sub liziera codrilor. Satul s-a tras pe o altă „linie”, din Piscu-Lung, până în Gura Racului. Mulți spun că tocmai din cauza moroilor, dezlănțuiți de călugări, care bântuiau fosta așezare. După puțin timp, în sat s-a născut poetul Marin Sorescu. Aici a trăit și-a scris cunoscuta carte despre Bulzești, numită *La Lilieci*.

O „linie” prelungă, de peste 30 de kilometri, e comuna Bulzești. O ia către mieznoapte, din locul unde se sfârșesc câmpiile Craiovei, și se înfige apoi între dealuri tot mai înalte, urmându-și linia, în cascade, spre Vâlcea. Îți ia aproape o zi s-o străbați cu piciorul. Miroase a liliac de amețești. Fumuri de primăvară ies din ogrăzi, unduind pe deasupra asfaltului. Peste garduri, dincolo de tufele violete, vezi zidurile galbene-coșcovite ale caselor, în care oamenii au încrustat „tablourile morților”. Sunt spre stradă, deasupra ferestrelor. Fotografii de epocă în medalion, cu localnici mustăcioși în straie albe. Nume, ani, poză – într-un chenar de piatră. De parcă toate casele, nu doar cea a poetului, ar fi case memoriale.

Au murit mulți săteni „de moroi”, până cam prin anul 1955. Cel mai fulgerător fel de moarte, fără nicio explicație medicală. Bătrânul Călina se jură că n-are niciun motiv să ne mintă. E bulzeștean, are 82 de ani, dar a lucrat mult la oraș, în Craiova, și de felul lui nu crede în basme. „De la călugării ăia s-a tras. S-a-nvârtit morții în morminți, s-a întors contra noastră!...”. A prins ultimii ani ai blestemului, încă era flăcău. Tatăl său a participat de mai multe ori la dezgro-pări și i-a povestit. El chiar nu putea să mintă. Constantin Călina are o căciulă peste streășina ochilor și stă pe-o băncuță, *vis-à-vis* de casa lui, pe marginea drumului nesfârșit. E singur de peste 30 de ani, nevasta i-e încrustată în perete. Își amintește cât de mulți mureau, în vremea tinereții. De-un vecin, Amărăzeanu, care a trecut cu boii la adăpat și „un taure mare s-o boncănit la el” și, când o venit înapoi la deal și a intrat în bătătura lui, a căzut jos și-a murit. La fel o fată, Lina. S-a întors cu vitele din vale, s-a pus în pat, a podidit-o sângele și a murit. Și mulți alții. „Mureau continuu. Deodată

le ieșea niște pete pe corp, le crăpa inima. Și știai că asta-i de la moroi. N-aveai ce-i face. Trebuia s-alergi și să-i dezgropi, dacă nu voiai să ți se întâmple și ție. Dacă mai aveai timp...”.

Tatăl său a fost de față la cele trei deshumări ale Babei Duda, din anii 1948-1949. El și încă trei bărbați, plus nea Tudoran al lui Corniță din Nătărăi, omul cel mai curajos, tocmit de obicei pentru asemenea trebi înfricoșătoare. Prima oară au găsit-o întoarsă în tron (sicriu), cu fața în jos și i-au scos inima. Dar oamenii tot o vedeau, în viața reală, bântuind de colo-colo prin sat. A doua oară, cam la un an, au găsit-o la fel, tot întoarsă, cu părul crescut, despletit. Nea Tudoran a scos-o și a tocat-o pe cruce. Și tot nu s-a potolit. „După un preț de timp, s-au dus iar și-a găsit-o tot ca înainte. Era moroaică puternică, avea proporții. Omora lumea. Așa facăștia, e foarte periculoși. Se completează în tron. Îi tai și se întruchipează la loc. Na, și când o văzut așa, o luat femeia și i-o dat foc într-o pădure. Numai așa s-a potolit și a lăsat lumea în pace...”.

Tatăl a murit nu demult, prin '93. Călina are televizor în casă, știe toate „modernitățile ce se întâmplă în lume”. Și totuși mai crede în strigoi. N-are cum să nu creadă fiindcă, zice el, „ăi bătrâni nu mințeau ca oamenii de-acum”. Schitul a fost pe la 1920, după socotelile sale. „Iar blestemul s-a terminat prin '55... Cam așa.” Dar tare-ar vrea, dacă s-ar face niște săpături, să știe și el unde a fost locul...

La magazinul din răscruce, unde o ia un drumeag spre Gura Racului și săliștea satului vechi, acolo se strânge lumea. Unul cumpără o coasă, țigări și-o pâine, altul un sul uriaș de sârmă de gard și-o mână de bomboane pentru ăi mici. De toate au aici. Câțiva bărbați stau afară, în picioare, la bere.

Încerc timid s-aduc subiectul cu moroi și-mi dau seama că toți știu câte ceva. Dar nu vor să spună, dintr-o anume... teamă. Sau jenă, că s-ar putea să fie crezuți prea înapoiați, sau ceva. O țin sus și tare cu Marin Sorescu. Nu-i spun pe nume, ci doar „poetul”. Poetul în sus, poetul în jos... „Poetul a spus”, „poetul a dres”. Că să citim în cartea *La Liliaci*, că acolo scrie adevărul. *La Liliaci* se cheamă și cimitirul lor vechi, unde s-au făcut dezgropările. Cei trecuți de 40-50 de ani l-au cunoscut bine pe poet. „Tot așa umbla prin sat, ca dumneata, cu pixu' și carnetu' și trăgea declarații de la lume”, îmi spune un bătrân. Și că sutele de personaje din acea epopee a Bulzeștiului, scrisă de el, chiar au existat. Toți. Unii încă trăiesc. Nicolita, mama căreia i-a luat poetul interviurile, a murit în 1984. Acel Grigore a lui Tăgârlă care a paralizat de teamă că s-a întâlnit cu un moroi aici, pe la Cișmele, a trăit până aproape de Revoluție. Și-i zicea și în sat „ăl Moale”, la fel ca-n carte. Sau Măria lui Gorici, care stă aici, în deal, într-o rămășiță din vechiul sat, loc numit azi Mătăsoaia. Apare și ea în carte. Are 92 de ani și acum e în cărucior. Infirmitatea i s-a tras, zice-se, tot de la o „poceală”, frică sau făcături de farmece. Greu o găsesc. Doar șase-șapte oameni mai trăiesc acum în Mătăsoaia, cătun ce nu mai apare azi pe vreo hartă. Nimeni nu iese la uliță. Fiica Măriei e suspicioasă, nu ne primește în casă. Anevoie o înduplecăm s-o scoată pe bătrână din bătătură, până la poartă. Zice că e surdă, că n-avem ce s-o întrebăm. Și, într-adevăr, Măria stă neclintită în scaunul ei, ținându-și batista albă în mână, ruptă parcă de lumea aceasta. Abia când ne facem curaj și zicem de „moroi”, doar când aude cuvântul ăsta, începe brusc să se agite și mă privește în ochi, încruntându-se: „Ferească Dumnezeu și vai

de mama noastră! Ce, s-o mai făcut careva?...". Și brusc, începe să audă aproape tot ce îi spunem, dacă-i vorbim un pic mai tare, deși fiica-i pune uneori palma pe umăr și-i șuieră să nu vorbească de așa ceva. „Ferească Dumnezeu, da' ăștia poate să te și omoare!", continuă bătrâna. „A fost aicea un schit. Știți ce-i acela schit... Și niște călugări care a lăsat un blestem. Murea muuulți... Se zbătea morții în pământ! Și nu știai care din ei s-a făcut moroi. Oamenii lua armăsar alb sau găscan și mergea în cimitir aicea, la Lilieci. Nu cal, armăsar! Neapărat! Și găscan alb. Știți ce-i acela găscan, da?... Găscanu' are putere mare. Simte. Și trecea cu armăsarul peste toate mormintele. Na, și acolo unde nu trecea armăsarul sau găscanul, acolo era moroiu' și trebuia să sape. Și se poptrivea, că tocma' pe ăl din groapă îl vedeau oamenii. Trebuia să scoți o bucată, ceva, din el și să fugi la ăl bolnav, să-i arăți. Uite-așa: (și bătrâna întinde mâna în față, cu podul palmei spre ochii mei). Să-i arăți. Sângele lui, din groapă. Și imediat se desfăcea. Pe loc, toată vraja, boala aia... Așa-s moroi. Nu trece armăsarul peste el. Se-ncontră și se zmucește, ca toate ălea!... Mureau oamenii tineri, mamă. Când îl vedeai pe câte unu' de șaizăci, ziceai: «Ăăă, ăsta-i moș!...» Puțini trecea peste. Nu ca acum."

Nu știe nici ea unde a fost schitul. Locul de unde-a pornit răul peste sat. Iar când o întreb ce i s-a întâmplat de stă în scaunul ăsta, bătrâna se-ncruntă și coboară iar în tăcere. Fiica o împinge înapoi către casă. Se grăbește, zice că plouă. Deși e soare, și niciun picur nu cade din cer. Însă, la numai trei minute după ce ne despărțim, chiar începe să plouă cu găleata.

Porumbița. Jurnalistul Bogdan Lupescu, autorul fabulosului reportaj din săptămânalul Formula As, a aflat mai

târziu de ea. Ea știe cel mai bine, căci i s-au întâmplat chiar în familie daraveri cu moroi. Soțul ei, Ion, a fost omorător de strigoi. Se ocupa cu caii, a umblat cu ei și la București. Și se țânțosea că acești murgi ai lui sunt atât de iuți, că „prind cu dinții porumbelu' din zbor”. De-aici i-au zis „Porumbel”, iar ei i s-a tras, după bărbat, „Porumbița”. Așa o știu toți. Puțini îi cunosc tot numele real: Măria Dolan. Casa ei e-n inima satului, una din primele care s-au tras pe noua „linie” a Bulzeștiului, acum cam un veac. Are pământ bătucit pe jos, pereții noduroși, unși c-un vernil făcut din amestecuri de „ouă, oțet și buruieni”. La căpătâiul patului, o scară de lemn urcă în pod. Deși bate spre 92 de ani, Porumbița e mult mai în putere decât cealaltă Mărie. Iute la mișcări și la gânduri. Are amintiri clare, și de la șase ani. Și nu se sfiește să vorbească de moroi. Ea nu-i de-aici, a venit la 17 ani, după curajosul ei bărbat Porumbel, din satul Borulești. Și a prins ultimii 10-12 ani din cei 40 de blestem ai călugărilor. „Bătea în familie, în animale. Chiar și pe câini și pisici se punea. Le reteza inima. Se umfla câinii și murea în stradă, tam-nesam. A distrus multă lume atunci blestemu”, își amintește Porumbița. „Așa s-a pus și pe fata mea, Floarea. Era prin... '52. Ea avea opt ani. S-a dus copila până-n uliță și s-a întors ca moartă. Așa, deodată! Se făcea o pată roșie, una vânătă, sub ochii mei. Știai că asta-i de la strigoi. Am luat fetița și-am fugit cu ea la spital, la Bălcești. N-aveau ce-i face.

Da' bărbatu-meu a luat armăsarul alb și s-a dus în cimitir, la Lileci. Și unde n-a vrut calul să treacă a săpat. Și-a găsit. Era o femeie. La două noaptea fix o scos-o. Că numai atunci se scot moroi, că-s mai slabi. Era afară din tron, cu păru' bogat, în luna a treia dupe ce-o murit. A scos capu' din

tron moroaica! O știam, o vecină de-aicea, dinspre Săculești... I-a luat inima. A băgat-o într-un ștergar și l-a legat bine-bine la gură. S-a dus și urcat-o aici, la cununa cășii (bătrâna îmi arată scara de lemn, ce urcă într-un pătrat din tavan). A bătut-o-n cuie la cununa cășii, maică, c-așa se face, din strămoși. Pe altu' ștergar avea sânge. L-a luat și a fugit până la spital în Bălcești. Paispe kilometri! A oprit trei mașini, ca s-ajungă mai repede. Că fata murea. Când se suia într-o mașină, gata, motoru' nu mai pornea. Se suia-n alta: «Mă nene, dă-te jos, că până adineaurea mergea!», zicea șoferu'. Cum se dădea jos, cum pornea mașina. Trei mașini n-a putut să îl ia. C-avea sângele ăla la dânsu', la piept. Și uite-așa, tot pe picioare a venit, 14 kilometri până la Bălcești. A ajuns când se-ngâna de ziuă. Fata era ca moartă. Bărbatu-meu a venit în salon și-a tras de ea să deschiză ochii: «Uită-te ce-i aici!». Și i-a arătat sângele. Imediat s-a desfăcut! Da' știți cum?... Copila s-a ridicat din pat, era ca-nainte. Cu ochii mei am văzut și m-am minunat. Zdravănă, împu-ternicită. Numai că, atunci când ne-am întors, bărbatu-meu a urcat în pod să vadă inima. La coroana cășii, era numai ștergaru' gol. Și nimenea nu urcase acolo”.

Porumbița își smucește cu amândouă mâinile coadele baticului cenușiu, strângându-și mai zdravăn chipul rotund și brăzdat. Fata i-a murit acum câțiva ani, după o viață frumoasă. Bărbatul, Porumbel, a mai ucis și alți moroi, până la dispariția blestemului, fiind respectat de oameni pentru curajul lui. A fost un om bun, harnic. El a aflat până la urmă și unde-a fost schitul cel vechi. Culmea, chiar pe „linia” pe care s-a mutat satul vechi – adică aici! – căci altădată pe-aici erau doar păduri. E la doar două adrese mai la deal de

Porumbița, pe mâna stângă. Chiar la strada mare! Sub casa cu gard înalt, de piatră, și fântână veche, care a fost săpată odinioară chiar de călugări. Dar mă roagă să nu zic că știu de la ea. „E cam ciudat omu' ăla. Mi-e... nu știu cum”, zice.

Într-adevăr, omul pare cumva bolnav. Fruntea i-e mereu plină de sudoare. Trăiește singur de mulți ani. Gardul de piatră alb el l-a ridicat, ca să fie ferit de priviri. Șade la drum, pe-o bancă, alături de un flăcău cu handicap, complet retardat mintal. Dar cei doi par să se înțeleagă, folosind, uneori, cuvinte necunoscute. Mă așez lângă ei să-mi trag sufletul și să-mi scutur bocancii de praf. Departe, peste valea Frățilei, la peste doi kilometri, văd cimitirul Liliiecilor, spre care voi merge în curând. O insulă de cruci albe, îmbrățișată de codru, având în mijloc biserica bătrână. Neschimbat, din vremea poetului Sorescu. „E bine să fii mort aici, între codri”, scria el. „Locul e ferit, nici nu trage. Clopotul nu deranjează, că nu sună decât de sărbători și duminica dimineată, când cade în misticism, bang, bang – cine-o fi murit? – de răsună morții și stafiile...”.

Bărbatul care șade la poartă, cu băiatul cu handicap, are în curtea casei un schit. Recunoaște că da, sub casa lui a fost o biserică care avea cimitirul în băătură. O biserică arsă, cu călugări cu tot. „ce doriți, ce căutați dumneavoastră acum de la mine? S-a dus și călugării, și blestemu”, zice posomorât. Flăcăul cu handicap începe să se agite. Se lovește încet cu pumnul într-o tâmplă. Pe fruntea omului începe să curgă din nou sudoarea și ne face semn să plecăm. Băiatul găjâie. „E lovit și el de moroi?”, întreb. Omul se face stacojiu, apoi vânăt, și mă împinge cu palma să plec. Insist. „Arătați-mi și mie locul, vă rog! Lăsați-mă să intru în curte. Am bătut atâta

drum până aici!" Nu răspunde. Se face că n-a auzit. „Știu că n-a rămas nimic de văzut, dar vă rog, lăsați-mă doar o clipă în curte”, repet. Omul tot nu răspunde. Stă acolo, lângă copilul cu handicap, privind tăcut drumul. Privește „linia” și atât. Linia satului. La capătul ei e biserica veche și cimitirul din Lileci. Mirosul florilor ajunge până la noi. Brusc, am senzația că priveliștea începe să alunece către pădure și un bărbat călare pe-un armăsar trece, ușor, printre cruci. Halucinații? Întind mâna către vedenie, așteptând un răspuns. Tăcere. Copilul găjâie mai departe, iar moșul pare împietrit... (www.formula-as.ro)

București, „orașul fantomelor”

...Făcând un salt peste timp, ajungem la episoade înspăimântătoare din ultimele două secole.

Stafile din Hanul de la Gura Lupului și alți strigoi din Vechii București revendică, între alte fenomene paranormale, titulatura neoficială de „oraș al fantomelor”.

Orașul București este, asemenea tuturor capitalelor care au avut parte de istorii zbuciumate, o așezare bântuită de spiritele celor care nu-și pot găsi liniștea nici azi, la sute de ani de la petrecerea unor stranii evenimente atroce. Din galeria personajelor fantastice create de imaginația românilor nu puteau bineînțeles să lipsească stafile. Numite uneori și năluci sau vedenii, stafile erau imaginate de obicei ca având o înfățișare *omenească, cu veșmânt alb, roș, negru sau galben*. Ele erau considerate ca fiind duhurile unor morți – în majoritatea cazurilor ale celor loviți de o moarte năpraznică – care odată desprinse de trup rămâneau pe pământ și bântuiau prin locuri *pe unde oamenii nu le pot tulbura adunarea, cum ar*

fi țintirimurile noi sau vechi, bisericile, morile, școlile și toate soiurile de case rămase nelocuite sau în ruină (conform lucrării Dușmani și prieteni ai omului – Tudor Pamfile, 1916). Vechiul București nu a fost lipsit nici el de prezența acestor năluci. Legende urbane le semnalau prezența prin diferite locuri de taină:

Unul din locurile „bântuite de stafii” din vechiul București era hanul și grădinile de la „Gura Lupului”. Cei care treceau prin preajma hanului povesteau despre stafiile care bântuiau locul și despre un parfum aparte care te învăluia: *Cu legenda hanului ăstuia umbrit de salcâmi bătrâni, aplecați peste acoperiș, scoborâm adânc într’o sumbră istorie a Bucureștilor. Apariția lui acolo a premers chiar construcției bisericii Isvorul Nou, care se ridică la câteva sute de metri mai la dreapta, pe șoseaua Mihai Bravu. Așezarea, fața și magnetica pe care o radiază și astăzi, se prezintă destul de interesantă și prin faptul că e singura clădire veche din oraș, ale cărei ferestre cocoșate privesc mioape de după sticle colorate și borcane de vișinată bătrânească, înspre o câmpie cenușie și neagră din față, ce-a rămas cu desăvârșire neschimbată peste dinții sutelor multe de ani (...).*

Se găsește intact, pe un mal, în vârful unor scări lungi de piatră, acoperit de ramuri verzi și ferit de arșițe printr’un umbrar de șindrila înnegrită, la numărul 372 al Șoselei Mihai Bravu, cu o latură a grădinii și o fereastră deschisă înspre capătul străzii Dristorului, fostă după cum arată și tăblița albastră, Gura Lupului. Pe vremea când a fost ridicat, în a doua jumătate a veacului al XVIII-lea de către Ioniță Lupu, de unde-i vine și numele, hanul «La gura Lupului» («la gura» pentru că se găsea chiar la deschizătura de atunci a străzii numită azi a Dristorului) era încojurat de o câmpie cu vițe de vie fără altoi care dădeau

aşa numitul pe atunci «vin de grădină». Chiar în pustietatea lui de la 1789, era bine aşezat hanul acolo, pentru că actuala şosea Mihai Bravu lega Bariera Iancului, capătul Călăraşilor, Oborul vechi, cu drumul Dudeştilor şi cu toate căile spre Dunăre, pe unde mai toată ziua hodorogeau harabele încărcate, tălpuite cu şini grease. Dincolo de vii se albeau căsuţele de cărămidă sau de pământ, care constituiau punctele mărginaşe ale oraşului.

Împrejurarea iniţială care-a determinat pripăşirea vedeniilor în grădina şi'n încăperile hanului e foarte confuză. Unii susţin că pe locul acesta, între vii, ar fi fost înfrântă de mult o armată care se retrăgea spre Dunăre. Morţii ei ar zace şi-acum în adâncimile de sub han. Alţii afirmă că totul se datorează lui Ioniţă Lupu care căutând să afle taina apariţiilor tăcute şi îngândurate din grădină, ar fi sfârşit prin a deveni şi el o umbră, care vine în fiecare noapte în hanul lui, scoboară în pivniţă şi mişcă boloboacele, uruind şi tocănind şi plângând şi că apoi, cu obrazul în mâini urcă din nou în sus, rămânând până la cântecul cocoşului, în camera dinspre curte. Încăperea este lungă de vreo nouă metri şi lată cam de trei (...).

Locul în care se spunea că se adăposteau strigoii în timpul zilei era o fântână acunsă în fundul grădinii, ocolită cu teamă de trecători şi care se toţi o ştiau ca fiind «Puţul cu stafii». În afară de stafiile care băntuiau locul, casa şi grădina hanului mai ascundeau o ciudăţenie: «un miros, o vibraţie. Nu de verdeată, nici de fructe, nici de pământ. Un miros pe care nu l-ai simţit niciodată. Mai repede o aromă fricoasă, veche.»

După Ioniţă Lupu, hanul a fost cumpărat de popa Gheorghe din Popeştii de pe moşia Grecenilor. Dar nici popa n'a putut să-l stăpânească din pricina duhurilor care se abăteau. Preoteasa într-o noapte a fost furată de o dihanie albă. A găsit-o a treia noapte,

dormind lângă puț, cu mintea scrântită. Urmarea a fost că popa Gheorghe a vândut hanul lui Iordan Dumitrescu. Și acesta este nevoit să îl închidă în 1890 din nu se știe ce cauze. Hanul a fost redeschis prin anul 1907. Prin 1923, locul a fost cercetat chiar de poliție. Fără nici un rezultat. Ultima întâmplare pusă pe seama stafiilor care bântuiau locul a avut loc în anul 1935: Anul trecut, în iarnă, după întunecare, un trecător a murit subit chiar în fața hanului, în josul treptelor de piatră.

Un alt loc bântuit își are legendele lui: Prin 1884, pe Calea Rahovei, dincolo de linia Giurgiului, cam din spatele caselor aruncate ici și colo, în dreapta, se defăcea o baltă adâncă spre Ghencea. În stânga și înaintea, câmp și gropi cu maluri înalte. La numărul de astăzi (notă: din 1939), în casele din față care se mai țin pe picioare, locuia o fată minunată care mai târziu a fost poreclită Tinca Nebuna. Cam pe atunci s-a îndrăgostit de un străin, de un italian pare-se, cu care a dus o legătură un timp scurt. Părăsită, s-a apucat de farmece.

Din 1884 și până în 1890, când fata își pierdea mintea, vecinii și trecătorii auzeau în fiecare noapte un vuiet care țâșnea din nouri, scurgându-se strălucitor pe coșul caselor de la nr. 394. Ani întregi zgomotul se producea noapte după noapte, aproape la aceiași vreme. Bătrânele, pe atunci copile și care acum moșmolesc coji de pâine pe băncile din fețele caselor, istorisesc că'n miezurile de noapte de sâmbătă spre duminică, în curtea Tincăi, se săvârșea o lumină intensă, largă, care ținea până ce înceta vâjăitul. Lumea anilor de atunci atribuia zgomotele astea sosirii diurne a unui smeu, care era adus cu zgomote grele. În 1890 zgomotul a încetat în noaptea de Crăciun. Nimeni nu îl mai pomeneste. Tinca Nebuna a murit în anii trecuți.

Un cimitir celebru avea și el parte de o distribuție par-normală: *La a doua stație de autobuz de pe Șoseaua Giulești, în dreapta Podului Grant, se găsește spre stânga, împrejmuit de-un gard înalt, Cimitirul Calvin. Unul dintre groparii actuali, Alexandru, un ins cu dinți de platină, cu mustața blondă și cu un trecut agitat, îmi spunea că (...) prin 1912 între gardurile înalte ale cimitirului, a avut loc o întâmplare care se lungise până în Crângași, în Sârbi și în Ciurel, deșteptând tulburări mari în suflete: în anotimpurile când furtunile și ploile sunt prevestite și însoțite de tunete, în nopțile sfâșiate de fulgere mai cu seamă, se auzeau din cimitir țipete lungi, de om înjunghiat (...). Țipetele repetate în furii de apă și'n descărcări prelungite pătrundeau ferestrele, plezneau urechile, încremeneau inimile, înspăimântând somnul copiilor. Ceea ce umbrea cadrul, încrustându-i accentele de realitate și de manifestări supranaturale, era faptul că țipetele se auzeau clare, sfâșietoare în tot cartierul, și numai în nopțile furtunoase hăulite de tunete și trăznete (...).*

În cele din urmă, locuitorii dinprejur zdruncinați de spaimă, de nesomn, de ne-trai, anunțară poliția prin iulie 1912. Un comisar și câțiva sergenți cu tesacuri groase și cu cizme fură trimiși să culeagă informații și să facă cercetări.

Oamenii începură cu o gardă pe care o fixară în casele din fund, mai apropiate de țipete, apoi o prelungiră împrejurul cimitirului, apoi chiar în cimitir. Câteva nopți la rând. Înclinarea anotimpului adusesese însă o lună de secetă. Ploile încetară. Cu ele tunele, fulgerele și... țipetele. Bravii polițiști nu putură să constate nimic cu propriul lor auz. Pentru că... nu se auzea nimic.

După luna asta de încetare, cei din vecinătate mai prinseră puțină inimă. Se potriviră apoi și câteva nopți luminoase, calde, minunate, de vară. Așa că fiecare începu să-și vadă ca mai înainte

de treburi, uitând încet-încet. Asta cam până la mijlocul lui august, când se petrecu altceva, mai neașteptat, care sfărâma aproape toată liniștea mugurului de voie bună care se înfiripa de bine, de rău (...). Trecătorii care își scurtau drumurile prin cimitir au văzut furișându-se într'un cavou o făptură albă, fricoasă, un fel de arătare luminoasă, spun unii. Care nu țipa, nu vorbea, nu săvârșea nimic. Fugea numai dinspre poartă scurgându-se în cavou. Un cazangiu de la atelierele căilor ferate, voinic și mai cu sânge rece, încercă într'o noapte să-i taie drumul. Primi o lovitură năpraznică în creștet, care-l doborî peste un mormânt, unde zăcu toată noaptea. Găsit spre dimineață de gropari, povestea, printre cucuie, că arătarea avea pieptul păros și că mirosea a vin. Fu anunțată din nou poliția, care se găsea de data asta în fața unei dovezi palpabile, asupra căreia nu se putea îndoii. Din nou gardă îndoită, cu agenți experimentați de la prefectură. Chiar după primul rond zăriră și ei clar, distinct, precis, umbra. Alerga printre cruci, într'un fel de salturi. A doua noapte n'o mai văzură. În 22 august însă identificară și cavoul unde intra. Era al lui Selomon János, un ungur bogat, care fusese îngropat de vreo câțiva ani, mort aproape de bătrânețe de o boală de inimă.

La 23 august, la miezul nopții, poliția era în fața cavoului. Vedenia de abia intrase în el de câteva minute, țipând speriată. Polițiștii, cu revolverele încărcate, o somară să iasă afară. Nu se mai simțea nimic. Ascultau și ecoul cuvintelor lor, printre frunze. Repetară somația, izbind de mai multe ori în ușa cavoului cu patul armelor. Se auzi un glas din adâncime:

— Ies... dar să nu vă speriați!

Câteva zgomote, ceva care se răstoarnă, ca un coșciug, și o făptură albă, înaltă, se ridică încet, gemând, în întunericul cavoului.

Un sergent de la comisariatul de pe Crângași, leșină horcâind acolo, de spaimă. Era un tânăr neras de mult, numai în cămașe și indispensabili. Beat. Era fiul lui Selomon Iános, mortul din cavou. Risipind tot ce-i lăsase tatăl său, plin de datorii, în cele din urmă nemaiavăd unde să se adăpostească, se refugiase în cavoul bătrânului, unde dormea de vreo câteva luni. El țipa în nopțile ploioase, bubuite de tunete și sfâșiate de fulgere. Beat. Și de frică...

(Sursa: articolul „Fantome din Bucureștiul de altădată” – semnat I.M. Tomescu – publicat în revista Realitatea Ilustrată – numărul din 11 iulie 1939 – citit din colecția Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga” Cluj Napoca și citat de <https://deieri-deazi.blogspot.ro>)

Cele mai înfiorătoare legende ale Capitalei se învârt, însă, în jurul ruinelor Mănăstirii Chiajna din cartierul Giulești-Sârbi. Crime oribile, dispariții stranii și boli terifiante – toate au țesut în jurul acestei mănăstiri, care nu a fost folosită niciodată, aura unui loc în care lumile se întrepătrund și paranormalul înlocuiește rațiunea. Mănăstirea Chiajna zace undeva la capătul Bucureștiului, aruncată pe malul drept al Dâmboviței, puțin mai încolo de capătul tramvaiului 44 din cartierul Giulești-Sârbi. Pe un câmp plin de gunoaie, păzit de ciori și câini deformați de foame, ultimele rămășițe a ceea ce a fost o mănăstire impunătoare își jelesc soarta și spun povestea tristă a unui loc cu o istorie bolnavă și cutremurătoare. Lăcașul a fost ridicat în stil neoclasic pe vremea domnitorului fanariot Nicolae Mavrogheni. Legenda spune că, în jurul anului 1800, o epidemie de ciumă ar fi lovit populația din zonă. Se spune că însuși mitropolitul Țării Românești de la acea vreme, Cozma, ar fi fost răpus de teribila boală, chiar

în această biserică. Împrejurimile edificiului întăresc miturile țesute de-a lungul vremii, în jurul mănăstirii: două cimitire vechi flanchează, de-o parte și de alta, mănăstirea, iar groapa de gunoi din apropiere paralizează împrejurimile cu miasma sa. Zilnic, zeci de persoane fără noroc scormonesc prin mormanele de deșeuri în căutarea metalelor, iar câini schilozi roiesc în jurul acestui focar de infecție, care îți reamintește continuu de ciuma care a răpus aproape tot satul de altădată.

Potrivit legendei, lăcașul de cult nu a apucat să fie sfințit, iar preoții nu au slujit niciodată aici, din cauză că mănăstirea a căzut pradă turcilor, în timpul invaziilor otomane. Toți localnicii au auzit despre crimele petrecute pe aici sau despre poveștile cu fantome și umbre inexplicabile, dar când îi întrebi, bătrânii se feresc să dea prea multe detalii, iar tinerii spun că au auzit ceva, dar sunt doar scormoneli ale celor mai în vârstă. „Acum mulți ani, când eram mai tânăr, treceam cu căruța pe lângă mănăstire într-o noapte și am văzut mai multe umbre pe pereții din exterior. Mi-a înghețat sângele în vine de frică. Nu am mai trecut pe-acolo multă vreme, dar apoi a trebuit să reiau traseul, obligat-forțat, ca să ajung la groapa de gunoi, de unde mai adun și eu fiare vechi”, povestește cu vocea tremurândă, Costache Tătaru, un bătrân din zonă.

La vreo sută de metri de acest loc, o șatră de țigani împletește mănunchiuri de plante uscate. Ei nu vor să creadă în legenda blestemului: „Ptui! Du-te de-aici! Eu am dormit acolo cu copiii mei și nevasta acum câteva luni, când era mai cald, și nu am văzut nimic. Chiar a fost frumos că ne uitam la lună, că nu are acoperiș”, râde pe sub mustață „Ministrul”, așa cum se recomandă țiganul.

O altă legendă a locului spune că toate blestemele ce s-au năpustit asupra mănăstirii se trag de la clopotul bisericii care, de frica otomanilor, a fost coborât din turlă și aruncat în apa Dâmboviței. Petra Rădoi, o femeie de 74 de ani care a trăit toată viața în zonă, încearcă să explice: „Știu de la străbunii mei că tot satul s-a refugiat acolo când au tras otomanii. Și, de teamă, lumea a dat jos clopotul și l-a aruncat în Dâmbovița. Mare păcat s-a făcut atunci!”. Alți oameni ai locului spun că, de fapt, clopotul a fost furat după ce a fost dat jos din turlă, nicidecum aruncat în apă. „Se zice că o familie de-aici din sat a dezgropat clopotul, care era îngropat în timpul luptelor de-atunci, l-au vândut și s-au îmbogățit”, spune Dora Stoian, de 71 de ani. Totuși, reputația negativă a acestui loc nu s-a clădit doar pe spusele bătrânilor și pe răstălmăciri ale unor povești. În primăvara anului 1967, a fost descoperit la doar câțiva metri de zidurile mănăstirii cadavrul unui elev de doar 16 ani. Moartea a fost considerată la acea vreme suspectă, deoarece băiatul avea în buzunarele uniforme sale un bilet de tren și două bilete de peron, ceea ce sugera că cineva l-a așteptat în Gara de Nord. Necropsia a relevat faptul că băiatul a avut parte de o moarte violentă, iar ancheta poliției a dovedit că băiatul era cunoscut drept o persoană foarte dificilă. Patruzeci de ani mai târziu, moartea s-a năpustit din nou peste aceste locuri. Un cetățen elvețian, orbit de gelozie, și-a asasinat aici fosta iubită, pe mama și pe fostul soț al acesteia, în urma unui plan diabolic. Jean Pierre Francois Sgueglia și-a adus din Geneva un pistol marca Glock 19 și, după ce a condus până în București, i-a executat pe cei trei.

Fascinați de legenda mănăstirii, doi studenți de la Film au făcut, în 2008, un film despre aceasta, un soi de Proiect Blair

Witch autohton. În video, doi studenți la Politehnică dispar fără urmă în 1995. Peste 13 ani, un vecin găsește o casetă cu filmările celor doi, efectuate în mare parte la Mănăstirea Chi-ajna cu o zi înainte de dispariție, casetă inscripționată cu textul „București, 13”. Scurt-metrajul a fost postat pe Youtube, inițial fără nicio explicație, așa că a fost considerat real. Ulterior s-a dovedit că era, de fapt, o ficțiune. (www.adevarul.ro)

Alte legende și mituri urbane sunt legate de anumite clădiri cu valoare de simbol din București.

Casa Lenș-Vernescu este o clădire din București, situată pe Calea Victoriei, ridicată în jurul anului 1820, în stilul eclectic pe care arhitecții francezi au reușit să-l impună într-o serie de țări europene la acea vreme.

Potrivit mărturiilor epocii, această construcție a fost una dintre cele mai arătoase din Bucureștii primului sfert al secolului al XIX-lea. La început, clădirea i-a aparținut boierului Filip Lenș, vornic, mare vistiernic și logofăt al dreptății, pentru ca după moartea lui să se instaleze aici o unitate militară, apoi Ministerul de Război. În anul 1886, edificiul a devenit proprietatea unui politician al vremii, Gună Vernescu, la solicitarea căruia arhitectul Ion Mincu a efectuat o restaurare (1887-1889) iar pictorul George Demetrescu Mirea i-a împodobit interioarele.

Edificiul are două niveluri – parter și etaj – iar centrul său este ocupat de un vast hol de formă eliptică.

În anul 1990, Petre Roman, prim-ministrul de atunci, a dat Casa Vernescu în proprietatea Uniunii Scriitorilor din România, însă printr-o Hotărâre de Guvern din 2000 s-a stabilit că imobilul este în proprietatea publică a statului, administratorul fiind Ministerul Culturii. Potrivit actului

normativ din 2000, imobilul era dat însă în folosință cu titlu gratuit Uniunii Scriitorilor pe o perioadă de 49 de ani. Deoarece Uniunea Scriitorilor a pierdut sediul din Casa Monteoru, care a fost retrocedată, aceasta se judecă cu Ministerul Culturii, pentru a-și muta sediul în Casa Vernescu.

După 1993, Casa Vernescu a fost refăcută și modernizată, parterul său devenind sediul unui restaurant de cinci stele, considerat o vreme cel mai elegant restaurant din București. Aici, a fost bucătar-șef, vreme de 15 ani, faimosul gastronom israelian de origine arabă (marocano-tunisiană) Joseph Haddad.

Uniunea Scriitorilor a închiriat imobilul unui operator de cazinouri și de atunci clădirea este cunoscută sub numele de Casino Palace / Casa Vernescu. Casino Palace plătește lunar o parte din încasări Uniunii Scriitorilor și se pare că afacerea merge bine atât pentru administrator cât și pentru chiriaș.

În 1995, la etajul Casei Vernescu a fost inaugurat *Casino Palace București*, care face parte din rețeaua Queenco Leisure International (QLI). O perioadă îndelungată, cazinoul era frecventat în special de *gambleri* evrei, care erau aduși la București cu avioane speciale. De la Aeroportul Otopeni, aceștia veneau direct la Casa Vernescu, jucau 24-48 de ore la rând, apoi plecau înapoi la aeroport, adesea fără să mai ajungă la vreun hotel.

Imobilul aparține statului român, reprezentat de Ministerul Finanțelor, fiind dobândit printr-un contract de vânzare-cumpărare autentificat prin procesul verbal nr. 8289/31.07.1908, emis de Tribunalul Ilfov – Secția Notariat. Vanzători au fost baronul Max de Waldberg, baron Heinrich de Waldberg, baroneasa Elena de Waldberg, în nume propriu

și în calitate de tutore al copiilor săi Ann, baroneasă de Waldberg și Alexandru, baron de Waldberg.

În decembrie 2006, Gigi Becali a cumpărat cu 1.000.000 de euro jumătate din drepturile litigioase privind revendicarea „Casa Vernescu”, de la doamna Aspasia Dumitrescu, în vârstă de 73 de ani, care pretindea că este unica moștenitoare a primilor proprietari ai imobilului, fiind strănepoata boierilor Ion Vernescu – decedat la 24 septembrie 1883 – și a lui George (Gheorghe) Vernescu, decedat la 3 iulie 1900, și care, în anul 2001 înregistrase la Comisia pentru aplicarea Legii privind imobilele naționalizate din cadrul Primăriei Municipiului București un dosar de restituire în natură a „Casei Vernescu”. Simultan cu acțiunea Aspasiei Dumitrescu, alți cinci posibili moștenitori ai celor doi boieri Vernescu au depus la Primăria Capitalei cereri de revendicare a imobilului.

În martie 2010, ministrul Culturii, Kelemen Hunor, a respins toate notificările, atât ale lui Gigi Becali și ale Aspasiei Dumitrescu, cât și ale celorlalți cinci posibili moștenitori, deoarece casa era cumpărată legal de stat și nu naționalizată.

Deoarece Primăria Capitalei are în plan sistematizarea Căii Victoriei, prin reducerea circulației auto la trei benzi și lărgirea trotuarele la patru-cinci metri fiecare, există intenția de a se translata cu 5-10 m Casa Vernescu, care este ieșită foarte mult în stradă încât, practic, în prezent trotuarul nu există în acea zonă. (<https://ro.wikipedia.org>)

Ca orice clădire veche și încărcată de istorie, era firesc ca imobilul să fie învăluit în mister. Miturile urbane spun că aici sălășluiesc nu mai puțin de 23 de fantome, toți foști cartofoari care și-au pierdut averile la jocurile de noroc.

Bătrânii zonei spun că, uneori, din zona cazinoului se simte un miros greu de pucioasă. Cu toții au auzit, conform *www.cancan.ro*, povești legate de anumiți oameni care și-au pariat întreaga avere la ruletă, unii câștigând, dar cei care au pierdut sfârșind prin a-și pune ștreangul de gât.

Folclorul urban dâmbovițean spune că aici, zeci de oameni și-au pierdut agoniseala de o viață în cazinou, iar mai apoi s-au sinucis.

Riveranii, speriați de fantomele care mai apar din când în când și de mirosul greu de pucioasă, au botezat locul „Hruba lui Scaraoțchi”.

Chiar dacă misterul încă învăluie impozantul imobil, actualii clienți ai stabilimentului nu se sperie și se duc acolo să-și încerce norocul.

Cei care au dat nas în nas cu spiritele care bântuie Casa Vernescu spun că acestea zgâlțâie mobila, provoacă curenți ciudați de aer și, uneori, se arată pe holurile clădirii.

Poveștile cu locuri bântuite din București, care aduc groază localnicilor și deliciul aventurierilor care le vizitează în căutare de apariții misterioase au început chiar la întemeierea Bucureștiului (menționat inițial la 1459) când, spune legenda, ciobanul Bucur era bântuit de oile lui care fuseseră mâncate de lupi.

Întâmplările cu fantome, demoni, năluci de animale sau autobuze-fantomă există cu zecile, în fiecare cartier al orașului...

Una dintre cele mai frumoase biserici din București este Stavropoleos, din Centrul Vechi. Biserica Stavropoleos este o biserică ortodoxă, construită în *stil brâncovenesc*. Hramul bisericii este Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil. Numele

„Stavropoleos” este forma românească a cuvântului grecesc *Stauropolis*, care se traduce prin „Orașul Crucii”. Lăcașul de cult este inclus pe *Lista monumentelor istorice din România*.

Biserica a fost înălțată în 1724, în timpul domniei lui Nicolae Mavrocordat (domnitor al Țării Românești, 1719-1730), de către arhimandritul grec Ioanichie Stratonikeas, originar din Epir. În curtea hanului său, construit în 1704, Ioanichie a zidit biserica și o mănăstire, susținută economic din veniturile de la han (o situație frecvent întâlnită în epocă). În 1726, starețul Ioanichie a fost ales mitropolit al Stavropolei și exarh al Cariei. Mănăstirea pe care a construit-o poartă de atunci numele „Stavropoleos”, după numele vechiului scaun. La 7 februarie 1742, Ioanichie, în vârstă de 61 de ani, moare și este îngropat în biserica sa.

Hanul și anexele mănăstirii au fost demolate la sfârșitul secolului al XIX-lea. De-a lungul timpului, biserica a fost afectată de cutremure, care au șubrezit turla până la cădere. Picturile turlei au fost restaurate însă la începutul secolului XX.

Astăzi, din vechea mănăstire nu a mai rămas decât biserica, alături de care există o construcție de la începutul secolului XX, care adăpostește o bibliotecă, o sală de conferințe și o colecție de icoane vechi (începutul sec. al XVIII-lea) și obiecte de cult, precum și fragmente de frescă recuperate de la bisericile demolate în timpul regimului comunist. Clădirea cea nouă a fost construită după planurile arhitectului Ion Mincu.

Din anul 1991, biserica este păstorită de părintele Iustin Marchiș, primul ieromonah al bisericii din ultima sută de ani. Comunitatea trăitoare aici, alături de slujbele zilnice, se

ocupă cu restaurarea de carte veche, icoane și haine sacerdotale. Corul bisericii cântă muzică neobizantină (o singură voce susținută de un sunet prelungit numit *ison* – acompaniament), acum rar întâlnită în bisericile din România.

La 26 martie 2008 s-a reînființat Mănăstirea Stavropoleos ca mănăstire de maici cu hramul Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil și Sfântul Iustin Martirul și Filosoful. Tundera în monahism a primelor patru călugărițe a avut loc pe 28 mai 2008. Pe 4 iunie 2012, a fost resfințită biserica Mănăstirii Stavropoleos de către Patriarhul Daniel. (<https://ro.wikipedia.org>)

Însă, dincolo de ecourile istorice ale acestei mici capodopere de arhitectură, aici se aud uneori și vaietele unor suflete chinuite. Asta fiindcă în clădirea din spatele Bisericii Stravropoleos, se afla un spital. Cunoscut în trecut sub numele de „Spitalul Poștelor”, se spune că, în urmă cu zeci de ani, aici erau duși nefericiții cu boli grave, pentru a li se fura organele. În acel spital erau ceva separeuri pentru tratamente, însă mărturii ale oamenilor de atunci, arătau că se murea pe capete, iar organele decedaților erau vândute. Acestea erau băgate în niște geamantane frigorifice, pe care traficanții le conectau la bateria de la mașină și plecau cu ele. Din cauza numărului mare de oameni care au murit aici, mulți dintre ei crezând cu tărie că se vor face bine, folclorul zonei spune că această aripă a clădirii ar fi devenit bântuită, mai ales în nopțile lungi de iarnă auzindu-se, pe străduțele care dau înspre Teatrul de Comedie, gemete și plânsete sfâșietoare.

Școala Centrală din București, înființată în 1851, a funcționat de-a lungul vremii sub mai multe denumiri, între care și Pensionatul Domnesc de Fete. Inițial, instituția a fost

dedicată educației, de multe ori cazonă, a tinerelor aparținând elitei bucureștene. Se spune că poveștile legate de această clădire sunt halucinante: uși care se deschid și se închid singure, mirosuri ciudate, zgomote stranii, zone reci și levitația unor obiecte. Se mai spune că Școala Centrală este împânzită de camere secrete dar și de incinte dezafectate cu ușile parcă zidite în grabă. Nici subsolul clădirii nu este ferit de speculații macabre. Dincolo de sunetele ciudate care s-ar auzi de sub clădire se spune că subsolul ar reprezenta de fapt capătul unui tunel. Unii spun că legendelor de „rău augur” legate de această clădire li se adaugă și faptul că în vremuri comuniste Școala Centrală se numea „Zoia Kosmodemianskaia” (fiind botezată așa de către autoritățile comuniste române în cinstea Zoiei Kosmodemianskaia, membră a mișcării sovietice de partizani, care a fost prima femeie onorată cu Ordinul Erou al Uniunii Sovietice). România nu exista încă pe hartă când, la 19 martie 1851, domnitorul Barbu Știrbey hotăra înființarea, în București, a „Pensionatului Domnesc de Fete”, devenit Școala Centrală de Fete. Școala, pe care o găsim astăzi pe strada Icoanei, în cartierul cu același nume, se numără printre cele mai vechi școli din București. Prestigiul școlii era dat de faptul că îi urmau cursurile fiicele marilor demnitari sau boieri ai țării, elita acelor vremuri. Spre sfârșitul secolului însă, școala avea să dobândească un alt titlu de noblețe care îi va marca durabil destinul: construcția noului sediu de către arhitectul Ion Mincu. Legenda spune însă că, atât în clădirea cu arhitectură istorică, cât și în frumoasă curte interioară, au fost auzite, de-a lungul timpului, sunete stranii, au fost simțite adieri reci și miresme fetide,

au fost văzute obiecte levitând, uși și ferestre care se închid și se deschid fără vreo intervenție umană.

Una dintre cele mai vechi zone din oraș, Centrul Vechi, abundă în legende urbane cu strigoi și fantome. Și cum duhurile rele nu pot fi suprimate din imaginarul religios, în zona numită Piața Crucii, aproape de Curtea Veche, există Biserica Sfântul Anton, cunoscută și sub numele de Biserica Pușcăriei, unde, la 23 martie 1847 a avut loc un mare incendiu ce a distrus și alte clădiri din împrejurimi. În acea seară liniștită, când oamenii se aflau la slujbă, flăcările au cuprins, dintr-odată, biserica și zeci de suflete s-au stins mistuite de flăcări. Apoi, toți acei oameni, care nu au apucat să mai iasă din biserică, au fost îngropați, într-o groapă comună, iar la capul gropii s-a pus o cruce mare. Se pare că spiritele celor arși sunt încă prezente în acel loc. O minune totuși s-a petrecut: icoana făcătoare de minuni a Sfântului Anton a scăpat, surprinzător, din flăcările incendiului. Ea a fost adăpostită, de atunci, în biserica Sfântul Gheorghe Vechi, în timp ce hramul bisericii arse va fi preluat de Biserica Domnească, aflată în apropiere.

Site-ul <http://stiri.tvr.ro>, care a realizat această documentată sinteză, semnalează și faptul că o altă groapă comună a existat pe vremuri, tot în Centrul Vechi, pe Strada Covaci. Aici fuseseră îngropate cadavrele unor ciumați, fără înștiințarea membrilor familiilor. Uneori, noaptea, fantomele acestora bântuie zona. Oamenii din zonă spun că Strada Covaci nu este doar locul unde – la cârciuma lui Iordache Ionescu – s-au născut mititeii, botezați astfel de către ziaristul satiric – în același timp, comisar de poliție – Nicolae T. Orășanu, ci și poveștile cu fantome. Strada Covaci este una dintre străduțele

laterale ale Centrului Vechi, trasată și modernizată la începutul secolului al XIX-lea. La acea vreme, se numea Strada Nouă. Ulterior, primește numele de Ulița Covacilor. Ca majoritatea străzilor din Centrul Vechi, cu nume destinate unor meșteșugari și bresle, Strada Nouă îi onorează pe „covaci”. Numele străzii păstrează amintirea unui vechi meșteșug, acela al fierăritului. Ulița Covacilor este atestată în documente vechi încă din secolul al XIX-lea. Numele vine de la cuvântul din limba slavonă „kovaci”, care înseamnă „fierar”. Acest cuvânt este întâlnit și în limba maghiară, sub forma „kovacs”. Pe această stradă s-a descoperit și scheletul unei femei despre care nu se știe nimic. A fost găsită când s-a săpat în zonă, iar scheletul era așezat într-o poziție ca și cum ar fi dormit. Din spusele specialiștilor, trupul a fost dat cu var înainte de a fi îngropat.

Pe de altă parte, cel mai cunoscut mit din România își are o parte din rădăcini tot în Centrul Istoric al Bucureștilor. Bătrânii din zonă își amintesc de zvonurile conform cărora Vlad Țepeș, cunoscut – în Occident – și sub numele de Dracula, bântuie și acum Curtea Veche, arealul construit de el în 1458. Curios însă este că, deși domnitorul Mircea Ciobanu – soțul faimoasei Doamna Chiajna – a dorit să strice întreaga construcție și să o refacă după propriul gust, ceva l-a oprit în a dărâma un zid rămas din vechea construcție a lui Vlad Țepeș. Prima construcție ridicată pe acest loc a fost o cetățuie ce datează din secolul al XIV-lea, cu rol de apărare a drumurilor comerciale care legau Câmpia Dunării de drumurile de la Giurgiu. Cu un secol mai târziu, în 1458-1459, pe ruinele vechiului turn, Vlad Țepeș a ridicat o adevărată cetate cu ajutorul meșterilor brașoveni. Aici a fost emis un

document la 23 septembrie 1459 în care este menționat, pentru prima oară, numele orașului București. Puțini sunt cei care știu că, în spatele cetății, pe locul unde acum se află Curtea Sticlarilor, au fost găsite urme ale „cazanelor lui Dracula”. Aici, focul ardea, zi și noapte, în niște cazane gigantice...

Cunoscut în trecut sub numele de Parcul „Nicolae Bălcescu”, Parcul Bazilescu, se află în cartierul Bucureștii Noi. A fost înființat în 1954 și are o suprafață de 13,5 hectare. Terenul pe care a fost construit parcul a fost donat de juristul Bazilescu statului român la începutul secolului XX. În interiorul parcului se află Teatrul de Vară, construit în 1953 și inaugurat cu ocazia Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților, care avea o capacitate de 2.000 de locuri. În prezent, teatrul, aflat în administrarea Ministerului Culturii, este într-o stare avansată de degradare. Noaptea, în zonă se aud sunete stridente și tusea unui bărbat (despre care se spune că ar fi chiar a lui Bazilescu), venind de dincolo de coloanele teatrului aflat în paragină.

Probabil una dintre cele mai cunoscute legende urbane din București este cea referitoare la „Casa Diavolului” de pe Strada Praporgescu. Ar fi vorba de o entitate demonică plină de ură și de furie, care poate fi simțită și de la depărtare, chiar din zona Batiștei. Se spune că, în această clădire, două femei au fost omorâte. Legenda mai spune că, în nopțile cu luna plină, numărul 666 ar apărea, în mod misterios, pe peretele din exterior al casei.

Așezată într-o zonă aparent liniștită, o casă de pe Strada Mântuleasa e bântuită de trei demoni, dar și de o fantomă. Unii spun că ar fi chiar fantoma lui Mircea Eliade, alții spun că fantoma l-a inspirat pe savantul român să scrie seria de

nuvele fantastice, precum *Domnișoara Christina*. Nuvela este inspirată din folclorul românesc și marchează o orientare a literaturii lui Mircea Eliade în direcția fantasticului. Subiectul acestei nuvele îl constituie izgonirea unui strigoi ce bântuia un conac din Câmpia Dunării. O tânără femeie ce fusese ucisă în timpul Răscoalei de la 1907 și se preschimbase în strigoi își exercită apucăturile vampirice asupra locuitorilor din zona învecinată. Ea încearcă o reîntoarcere în lumea oamenilor prin intermediul dragostei, transformându-se din nou în femeie, dar vraja malefică este ruptă de un tânăr. Pictorul bucureștean Egor Pașchievici sosește în septembrie 1935, invitat de domnișoara Sanda (fica cea mare a doamnei Moscu), la conacul familiei sale din Câmpia Dunării. Atmosfera de aici este sinistră: proprietatea pare lăsată în paragină, servitorii o părăsesc alungați de prezențe nevăzute, animalele pier în mod straniu. Cei care locuiesc în conac par lipsiți de vlagă și au gesturi bizare. Doamna Moscu are un comportament somnambulic și îi ignoră deseori pe oamenii din preajma ei, în timp ce fetița Simina dovedește o perversitate precoce.

Cei doi musafiri, pictorul Egor și profesorul arheolog Nazarie, află curând că conacul este bântuit de Domnișoara Christina, sora mai mare a doamnei Moscu, ce fusese omorâtă în evenimentele tulburi din timpul Răscoalei de la 1907. Tânăra femeie avea porniri sadice și nimfomane, fiind amanta vechilului pe care-l împingea să săvârșească fapte de o cruzime bolnăvicioasă. În timpul Răscoalei, ea i-a chemat pe țărani la conac sub pretextul de a le împărți averea, îndemnându-i să o siluiască, iar vechilul a împușcat-o din gelozie. Trupul femeii nu a mai fost găsit, iar oamenii susțineau

că ea s-ar fi transformat în strigoi. Portretul în mărime naturală al domnișoarei Christina, pictat de Mirea, îi fascinează pe musafiri, iar Egor își exprimă dorința de a repicta tabloul în stilul său propriu.

Într-una din nopți, domnișoara Christina pătrunde în visul lui Egor și își mărturisește dragostea sa pentru el, spunându-i că-l va iubi „cum niciodată n-a fost iubit vreun muritor”. Ea îl anunță că va veni la el în fiecare noapte mai întâi în vis și apoi ca o prezență reală. Începând de a doua zi, Sanda începe să se simtă tot mai rău, iar starea ei se înrăutățește după cea de-a doua apariție în noaptea următoare. Egor se logodește cu Sanda într-o încercare de a o apăra de influența malefică a strigoaicei și a persoanelor aflate sub influența ei (doamna Moscu și Simina – fetița în vârstă de nouă ani ascundea sub un obraz de păpușă manifestări de un demonism precoce și o luciditate dezarmantă).

Cea de-a treia apariție a domnișoarei Christina este reală, dar delirul dragostei se întrerupe brusc atunci când Egor simte rana sângerândă și se trezește ca dintr-un vis. El o respinge cu brutalitate pe Christina (care-l blestemă să se mistuie de dorul ei pentru tot restul vieții) și răstoarnă lampa de petrol, provocând un incendiu ce se extinde cu repeziciune. În același timp, profesorul Nazarie și doctorul Panaitescu o urmăresc pe Simina, fiind martorii plecării Christinei cu o trăsură fantomă. Țăranii din sat se adună la locul incendiului, iar Egor îi îndeamnă să-l însoțească în conac, unde distruge portretul domnișoarei Christina, apoi îndeplinește ritualul tradițional al uciderii strigoiului, străpungându-i inima cu un drug de fier. Uciderea definitivă a Christinei cauzează moartea Sandei și a Siminei, în timp ce doamna Moscu se prăbușește

definitiv în nebunie. Egor privește conacul ce arde și începe să fie chinuit de blestemul nostalgiei și singurătății. (<https://ro.wikipedia.org>)

Casa de pe Strada Mântuleasa este supranumită „Casa Sângelui Negru”. Vecinii spun că noaptea se aude un susur suspect dinspre poartă de la intrare și, uneori, dimineața, rămân niște pete întunecate, care seamănă cu cele de sânge. Aici au avut loc mai multe crime, de-a lungul timpului. Fantoma, pe care vecinii o numesc „Bocănitorea”, ar fi, se zice, o prostituată care și-a găsit sfârșitul acolo pe la jumătatea secolului al XIX-lea. Casa din Mântuleasa n-a mai fost locuită din 1948.

Pe Strada Parfumului din București, o arteră veche de peste 120 de ani situată în Sectorul 3, în proximitatea Bulevardului Unirii, conform <http://stiri.tvr.ro>, dincolo de aparențe, par să coexiste mai multe dimensiuni ale timpului. Trecutul și prezentul, cei vii, cei trecuți în lumea de dincolo, cei prinși între Pământ și Rai, își fac uneori simțită prezența, spun oamenii care locuiesc aici. Scenaristul unui film de groază și-ar putea găsi inspirația pe această stradă. Acolo a trăit, cândva, un poet renumit, Ilarie Voronca, scriitor evreu român de avangardă, promotorul revistelor 75 HP și Integral și al Mișcării Integraliste, prieten bun cu George Călinescu. Numele său adevărat era Eduard Marcus și a sfârșit în mod tragic, în 1946. Și-a pus capăt zilelor după ce iubită sa, Colomba, căreia i-a dedicat poemul omonim publicat în anul 1927, la Paris, într-un volum ce beneficia de două portrete semnate de pictorul cubist Robert Delaunay, l-a părăsit fără nicio explicație. Se spune că sufletul lui Ilarie Voronca nu și-a mai găsit liniștea nici după moarte și că spiritul s-ar

întoarce, adesea, în casa în care a locuit, căutând parcă răspunsuri și azi.

Se mai spune și că Bucureștiul are și vehicule-fantomă. Ar fi vorba despre autobuze fără călători care fac, pe înserat, traseul Piața Rosetti – Gara de Nord sau despre un altul, vechi, despre care se spune că apare în jurul orei 2.00 și vă poate duce, dacă va încumetați, din centru până în zona Herăstrău. Autobuzul este gol și majoritatea martorilor l-au văzut circulând pe la Universitate. Un alt caz se referă la troleibuzul 75. Unul dintre martorii care au văzut troleibuzul a fost o fată care aștepta, într-o noapte, în stație, la Teatrul Național, troleibuzul 85, pentru a merge la Gara de Nord. Troleibuzul așteptat nu a apărut, în schimb, în stație, a oprit troleibuzul 75, cu ruta „Piața Rosetti-Gara de Nord”, scrisă pe o hârtie pusă în geamul din față. Urcată în mașină, fata a început să simtă un miros îngrozitor și a coborât. Când se pregătea să cheme un taxi, a văzut încă un troleibuz 75 oprind în stație. Acesta părea mai nou și mai curat. Ea a fost singurul pasager al vehiculului, șoferul nu putea fi văzut nicăieri, dar troleibuzul a mers, fără oprire, până la Gara de Nord. Peste ceva timp, martora întâmplării a verificat listele mijloacelor de transport RATB. Troleibuzul 75 nu apărea nicăieri pe ele. (<http://stiri.tvr.ro>)

Sunt multe surse care vorbesc și despre faptul că în Centrul Vechi ar fi fost cândva un orfelinat ce a adăpostit nici mai mult nici mai puțin de 203 suflete amărâte. Responsabil cu această clădire ar fi fost Stavarache Hagi-Orman, un om extrem de rău la suflet, care avea o pasiune sinistră de-a înfometa copii pentru a le „savura” strigătele disperate de foame și de sete.

Se spune că micuții morți de foame nu și-au mai găsit liniștea și încă mai bântuie construcția de pe Strada Franceză numărul 13-14. Uneori, se pare că trecătorii aud la miezul nopții voci de copii ce țipă după apă sau după hrană.

O altă legendă misterioasă ce circulă prin București este cea care vorbește despre fantomele din Casa Poporului. Aici, mai bine de 20.000 de oameni au muncit, ani de zile, oră de oră, pentru a duce proiectul la capăt cât mai repede posibil. Dictatorul nu trebuia dezamăgit. De aici a luat naștere și legenda potrivit căreia oameni au fost zidiți de vii în pereții Casei Poporului. E lesne de înțeles faptul că, la o asemenea construcție, accidente erau de-a dreptul inevitabile. Câteva zeci de muncitori și-au pierdut viața. Așa au luat naștere și legendele despre stafii ce bântuie la miezul nopții Casa Poporului, declanșând alarme, fluierând, rupând sigilii și făcând tot felul de zgomote înfiorătoare. În presă a tot circulat declarația lui Ion Bârlădeanu, un artist de renume ce și-a pus amprenta pe această impresionantă clădire: *Doi ani am lucrat acolo, ca paznic. Când a venit tovarășul Nicolae Ceaușescu, eu l-am văzut de o sută de ori, nu i-a plăcut un zid, el dădea din mâini așa, a zis să fie dărâmat. Atunci au dat de o haină kaki în zid, apoi au dat de omul mort. El băgase vreo trei oameni în pușcărie, era cu trei trese, sergent major. Nu știu de alții, dar au murit mulți acolo, a spus fostul paznic.*

„Stafia din Hotel Cișmigiu” este o legendă urbană de dată recentă. Hotelul a fost închis în anii '70 și redeschis, în ruină, după 1990. Au stat aici studenții de la Facultatea de Teatru și Film. Istoria locului se leagă și de tragedia unei studente din Republica Moldova. Într-o seară, Neli Bejan a căzut în casa liftului. A murit după trei ore de agonie chiar la locul

accidentului. Cei care cunosc povestea au senzația că aud strigătul fetei și acum. Totuși, spiritul ei nu a părăsit niciodată hotelul, ci a continuat să bântuie pe aici. Martorii spun că uneori se aud strigăte și gemete din puțul liftului. Alții sunt de părere că ar fi văzut silueta studentei apărând ca prin minune și bântuind coridoarele celebrului hotel.

Povestea a devenit și subiectul unui film documentar. În Centrul Bucureștiului, la Universitate, la o aruncătură de băț de berăria Gambrinus, construită de Caragiale, a fost ridicat Hotel Palace, care s-a numit mai târziu Hotel Cișmigiu. Imobilul a fost construit la începutul perioadei interbelice, perioada de glorie a Capitalei, astfel că a ocupat rapid un loc în fruntea modernismului românesc. În 1948, este confiscat de comuniști și exploatat la maximum datorită localizării ultra-centrale. Din aceasta cauză îmbunătățirile și reparațiile necesare au fost amânate până în 1970, când grandiosul Hotel Cișmigiu a fost închis definitiv. După căderea comunismului, în 1990, hotelul a ajuns în proprietatea Academiei de Teatru și Film și a fost transformat în cămin pentru studenți. De aici începe povestea cu stafii a locului. Într-o zi de iarnă, într-un weekend, când mai toți studenții erau plecați, o tânără moare în clădire în urma unui accident tragic. În fața liftului, ea nu a văzut din cauza întunericului că în spatele ușilor deschise era hău și nicidecum o cabină. A călcat în gol și s-a prabușit în puțul liftului. A murit după mult timp de agonie și țipete disperate. Trei ore a strigat după ajutor, zăcând într-o baltă de sânge, ca în cele din urmă să-și dea duhul. De altfel, și în versurile piesei omonime a formației Vama Veche se face referire la moartea tinerei. (www.zenivers.ro)

Tot legende urbane spun că Palatul Parlamentului („Casa Poporului”) este un imobil bântuit de fantomele morților. Apar noaptea pe coridoarele celei mai mari construcții din Europa, rup sigilii, fluieră sau fac să țiuie sistemele de securitate.

Personalul de noapte al clădirii povestește cum aceste fantome au început să-și facă simțită prezența cu aproximativ 10 ani în urmă. „Anca” este una dintre ele. Potrivit relațiilor, năluca este o tânără de 20 de ani, cu o rochie de vară cu desen floral, care se arată doar personalului în uniformă și cere ajutor.

Chiar dacă mulți oameni și-au găsit sfârșitul pe șantierul de la Casa Poporului, iar legende cu morții care bântuie și acum clădirea au apărut inevitabil, Ceaușescu a avut grijă să construiască camere și pasaje în care să se adăpostească în cazul unui eveniment care i-ar fi pus viața în pericol.

La subsolul Palatului Parlamentului se găsesc „bubuline”, cum le numesc, în glumă, cunoscătorii, două adăposturi antiatomice. „Bubuline». Așa li se zice adăposturile antiatomice ale Casei Poporului. O fi făcut cineva o glumă, nu știu clar de unde vine denumirea. Dar numai militari selecționați au lucrat acolo, fără să știe prea clar ce execută”, povestește Ioan Costin, maior în rezervă.

Nici legăturile secrete cu metroul nu au lipsit din planul lui Nea Nicu. Deși lucrările la construcția Casei Poporului au fost inaugurate pe 25 iunie 1984 în prezența Ceaușeștilor, marele edificiu nu a fost terminat în totalitate nici până în ziua de azi. Potrivit arhitectei Anca Petrescu, instalațiile din subteran au rămas neterminate.

Cât despre zvonul că fostul dictator și-ar fi construit o linie secretă de metrou, arhitecta își amintește că la începutul lucrărilor a sesizat niște „legături” subterane gata executate, însă tot armata a avut grijă să le ferească de ochii lor, acoperindu-le. (*www.historia.ro*)

2015: Vârcolacul de la Brașov

În 2015, o femeie din Brașov a divorțat de soțul ei după ce, în nopțile cu lună plină l-a urmărit și a descoperit că acesta, în pielea goală, ataca animalele și le mușca de gât.

Ana Kovács, 26 de ani, din Șirnea, județul Brașov, a descoperit pe data de 4 aprilie 2015, că soțul ei este vârcolac. L-a suspectat că are o iubită, pentru că lipsea de acasă noaptea. S-a hotărât să-l urmărească și ceea ce a văzut este de domeniul fantasticului, potrivit *efemeride.ro*.

În nopțile cu lună plină, el lipsea de acasă și mergea la o fermă din apropierea localității Șirnea, unde în toiul nopții ataca animalele. Ana Kovács susține că acesta era în pielea goală și ataca animalele care fugeau îngrozite. În sprijinul ei, a depus mărturie un angajat al fermei care într-o noapte a asistat la acest spectacol grotesc.

În noaptea de 4 aprilie, când era lună plină, el a atacat o turmă de oi și miei. Ea susține că soțul ei era un animal sălbatic, care ataca turma de oi. Un fermier vorbește despre

faptul că animalele sunt foarte agitate, mai ales noaptea și producția de lapte a scăzut foarte mult.

Ana Kovács susține că soțul său, Pietro Damanu are această condiție specială. În nopțile cu lună plină, alerga după veverițe, iar câinii și pisicile fugeau din calea lui...

Legende și basmele românești sunt pline de personaje fantastice. Avem balauri, vampiri, moroi, zmei, zâne și chiar vârcolaci. Despre cei din urmă se credea că, la fiecare lună plină, se transformă în lupi. Puțină lume știe însă că în mitologia românească mai există o variantă a vârcolacului. Pricoliciul de lup.

La fel ca un vârcolac, își putea schimba forma, dar după bunul plac, nu doar când luna era plină. Și, mai mult de atât, putea controla lupii. Un personaj despre care se credea că ar fi pricolici a trăit până la începutul anilor 2000. Deși nu ar fi fost un om rău, satul în care trăia îi știa de frică. Iar povestea lui a fost transformată în documentar.

Izbuc. Un sat bihorean care s-ar fi pierdut în uitare dacă acolo n-ar fi trăit, până nu demult, un om bizar. Grațian Florea pe numele său, bărbatul a fascinat imaginația unui sat, dar și pe cea a unui regizor. Fiul regretatului Liviu Ciulei, Thomas. Chiar dacă omul a murit în 2001, povestea lui încă este spusă. Dar să o luăm cu începutul.

Dar nu asta face ca povestea lui să fie demnă de un film. Ci blestemul care s-ar fi abătut asupra lui încă de la naștere. Tradiția zonei spune că pruncul nu poate veni pe lume până când moașa nu îi ghicește destinul.

Grațian a trăit aproape toată viața singur, într-o cocioabă cocoțată pe un deal de lângă sat. De acolo cobora doar pentru a colinda satul în căutare de provozii.

Dacă a fost sau nu pricolici bărbatul, nu vom ști niciodată. Povestea lui însă continuă să fascineze oamenii din zonă. Și de parcă legenda omului care vorbea cu lupii nu e suficientă, se spune că în același sat a trăit un bărbat longeviv, care s-a stins la onorabila vârstă de 200 de ani. (<https://a1.ro>)

Licantropia – boală, nebunie sau modă cinematografică: *Hotel Transylvania*

Unul dintre cele mai vechi mituri folosite de industria *horror*, vârcolacul fascinează printr-o înclinație naturală spre violență, consideră Jurnalul.ro.

Legenda vârcolacilor a apărut în Antichitate, continuând tradiția ritualurilor șamanice. Oamenii de atunci foloseau imaginea monștrilor păroși pentru a explica serii de crime aparent inexplicabile. Mitul a fost modificat pe parcursul timpului, cunoscând perioade de înflorire în Franța Renașterii, mai apoi fiind transformat într-o obsesie o dată cu apariția primului film având ca subiect central vârcolacul.

Película, intitulată cât se poate de explicit *Vârcolacul*, a apărut în 1913 și a reușit să stârnească numeroase controverse. Filmul mut, realizat de Henry MacRae, spune povestea unei tinere indiene navajo care se transformă într-un lup alb, încercând astfel să răzbune moartea celor apropiați.

Dramatismul a impresionat, iar continuările nu au întârziat să apară.

Moda vârcolacilor a prins foarte repede la Hollywood și a reușit să impună această legendă. Începând cu 1956, au fost făcute filme având ca personaje vârcolaci în fiecare an. Ajungând astăzi la peste 300 de titluri – dintre care cele mai cunoscute sunt cele din saga *Twilight* (nu mai puțin de cinci pelicule în perioada 2008-2012, în rolul omului-lup apărând Taylor Lautner), vârcolacul este unul dintre cele mai folosite simboluri *horror*. Creatorii de film au încercat să își surprindă publicul, realizând cupluri *horror*. Vârcolacul a fost de-a lungul timpului partener cu Dracula sau cu Frankenstein.

Influența acestui mit a putut fi resimțită chiar și în muzică. Michael Jackson a realizat unul dintre cele mai cunoscute videoclipuri din istoria muzicii, *Thriller*, în care se transformă într-un vârcolac. Evoluția imaginii vârcolacului se concretizează astfel prin monștrii care reușesc să își controleze transformările, să acționeze rațional.

Recent, vârcolacii au intrat în atenția ecologiștilor, care consideră că acești monștri reprezintă o legătură foarte apropiată între om și natură. Devenit o vedetă la Hollywood, vârcolacul reprezintă o întreagă generație de cinești, simbolizând desprinderea de *horror*-ul clasic, elegant, și transformarea filmelor în adevărate fresce ale violenței, insistând pe sânge și pe o imagine apocaliptică în detrimentul rațiunii. Efectele speciale marchează o nouă etapă în lumea *horror*, iar metamorfoza vârcolacului este cel mai bun exemplu în acest sens.

Multe persoane cred și astăzi, fără doar și poate, în existența vârcolacilor. Personaj de folclor, creație a unui doctor

nebun sau pur și simplu animal sălbatic, vârcolacul bântuie imaginația omului modern, stârnind frică și curiozitate. Aproape în fiecare an, mai mult de 200 de sesizări legate de apariția unor vârcolaci sunt înregistrate doar în America, unde în ultimii ani a fost observată o isterie generală legată de aceste ființe. Doctorii au diagnosticat până acum mai mulți pacienți cu licanthropie, o boală considerată răspunzătoare de aceste mutații. Printre simptomele pacienților se numărau strigătele la lună și pilozitatea excesivă.

Unul dintre cele mai apreciate simboluri ale culturii *dark gothic*, vârcolacul a devenit și personaj al multor jocuri de acțiune. Transformările suferite de industrie au afectat simbolul, care s-a distanțat mult de imaginea inițială, adaptând vârcolacul *entertainment*-ului modern. Renunțând la profunzime și insistând pe caracterul său violent, creatorii aduc astăzi în fața publicului un vârcolac abrutizat. Jocuri ca *Discworld Noir*, *The Elder Scrolls: Morrowind – Bloodmoon* sau *Underworld* prezintă o lume apocaliptică dominată de aceste creaturi. O altă variantă a legendei este, însă, prezentată de *The Sims 2: Pets*, unde vârcolacii sunt simple animale de casă. (<http://jurnalul.ro>)

Vârcolacul este, adesea, localizat în Transilvania. ...Bine ați venit la *Hotel Transylvania* (2012), extravagantul hotel de cinci stele al lui Dracula, unde monștrii și familiile lor se pot simți în largul lor, fără a fi deranjați de oameni. Într-un weekend cu totul special, Dracula i-a invitat pe câțiva dintre cei mai faimoși monștri ai lumii – Frankenstein cu soția, Mumia, Omul Invizibil, o familie de vârcolaci și mulți alții – pentru a sărbători cea de-a 118-a zi de naștere a fiicei sale Mavis. Lui Dracula nu i se pare că va avea probleme dacă va

comanda în afară mâncarea pentru petrecerea acestor ciudați – dar universul său se va prăbuși când un muritor de rând va pune piciorul pentru prima dată în acest hotel și... se va împrieteni cu Mavis. Pe coloana sonoră a filmului veți recunoaște vocile actorilor Adam Sandler, Andy Samberg, Selena Gomez, Kevin James, Fran Drescher, Steve Buscemi, Molly Shannon, David Spade și CeeLo Green. Regia îi aparține lui Genndy Tartakovsky. Producția, lui Michelle Murdocca. Scenariul este scris de Peter Baynham și Robert Smigel. Povestirea aparține scriitorilor Todd Durham și Dan Hageman & Kevin Hageman.

„*Hotel Transylvania* este o poveste despre un tată și o fiică – numai că tatăl se întâmplă să fie Dracula,” explică Genndy Tartakovsky, regizorul filmului. „Ca toți tații, el este prea protector cu fiica lui și intră ușor în panică, dar altfel, e adorabil, un tată care ar face orice pentru fetița lui, dar care pe de altă parte nu seamănă cu ceilalți tați, pentru că este... Prințul Întunericului.”

În *Hotel Transylvania*, descoperim că cei mai renumiți monștri ai lumii – Dracula, Frankenstein, Vârcolacul, Omul Invizibil și Mumia – sunt ca și oamenii obișnuiți, au familii, probleme și simt nevoia să se mai detașeze uneori de ele... dar spre deosebire de oameni, ei trebuie să trăiască departe de lume, pentru că oamenii îi consideră... monștri! Și ce loc ar fi mai bun ca ascunzătoare decât Hotelul Transylvania, pe care Dracula însuși l-a transformat într-un fel de sanctuar, care n-a mai văzut picior de om din 1898? Dar și Dracula are problemele lui... cea mai importantă fiind fiica lui, Mavis, care-și serbează acum majoratul – de fapt ea va împlini în curând 118 ani. Pe măsură ce Mavis se maturizează și se

pregătește să devină femeie, tatăl său vampir se teme tot mai mult că-i va pierde afecțiunea. Ca să fim sinceri, în afară de teama că-și va pierde fiica, vampirul mai are o teamă – de usturoi, dar asta e deja altă poveste.

„Hotel Transylvania ni le prezintă pe personaje ca pe niște monștri simpatici – mai simpatici decât au fost vreodată – dar motivul pentru care acești monștri au supraviețuit de-a lungul anilor este faptul că au niște istorii personale grozave,” afirmă Tartakovsky. „Ei au o trăsătură umană care-i face să fie accesibili, plăcuți și prietenoși. Exact cu aceste trăsături l-am înzestrat pe Dracula al nostru – prezentăm o poveste plăcută, accesibilă, dulce-amară, de unde se poate vedea cât de uman poate fi vampirul nostru.”

Pe lângă povestirea caldă de familie, regizorul îi mai dă Hotelului Transylvania și o tentă unică, distractivă. Tartakovsky a vrut să facă din *Hotel Transylvania* primul său film de lung metraj. Într-o epocă în care filmele de animație încearcă să se apropie cât mai mult de realitate, Tartakovsky încearcă să folosească avantajele pe care le pune la dispoziție animația pentru a depăși unele granițe. Îndepărtându-se de realitate, el ne prezintă o lume pe care o descrie ca fiind „mai reală decât realitatea” – mai comică și mai sensibilă decât lumea noastră. „În filmele artistice, trebuie să fii realist. Dar eu am vrut să duc filmul la cealaltă extremă, făcându-l și mai comic, și mai exagerat,” mărturisește el. „Am realizat o animație extrem de concretă. Am vrut ca prin asta să-i dau mai multă expresivitate. Mișcarea din film este caricaturală, ne-realistă. Exact asta îi dă filmului energia, iar pentru un film, energia e totul, după părerea mea.”

Hotel Transylvania diferă ca imagine și stil de toate filmele de animație realizate de Sony Pictures Animation – iar asta este exact ceea ce au dorit realizatorii.

Stilul regizoral pentru *Hotel Transylvania* îi aparține lui Genndy Tartakovsky, a cărui viziune pentru acest film influențează modul în care se exprimă personajele. Faptul că filmul trebuie să fie comic, și nu de groază, a constituit un factor important pentru realizatori, care au creat personajele special pentru a stârni râsul. „Am vrut să facem un film foarte expresiv”, spune el. „Personajele trebuia să fie foarte versatile pentru că ele trec printr-o serie de stări, de la personaje caraghioase de animație, la expresii umane, foarte subtile.”

De exemplu, interpretarea dată de Adam Sandler lui Dracula a influențat direct profilul personajului. Felul în care l-a conturat designer-ul de personaje, Craig Kellman, ni-l prezintă uneori pe Dracula ca pe un „tip afectuos și mult mai mic decât vi-l închipuiți”.

„Dacă îl studiați pe Dracula, veți vedea că uneori e complet normal, și deodată, în aceeași secvență, ochii lui se fac de trei ori mai mari, iar capul devine dublu.” explică Tartakovsky. „Nu vreau ca publicul să-și dea seama de tertipurile noastre tehnice, ci vreau să perceapă și să simtă.”

Realizarea acestor secvențe înseamnă să încalci regulile tradiționale ale animației pe computer. „În majoritatea filmelor de animație pe calculator, animatorii tratează personajul ca pe o păpușă. Ei o pot mișca, dar mișcarea e limitată. Pentru mine, computerul e doar o unealtă, așa cum și creionul este o unealtă – ar trebui s-o facem să execute ceea ce vrem noi să execute,” susține Tartakovsky.

Kellman i-a făcut și profilul lui Jonathan (și apoi pe al alter ego-ului său, Johnnystein), vizitatorul uman care primește mai mult decât se aștepta la intrarea în hotelul monștrilor. „Jonathan este exact opusul lui Dracula. Dacă Dracula este veșnic la cârma evenimentelor, Jonathan n-are nici un fel de direcție. Dar caracterele create de animatori trebuie să fie la fel de puternice. Noi l-am proiectat pe Jonathan pentru personalitatea lui Andy Samberg, iar vocea și interpretarea lui au ajutat la conturarea personajului, ca arhetip”, spune Tartakovsky.

Carter Goodrich i-a construit profilul lui Frankenstein. „El trebuia să fie recunoscut de la început ca Frankenstein, dar în același timp vroiam ca el să surprindă publicul cu ceva nou,” afirmă Goodrich. „Am găsit un unghi diferit de a-l prezenta, un unghi pe care-l puteam aprofunda și dezvolta: e vorba de dimensiunea formelor, a siluetelor, de volum, dar și de personalitatea personajului – un tip drăguț care se luptă cu ceva.”

Goodrich a răspuns și de realizarea lui Griffin – care e complet invizibil, cu excepția ochelarilor. Iar Goodrich nu trebuia să caute inspirația prea departe – de fapt, ochelarii lui Griffin sunt exact ca cei pe care-i poartă el.

Cel de-al treilea membru al echipei de designeri de personaje este Carlos Grangel, care are o slăbiciune pentru materialele artistice. „I-am dat pe mail lista personajelor pe care doream să le creeze, iar el ne-a trimis scheciuri făcute pe ambalaje de cornflakes”, relatează Murdocca. „I-a pus pe toți angajații studioului lor din Spania să aducă cutiile de cereale pe care le aveau pe acasă, apoi le-a rupt și a început să deseneze pe interiorul acestor cutii. El realizează designul în

straturi, pe care apoi le compune – are un sistem extrem de original și nebunesc. Nici măcar nu-mi pun mintea să-l înțeleg, dar iese ceva grozav.”

Una dintre cele mai mari contribuții ale lui Grangel a fost designul lui Murray, mumia. „Înainte de a-l implica pe Carlos, ne gândeam la Murray ca la o mumie clasică, slăbănoagă și ușoară ca fulgul și chiar ne pregăteam să tragem o secvență cu ea, dar Carlos ne-a surprins trimițându-ne ceva mare și gras pe post de Murray”.

„Am putea crea o mumie supraponderală, care ar fi atât de diferită de mumia tradițională,” a comentat Grangel. „Am putea face un personaj complet nou și extrem de haios, o nouă generație de mumii.”

Grangel a mai creat și multe dintre personajele secundare, inclusiv fecioarele vrăjitoare, șoferul fără cap, sau scheletele mariachi. „Fiindcă provin din Spania, cunosc tradiția mexicană și îmi place la nebunie designul și grafica din *The Day of the Dead*”, spune el. „Am vrut să aduc un omagiu acestei culturi. Am studiat-o foarte mult și am făcut o mulțime de fotografii, ca bibliografie. Mi s-a părut grozav de simpatică și total diferită.”

O dată ce s-a creat identitatea și profilul personajelor, Marcelo Vignali s-a apucat de scenografia filmului. „Hotelul acționează din multe puncte de vedere ca personajul sobru al acestei comedii, care e jucată de personaje,” explică el.

Acestea fiind zise, existau mai multe moduri prin care se putea realiza comicul. „În multe filme vechi cu monștri s-a folosit o tehnică teatrală de iluminare a studioului. Ne-am gândit că vrem și noi să aplicăm această tehnică, dar nu pentru a realiza un *horror*, ci o comedie,” recunoaște Vignali.

Ca în orice film animat, scenografia a reprezentat o mare provocare – o chestiune despre care Vignali spune că marea parte a publicului n-o înțelege pe de-a întregul. El subliniază că cel mai greu de realizat a fost holul Hotelului Transylvania. „Am făcut proiectul a numeroase decoruri, dar acesta e cel mai mare pe care l-am făcut vreodată”, recunoaște el. „L-am proiectat pe verticală, întâi podeaua și apoi pereții și partea de sus. L-am realizat ca pentru un film de acțiune, cu mulaje în care se putea vedea interiorul pereților – aproape ca într-o căsuță de păpuși – astfel încât să se poată vedea totul. Era un decor monstruos (și nu vreau să fac o glumă). Apoi, a trebuit să îmbrăcăm holul. Pentru asta trebuia să știm o mulțime de lucruri: dacă în șemineu exista un suport pentru lemne, câtă lumină trebuia să dea focul, unde trebuia să atârnăm draperiile, și chiar locurile unde trebuia să apară crăpături pe pereți. A fost o lucrare extrem de laborioasă.”

Coordonatorul animației, James Crossley, a trebuit să coordoneze peste 90 de animatori de la Sony Pictures Imageworks, care au dat viață personajelor de pe ecran. Crossley recunoaște că realizarea viziunii lui Tartakovsky în animația computerizată 3D a fost o provocare, dar a meritat până la urmă. „Genndy provine dintr-o tradiție de animație realizată manual. Când ne-am întâlnit, am vorbit despre minunata energie, designul și caricatura care puteau fi realizate în acea lume, și felul cum puteam să redăm aceleași lucruri într-o animație computerizată”, spune el.

„Puteam să facem în așa fel încât un personaj să apară și să dispară într-o fracțiune de secundă din fața camerei de filmat, sau pur și simplu să sfideze gravitația” – în animația aceasta nimic nu e imposibil. „Filmul se bazează pe caricatură,

ne interesa mai mult să redăm design-ul și energia decât să realizăm mișcarea. Totuși, dacă vroiam să facem un film credibil, trebuia să ne gândim și la asta.” (www.cinemagia.ro)

Lămuriri bibliografice

Pentru a aduna materialul documentar necesar realizării acestui nou volum din colecția „Istorii secrete” am consultat colecțiile unor cunoscute publicații, precum și arhivele lor online. Le rămân îndatorat colegilor de la Adevărul, Memoria, Historia, Formula As, Libertatea, Jurnalul Național, Evenimentul Zilei, Ziarul de Duminică, Click!, precum și celor de la Agenția Mediafax.

Recunoștința mea îi vizează în egală măsură și pe cei care gestionează resursele de pe internet ale site-urilor și blogurilor:

www.adevarul.ro

www.afaceriardenelene.ro

<http://anonimus.ro>

<http://a1.ro>

www.antena3.ro

<http://bucuresti-strictsecret.blogspot.ro>

www.comunismulinromania.ro

www.contributors.ro

www.cotidianul.ro

<http://crispedia.ro>

www.cristoiublog.ro
www.cultural.bzi.ro
<http://cugetliber.ro>
www.curentul.info
www.dcnews.ro
www.descopera.ro
www.digi24.ro
<http://efemeride.ro>
<http://enciclopediaromaniei.ro>
<http://evz.ro>
www.formula-as.ro
www.gandul.info
www.historia.ro
www.hotnews.ro
<https://identitatea.ro>
www.istoriecontemporana.ro
www.istorie-pe-scurt.ro
<http://istorieveche.ro>
<https://istoriiregasite.wordpress.com>
<http://jurnalul.ro>
www.monitorulcj.ro
www.napocanews.ro
www.obiectiv.info
www.procesulcomunismului.com
www.puterea.ro
www.rador.ro
www.ring.ro
<http://romanalibera.ro>
<http://roncea.ro>
www.rtv.net

www.stelian-tanase.ro
www.stiripesurse.ro
<http://stiri.tvr.ro>
www.timpul.md
www.zamolxis.ro
www.zenivers.ro
www.zf.ro/ziarul-de-duminica
www.ziare.com
www.ziaristionline.ro
www.ziarulmetropolis.ro
www.ziuanews.ro

Foarte multe informații prețioase am cules din enciclopedia online Wikipedia (<https://ro.wikipedia.org/>).

Nefiind o lucrare științifică (vreo „teză de doctorat”!), ci una de popularizare realizată prin procedeul agregării de informații din varii surse, nu am inclus note în subsolul paginilor în care să precizez data și locul unde au apărut fragmentele citate, ci doar am marcat preluările din presa scrisă și online cu ghilimele, citând explicit link-urile, spre a nu îngreuna/complica inutil lectura.

Am consultat și mai multe volume ce cuprind date și informații despre subiectul cărții:

Cornel Bîrsan – *Doamne și Domnițe, Jupânițe și Amante ale Domnitorilor Români*, Editura Librex Publishing, București, 2017.

Dan-Silviu Boerescu – *Cele mai teribile curiozități din istoria veche a Bucureștilor*, Editura Integral, București, 2017.

- Dan-Silviu Boerescu – *Decebal, Traian, Burebista și iubitele lor: lucrurile care nu s-au spus niciodată*, Editura Integral, București, 2017.
- Dan-Silviu Boerescu – *Doamnele fascinante de alte nații din istoria sentimentală a principilor români*, Editura Integral, București, 2017.
- Dan-Silviu Boerescu – *Femei frumoase din popor care i-au înnebunit pe voievozii români*, Editura Integral, București, 2017.
- Dan-Silviu Boerescu – *Mihai Viteazul, Mircea cel Bătrân și Vlad Țepeș. Marii domnitori munteni și pasiunile lor mistuitoare*, Editura Integral, București, 2017.
- Dan-Silviu Boerescu – *Miracole și alte întâmplări incredibile din istoria Capitalei*, Editura Integral, București, 2017.
- Dan-Silviu Boerescu – *Misterele și tenebrele unui oraș de povești*, Editura Integral, București, 2017.
- Dan-Silviu Boerescu – *Povești incredibile la vreme de război în București*, Editura Integral, București, 2017.
- Dan-Silviu Boerescu – *Românii neștiuți din spatele marilor personalități ale omenirii și secretele lor odioase*, Editura Integral, București, 2018.
- Dan-Silviu Boerescu – *Și principii se îndrăgostesc câteodată... Povești de dragoste din Carpați până la Viena*, Editura Integral, București, 2017.
- Dan-Silviu Boerescu – *Vedetele de la Hollywood cu origini în România, de la Lauren Bacall la Winona Ryder și Dustin Hoffman*, Editura Integral, București, 2018.
- Dan-Silviu Boerescu – *Zece mistere fascinante ale spațiului carpato-danubiano-pontic*, Editura Integral, București, 2018.

Lucian Boia – *Istorie și mit în conștiința românească*, Editura Humanitas, București, 1997.

Lucian Boia – *Mituri istorice românești*, Editura Universității din București, 1995.

Lucian Boia – *Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune*, Editura Humanitas, București, 1997.

Ion Bulei – *Scurtă istorie a românilor*, Editura Meronia, București, 1996.

Anton Caragea – *Pagini de istorie ascunsă*, Editura Cartier, Chișinău, 2004.

Dio Cassius – *Istoria romană*, vol. I-III, ediție de Adelina Piatkowski, Editura Științifică, București, 1977-1985.

Matei Cazacu – *Minuni, vedenii și vise premonitории, în trecutul românesc*, Editura Sigma, București, 2003.

Adrian Cioroianu – *Cea mai frumoasă poveste. Câteva adevăruri simple despre Istoria Românilor*, Editura Curtea Veche, București, 2013.

Eugen Cizek – *Istoria Romei*, Editura Paideia, București, 2002.

Eugen Cizek, Dan Slușanschi, Mariana Băluță-Skultety – *Romano-Dacica: Izvoare antice ale istoriei României*, Universitatea București, București, 1992.

Eugen Comșa – *Viața oamenilor din spațiul carpato-danubiano-pontic în milenii 7-4 î. Hr.*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.

Ion Horațiu Crișan – *Burebista și epoca sa*, ediția I – Editura Enciclopedică Română, București, 1975; ediția a II-a, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1977.

Ion Horațiu Crișan – *Civilizația geto-dacilor*, vol. I-II, Editura Meridiane, București, 1993.

- Ion Horațiu Crișan – *Spiritualitatea geto-dacilor*, Editura Albatros, București, 1986.
- Constantin Daicoviciu – *Dacia liberă și Dacia romană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1964.
- Hadrian Daicoviciu – *Dacii*, Editura Științifică, București, 1965.
- Hadrian Daicoviciu – *Dacia, de la Burebista la cucerirea romană*, Editura Dacia, Cluj, 1972.
- Dan Dana – *Zalmoxis de la Herodot la Mircea Eliade. Istorii despre un zeu al pretextului*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Nicolae Densușianu – *Dacia preistorică*, cu o prefață de dr. C.I. Istrati, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, București, 1913.
- Neagu Djuvara – *De la Vlad Țepeș la Dracula Vampirul*, Editura Humanitas, București, 2003.
- Vladimir Dumitrescu, Alexandru Vulpe – *Dacia înainte de Dromihete*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988.
- Mircea Eliade – *De la Zalmoxis la Genghis Han*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980.
- Mircea Eliade – *Istoria credințelor și ideilor religioase*, vol. I-III, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981.
- Vlad Georgescu – *Istoria românilor de la origini până în zilele noastre*, Editura Humanitas, București, 1992.
- Bogdan Petriceicu Hasdeu – *Istoria critică a românilor din ambele Dacii în secolul XIV*, Tomul 1. Volumul 1, Tipografia Curții (Lucrătorii Asociați), București, MDCCCLXXIII [1873].
- Herodot – *Istории*, traducerea de Adelina Piatkowski, Editura Științifică, București, 1961.

- Keith Hitchins – *Scurtă istorie a României*, traducere de Lucia Popovici, Editura Polirom, Iași, 2015.
- Keith Hitchins – *România: 1866-1947*, ediția a IV-a, traducere din engleză de George G. Potra și Delia Răzdolescu, Editura Humanitas, București, 2013.
- Iordanes – *Getica. Despre originea și faptelor geților*, ediție bilingvă latină-română, Editura Uranus, București, 2014.
- N. Iorga – *Femeile în viața neamului nostru – chipuri, datini, fapte, mărturii*, Tipografia „Neamul Românesc”, Vălenii de Munte, 1912.
- N. Iorga – *Istoria lui Ștefan cel Mare: Povestea neamului românesc*, Editura Minerva, București, 1904.
- N. Iorga – *Istoria românilor*, Vol. I-X, Tipografia „Datina Românească”, Vălenii de Munte, 1912.
- N. Iorga – *Scrisori de boieri, scrisori de domni*, Așezământul de tipografie și legătorie de cărți „Datina Românească”, Vălenii de Munte, 1925.
- B. Jordan – *Decebal*, Editura Cugetarea, București, 1938.
- Vasile Lovinescu – *Dacia hiperboreană*, ediție îngrijită de Roxana Cristian și Florin Mihăescu, ediția a II-a, Editura Rosmarin, București, 1996.
- Eugen Lozovan – *Dacia sacra*, ediție îngrijită, repere biografice și schițe de profil de I. Oprișan, traducere din limbile engleză și franceză de M. Popescu, ediția a II-a, Editura Saeculum I.O, București, 2005.
- Constantin Kogălniceanu – *Istoria veche a românilor*, Tipografia-Legătorie „Furnica”, București, 1938.
- Vasile Lupașc-Sfinteș – *Răstignit între Cruci*, Vol. I-III, Editura Ler, Picior de Munte, Dragodana, Dâmbovița, 2016.

- George Marcu (coordonator) – *Dicționarul personalităților feminine din România*, Editura Meronia, București, 2009.
- Dan Horia Mazilu – *Lege și fărădelege în lumea românească veche*, Editura Polirom, Iași, 2006.
- Dan Horia Mazilu – *Voievodul dincolo de sala tronului*, Editura Polirom, Iași, 2003.
- Vasile Mărculeț, Alexandru Ștefănescu, George Marcu ș.a. – *Dicționarul domnilor Țării Românești și ai Moldovei*, Editura Meronia, București, 2009.
- Liviu Mărghitan – *Decebal*, Editura Militară, București, 1987.
- Bogdan Murgescu – *Istoria României în texte*, Editura Corint, București, 2001.
- Aurora Nicolau – *Tainica inimă a Bucurescilor*, Editura Integral, București, 2017.
- Dan Oltean – *Regii Dacilor și războaiele cu romanii*, Editura Dan Oltean, Deva, 2017. (Sub titlul *Regii dacilor*, au apărut anterior alte două ediții.)
- Dan Oltean – *Religia dacilor*, ediția a IV-a, Editura Dan Oltean, Deva, 2014.
- Radu Olteanu – *Bucureștii în date și întâmplări*, Editura Paideia, București, 2002.
- Dimitrie Onciul – *Din Istoria României*, Editura Librăriei Socec, București, 1906.
- Gheorghe Parusi – *Cronica Bucureștilor, întocmită din document și sentiment*, Editura Compania, București, 2005.
- Gheorghe Parusi – *Cronologia Bucureștilor – 20 septembrie 1459 – 31 decembrie 1989: zilele, faptele, oamenii capitalei de-a lungul a 530 de ani*, Editura Compania, București, 2007.
- Vasile Pârvan – *Dacia: An Outline of the Early Civilization of the Carpatho-Danubian Countries*, București, 1928.

- Traducere în limba română: *Dacia. Civilizațiile antice din regiunile carpato-danubiene*, Asociația academică „Vasile Pârvan”, București, 1937.
- Vasile Pârvan – *Dacii la Troia*, Tipografia Ion C. Văcărescu, București, 1926.
- Vasile Pârvan – *Getica. O proto-istorie a Daciei*, Editura Cultura Națională, București, 1926.
- Vasile Pârvan – *Începuturile vieții romane la Gurile Dunării, Țara Noastră*, București, 1923.
- Constantin C. Petolescu – *Dacia: Un mileniu de istorie*, Editura Academiei Române, București, 2010.
- Constantin C. Petolescu – *Decebal, regele dacilor*, Editura Academiei Române, București, 1991.
- Zoe Petre – *Practica nemuririi: o lectură critică a izvoarelor grecești referitoare la geți*, Editura Polirom, Iași, 2005.
- Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler ș.a. – *Istoria Transilvaniei*, vol. I (până la 1541), ediția a II-a, Academia Română, Cluj-Napoca, 2009.
- Radu Popescu – *Cronica Bălenilor. Istoriile domnilor Țării Românești (1290-1729)*, ediție critică de C. Grecescu, Editura Academiei Române, București, 1963.
- N. Portocală – *Din preistoria Daciei și a vechilor civilizațiuni*, Institutul de Arte Grafice „Bucovina”, București, 1932.
- Lucian Predescu – *Enciclopedia Cugetarea*, Editura Cugetarea-Delafras, București, 1940.
- Mihai Sorin Rădulescu – *În căutarea unor istorii uitate*, Editura Vremea, București, 2011.
- Constantin Rezachevici – *Cronologia critică a domnilor din Țara Românească și Moldova 1324-1881*, Vol.I, Editura Enciclopedică, București, 2001.

- Costin Scorpan – *Istoria României. Enciclopedie*, Editura Nemira, București, 1997.
- Ioan Stăvăruș – *Povestiri medievale despre Vlad Țepeș – Draculea. Studiu critic și antologie*, ediția a II-a revăzută, Editura Univers, București, 1993.
- Emil Stoian – *Vlad Țepeș – mit și realitate istorică*, Editura Albatros, București, 1989.
- Grigore Tocilescu – *Dacia înainte de romani*, Tipografia Academiei Române, București, 1880.
- Ileana Toma – *Singurătatea lui Vlad Țepeș*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2001.
- Pompiliu Tudoran – *Domnii trecătoare – Domnitori uitați*, Editura Facla, Timișoara, 1983.
- Ecaterina Țărălungă – *Enciclopedia identității românești. Personalități*, Editura Litera, București, 2011.
- Nicolae Ursulescu – *Dacia în cadrul lumii antice*, Editura Univers, București, 1992.
- Romulus Vulcănescu – *Măștile populare*, Editura Științifică, București, 1970.
- Romulus Vulcănescu – *Mitologie română*, Editura Academiei RPR, București, 1957.
- Radu Vulpe – *Columna lui Traian, monument al etnogenezei etnice*, Editura Sport-Turism, București, 1988.
- Radu Vulpe – *Studia thracologica*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1976.
- Alexandru D. Xenopol – *Istoria românilor din Dacia Traiană*, Cartea Românească, București, 1925.
- *** – *Bibliografia Românească Modernă*, volumele I-IV Editura Academiei Române, București, 1984-1996.

- *** – *Călători străini despre Țările Române*, Vol. I (ed. Maria Holban) – Editura Științifică, București, 1968; Vol. II (ed. Maria Holban) – Editura Științifică, București, 1970; Vol. III (ed. Maria Holban) – Editura Științifică, București, 1971; Vol. IV (ed. Maria Holban) – Editura Științifică, București, 1972; Vol. V (ed. Maria Holban) – Editura Științifică, București, 1973; Vol. VI (Partea I – ed. M.M. Alexandrescu-Dersca Bulgaru; Partea II – ed. Mustafa Ali Mehmet) – Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1976; Vol. VII (ed. Maria Holban) – Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980; Vol. VIII (ed. Maria Holban) – Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983; Vol. IX (ed. Maria Holban) – Editura Academiei Române, București, 1997; Vol. X, partea I (ed. Maria Matilda Alexandrescu-Dersca Bulgaru) – Editura Academiei Române, București, 2000; Vol. X, partea II (ed. Maria Matilda Alexandrescu-Dersca Bulgaru) – Editura Academiei Române, București, 2000. Serie nouă: Vol. I (ed. Georgeta Filitti) – Editura Academiei Române, București, 2004; Vol. II (ed. Paul Cernovodeanu) – Editura Academiei Române, București, 2005; Vol. III (ed. Paul Cernovodeanu) – Editura Academiei Române, București, 2006; Vol. IV (ed. Paul Cernovodeanu) – Editura Academiei Române, București, 2007; Vol. V (ed. Daniela Bușă) – Editura Academiei Române, București, 2009; Vol. VI (ed. Daniela Bușă) – Editura Academiei Române, București, 2010.
- *** – *Dicționar biografic de istorie*, Ed. Meronia, București, 2009.

*** – *Letopisețul cantacuzinesc 1290-1688. Cronicile românilor*, Vol. II, publicat și adnotat de N. Simache și Tr. Popescu, Tipografia și Legătoria „Frații Dumitrescu”, Buzău, 1942.

Mulțumirile mele se îndreaptă către colectivul **Anticariatului UNU**, Str. Academiei, 4-6, București, care m-a ajutat cu profesionalism în activitatea de documentare, ca și în cazul altor cărți semnate de mine. (www.anticariat-unu.ro)

Colecția ISTORII SECRETE

prezentată de Dan-Silviu Boerescu

Am fost prea multă vreme prizonierii stereotipurilor patriotarde din manualele de istorie, care au falsificat – vreme de mai multe generații – semnificația unor fapte și evenimente care ne definesc ca popor. Uneori, trucajele propagandistice s-au realizat prin omisiune, alteori prin folosirea de clișee specifice luptei de clasă de inspirație sovietică.

Însă, în momentul de față, când accesul liber la informație nu mai este o utopie, putem puncta altfel o sumedenie de episoade istorice și putem privi personajele exponențiale ale diferitelor epoci în toată complexitatea lor umană, fără teama de a deveni culpabili în ochii cenzurii, dar și cu riscul inerent de a șoca naționaliștii, protocroniștii sau extremiștii, indiferent de culoare lor politică.

Spre descifrarea istoriei secrete a României!

Un proiect editorial

INTEGRAL

Volumul I

Cele mai murdare crime politice din istoria modernă a României

Secolul XX a fost marcat de o succesiune de întâmplări tragice – asasinate politice sau felurite „accidente” ale unor lideri români, care au hrănit toate o mulțime de scenarii și teorii ale conspirației. Au murit, în circumstanțe care ridică multe semne de întrebare, personalități care au marcat decisiv epoca lor și care au avut orientări ideologice de toate culorile – liberali, țărâniști, carliști, legionari, comuniști etc., uniți între ei numai de caracterul violent al sfârșitului fiecăruia, provocat de glonț, otravă, rangă sau baionetă.

Volumul II

Clipele astrale ale istoriei României Zece zile incredibile care ar fi putut schimba destinul țării

Ziua în care, în anul 44 î. Hr., Burebista a fost asasinat și cea de Crăciun, în 1990, când Regele Mihai s-a întors prima oară în România după mai bine de patru decenii de exil, dar a fost izgonit din nou din țară, ziua în care, în august 1601, Mihai Viteazul a fost ucis la Câmpia Turzii și cea, din august 1991, când Republica Moldova și-a declarat independența față de Uniunea Sovietică dar nu s-a re-întors la sânul Patriei-Mamă... sunt doar câteva momente istorice în care România și-a ratat destinul.

Volumul III

Pagini din istoria țării pe care am vrea să le uităm

Istoria unei țări nu se compune doar din momente glorioase, de apoteoză și triumf, când mulțimile exultă de fericire, iar conducătorii sunt nimbați de haloul gloriei. Din nefericire, adesea memoria colectivă reține traumatizant momentele oribile ale decăderii și agoniei. Nici în cazul poporului român acestea nu au lipsit. De pildă, atunci când Constantin Brâncoveanu și fiii săi au fost uciși și mutilați barbar la Stambul sau atunci când, în 1812, într-o sală a Hanului lui Manuc, Rusia țaristă ne fura prima oară Basarabia, sau atunci când, pe 30 august 1940, la Viena, cu complicitatea lui Hitler și a lui Mussolini, Horthy împlânta pumnalul în trupul Transilvaniei, ori atunci când, în decembrie 1989, cripto-comuniștii confiscau revolta populară...

Volumul IV

Zece mistere fascinante ale spațiului carpato-danubiano-pontic

Sfinxul din Bucegi, Kogaion – polul energetic al Planetei, „Gura de Rai” – locul cu „energie pură” din Carpați (certificat de NASA), tunelurile din Dobrogea, aurul dacic ascuns în munți, tăblițele de aur de la Sinaia, Tărtăria și prima scriere a lumii, comorile templierilor de la Câmpulung Muscel, orașul subteran de sub Sarmisegetuza, Androniconul, scheletele uriașe din Lunca Dunării și... România încă mai are enigme incredibile de descifrat!

Volumul V

Românii neștiuți din spatele marilor personalități ale omenirii și secretele lor odioase

Pare incredibil dar, într-un moment sau altul, lideri mondiali precum Stalin, Hitler și, chiar, Churchill au cochetat, în diverse maniere, cu ideea distrugerii României. În trecutul istoric, asemenea exemple pot fi găsite cu duiumul. Nici prezentul nu ne scutește de asemenea scenarii abracadabrante...

Volumul VI

Cei ce au încercat să distrugă România... și aproape au reușit. Ipoteze despre motivațiile lor ascunse

Pare incredibil dar, într-un moment sau altul, lideri mondiali precum Stalin, Hitler și, chiar, Churchill au cochetat, în diverse maniere, cu ideea distrugerii României. În trecutul istoric, asemenea exemple pot fi găsite cu duiumul. Nici prezentul nu ne scutește de asemenea scenarii abracadabrante...

Volumul VII

Aurul, uraniul și alte comori furate din România Noi scenarii despre marile jafuri naționale

După cucerirea Daciei, Traian a luat atâta aur din comoara lui Decebal încât timp de doi ani a oferit cetățenilor Romei petreceri cu mâncare și lupte de gladiatori (*panem et circenses*) gratis. În epoca societăților mixte româno-sovietice (faimoasele Sovrom-uri), în contul achitării „datoriilor de război”, rușii ne-au luat uraniul și alte substanțe rare și prețioase. Astăzi, munții noștri se golesc de păduri în ritm accelerat...

Volumul VIII

Noua ordine europeană Teoria conspirației privind dezmembrarea României și reîmpărțirea Bătrânului Continent

Chiar dacă, deocamdată, separarea Cataloniei de Madrid și dezmembrarea Spaniei au eșuat, tendința de atomizare a Europei, începută o dată cu spargerea în bucăți a fostei Iugoslavii și ruperea Cehoslovaciei, probabil va continua. Franța, Italia sau Marea Britanie par a fi victime predestinate, însă nici România nu este iertată de astfel de amenințări: vă spune ceva „Țara Secuilor”? Surpriza este că nu este singura astfel de încercare...

Volumul IX

Marile manipulări din istoria României

Teroriștii din decembrie 1989 – realitate, ficțiune sau manipulare criminală?

„Teroriștii” care ne-au înspăimântat în timpul Revoluției au început să fie pregătiți încă din 1968. Deloc întâmplător, în martie 1989 într-o revistă militară românească se publica studiul *Lupta de rezistență în cadrul războiului de apărare a patriei. Particularități ale participării unităților centrale și teritoriale de securitate la organizarea luptei de rezistență pe teritoriul vremelnice ocupat de inamic*. Istoricii au remarcat că „tema era discutată de mai mulți ani și au existat numeroase ședințe și dezbateri la care participau cadre din Securitate, Armată, Gărzi Patriotice și partid. Au fost elaborate variante de lucru și s-au adus îmbunătățiri periodice ale planurilor, în funcție de realitățile schimbătoare de-a lungul timpului”...

Volumul X

Operațiuni secrete ale unor puteri străine în România

Scena Revoluției din Decembrie 1989 a fost doar una dintre cele pe care au evoluat agenții unor puteri străine, încercând și, uneori, reușind să influențeze evenimente epocale din istoria noastră, în care oamenii cu dublă sau multiplă comandă, reprezentând interesele imperiilor vecine au ajuns foarte aproape sau chiar în vârful piramidei politice autohtone.

Volumul XI

Odiseea marilor spioni români din secolul XX

Mihail Moruzov este numele celui care se trage din cazacii zaporojeni refugiați din Caucaz în România. Născut la 18 septembrie 1887, în satul Zebil din Tulcea, într-o familie cu opt copii, Moruzov avea să devină, cu voia sa și împins de instinct, părintele serviciilor secrete românești. Cu toate că a făcut doar trei clase primare, inteligența și flerul tulceanului l-au transformat în timp într-unul dintre cei mai apreciați spioni ai Europei. Maria Tănase, Elena Constantinescu alias Helen O'Brien, Veturia Goga sunt cele mai cunoscute spioane românce, unele în acte, altele doar bănuite de așa ceva. Iar gălățeanca Vera Atkins a devenit unul dintre șefii serviciului de spionaj britanic din timpul ultimei conflagrații mondiale.

Volumul XII

Tainele Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918

Actul istoric înfăptuit la 1 Decembrie 1918 a constituit apogeul unor acțiuni politice, militare și diplomatice care, multă vreme, au fost sau sunt încă învăluite în mister, protagoniștii lor fiind unii dintre marii eroi necunoscuți sau abia intuiți ai acelor împrejurări istorice de o însemnătate vitală pentru națiunea română...

Volumul XIII

Războaiele balcanice și alte momente din istoria militară a României despre care se vorbește mai puțin

Cele două Războaie balcanice au anticipat în multe feluri tot ceea ce s-a întâmplat cu România în cele două războaie și în perioadele ce au urmat acestor mari confruntări militare, dar și în perioadele de mari prefaceri istorice care le-au urmat acestora. De ce, totuși, în aceste condiții, cele două importante confruntări regionale sunt de obicei trecute cu vederea de cărțile de istorie? Și e adevărat că, în 1968, tancurile Tratatului de la Varșovia au încercat să treacă granițele dinspre Ungaria și URSS?

Volumul XIV

Basarabia, Bucovina, Cadrilaterul, Maramureșul istoric și alte ținuturi disputate de români

Rușii și ucrainenii ne-au luat, de mai multe ori, Basarabia, Bucovina, Ținutul Herța, Maramureșul istoric (pe care l-au administrat un pic și cehii), Insula Șerpilor și Gurile Dunării. Polonezii au stăpânit părți ale Bucovinei, pe care au avut-o și austriecii, care au primit câteva decenii și... Oltenia. Cu bulgarii ne-am disputat Cadrilaterul, existând discuții și asupra Dobrogei. Nici cu sârbii nu au lipsit discuțiile asupra Banatului...

Volumul XV

Secretele închisorilor românești

În perioada interbelică și a celui de-Al Doilea Război Mondial deținuții comuniști au fost închiși în penitenciare și lagăre. La fel și piloții americani doborâți de apărarea antiaeriană deasupra Bucureștiului și a câmpurilor petrolifere de pe Valea Prahovei. Mai apoi, nu este deloc clar ce s-a întâmplat cu protagoniștii „marelui jaf comunist” din 1959 sau cu *serial killer*-ul Râmaru în închisoare și cum reușeau să evadeze unii deținuți pe vremea lui Ceaușescu...

Volumul XVI

Crime și catastrofe uitate din istoria neagră a României

O colonie muncitorească din apropierea șantierului unei hidrocentrale este spulberată într-o noapte de o revărsare de ape, care au luat cu ele zeci de vieți omenești. Sute de brigadieri entuziaști sau „dușmani ai poporului” trimiși la reeducare pier la Canal și pe faimoasele șantiere ale tineretului. Două mari accidente aviatice, adevărate catastrofe, au avut loc în Banat și în Transilvania în perioada comunistă. Inundațiile din anii 1970-1975 fac numeroase victime. Trei teribile catastrofe feroviare din anii '30 fac sute de victime, iar o a patra se petrece în 1968. În 1930, o biserică a ars cu 118 oameni înăuntru. Un autobuz care circula pe ruta Suceava-Botoșani s-a răsturnat de pe un pod într-o mlaștină adâncă, la Hunțani. În urma accidentului

din 1980 au murit 48 de oameni. Dezastrul de la Certej din 1971, provocat de ruperea digului și alunecarea muntelui de steril din iazul de decantare al exploatării miniere, a provocat 89 de morți și 76 de răniți. Iar în 1974, la Iași, un șofer de camion era pe punctul de a porni un război interetnic după ce, din răzbunare, a călcat cu o mașina grea o șatră de țigani, curmând 24 de vieți.

Volumul XVII

Secretele medicinei legale românești

Ce s-a întâmplat în realitate cu penisul lui Terente din muzeul Institutului de Medicină Legală din București, care era, de fapt, o butaforie? Și cum a reușit Mina Minovici să mumifice corpul portarului de la IML mai bine decât trupurile faraonilor? Iar Nicolae Minovici a fost fratele celebrului legist căruia Institutul Național de Medicină Legală îi poartă numele. Ca și fratele său, și-a dedicat viața științei și a recurs la metode extreme pentru a-și pune în practică studiile. A cercetat efectele agoniei prin autostrangulare și a fost el însuși cobai, spânzurându-se de 12 ori!

Volumul XVIII

Enigmele românești ale celui de Al Doilea Război Mondial

Avea România vreo șansă să lupte pentru a împiedica pierderile teritoriale din vara lui 1940? De ce armata română, după ce a recuperat Basarabia, a continuat să lupte și dincolo de Nistru? De ce nu ne-am retras trupele de la Stalin-grad? Ce s-a întâmplat, de fapt, la Odesa când partizanii (evrei?) au aruncat în aer comandamentul trupelor române? Care sunt explicațiile masacrului de la Cotul Donului, în 1942, când au pierit peste 150.000 de soldați ai noștri? Și dacă Antonescu era lăsat să întoarcă el armele în august 1944? Cum au ocupat Budapesta a doua oară românii în 25 de ani? Ce au făcut la Viena și în Munții Tatra?

Volumul XIX

Întoarcerea lui Dracula: Vârcolaci, strigoi și alți monștri atestați în România

Înainte de proliferării mitului lui Dracula a existat o contesă transilvană însetată de sânge de fecioară. Dacii, ca să-și înspăimânte dușmanii, foloseau capete de lup împăiate continuate cu trupuri de șarpe în loc de steaguri de luptă. În 2015, o femeie din Brașov a divorțat de soțul ei după ce, în nopțile cu lună plină l-a urmărit și a descoperit că acesta, în pielea goală, ataca animalele și le mușca de gât...

Fenomenul Maglavit și alte minuni petrecute pe teritoriul românesc

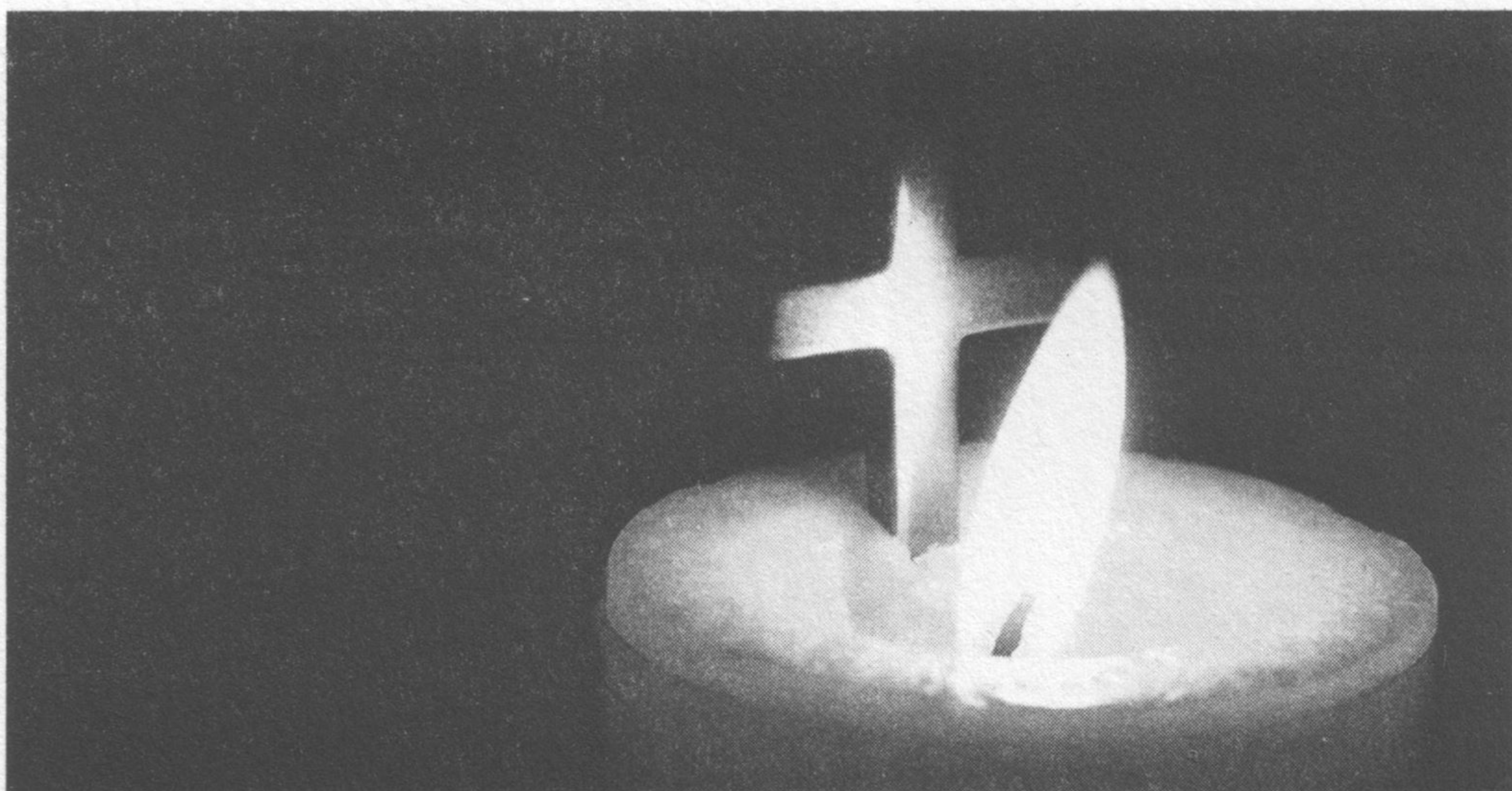
În vara anului 1935, o Românie întreagă n-avea ochi decât pentru Maglavit, localitatea din Oltenia în care ciobanul Petrache Lupu pretindea că l-a văzut și a vorbit cu Dumnezeu. Foarte repede, societatea s-a împărțit în tabere: unii i-au zis ciobanului analfabet „nebun”, alții „sfânt”, iar unii au bănuț că-i vorba de o escrocherie. Cert e însă că puhoai de oameni au pornit-o înspre Maglavit, convinși de virtuțile tămăduitoare ale locului. În mai 2015, mii de pelerini au ajuns la Pușcași, un sat din vecinătatea Vasluiului, pentru a se ruga lângă un tablou cu Arsenie Boca, despre care localnicii afirmă că lăcrimează. Iar în iunie 2015, o familie din satul arădean Semlac afirma că a observat cum curge mir dintr-o icoană care îl înfățișă pe Arsenie Boca. Sute de credincioși din zonă au venit în pelerinaj la casa localnicilor, pentru a vedea minunea.

SFINȚI, DUHOVNICI ȘI MĂRTURISITORI ROMÂNI

Despre români s-a spus, adesea cu o îndreptățire piezișă, că, bântuiți fiind de o toleranță ecumenică extremă, nu au o vocație mistică profundă.

Dar galeria Sfinților și Mucenicilor emblematici, a venerabililor Duhovnici și a marilor Mărturisitori români este mult mai complexă decât s-ar crede, fiind populată cu o mulțime de personaje excepționale, care s-au sacrificat pentru credință și neam, luminând un popor iubitor de Dumnezeu și tradiție creștinească.

**Un proiect editorial
INTEGRAL**

SEINT, DOHOVNI SI MARTIRISTORI

ROMANI

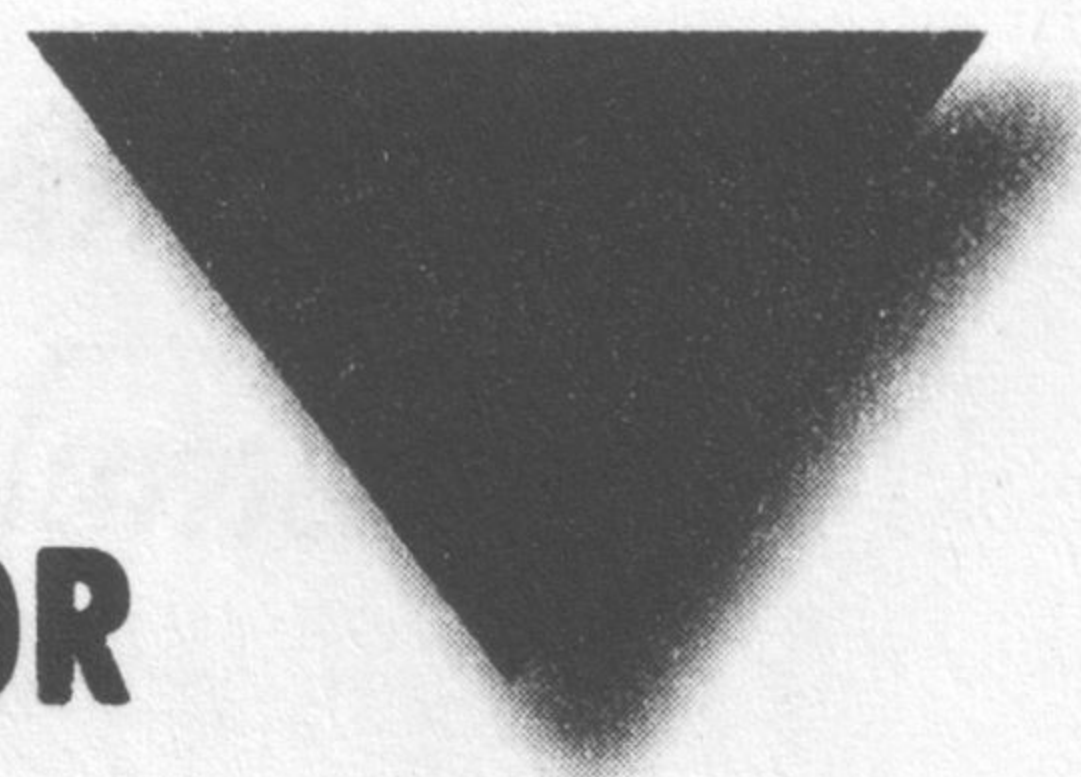
The first of the two parts of the book is devoted to the study of the Roman language in its historical development. The second part is devoted to the study of the Roman language in its present state. The book is written in a clear and concise style, and is suitable for students of the history of the Roman language.

In project editorial

INTEGRAL

Colecția

VIAȚA SECRETĂ A VEDETELOR

Starurile contemporane nu sunt niște vedete „perfecte”, lipsite de vreun defect sau, vai, de unele secrete murdare. Sex-simboluri și *trendsetteri*, personalitățile care ne-au făcut să le adulăm fără rețineri, acaparând atenția mass-media și generând un veritabil circ publicitar pe întreg mapamondul, se dovedesc a fi, până la urmă, niște bieți oameni și ei, cu păcatele lor mai mult sau mai puțin firești, dar care, totuși, nu ne împiedică, parcă, să-i iubim și mai mult.

Daniel Sinclair-Etheridge, care este un cunoscut jurnalist ascunzând el însuși nu puține enigme, efectiv a scormonit prin biografiile lor, scoțând la iveală o sumedenie de detalii uluitoare legate de „viața și opera” celor mai iubiți dintre pământenii.

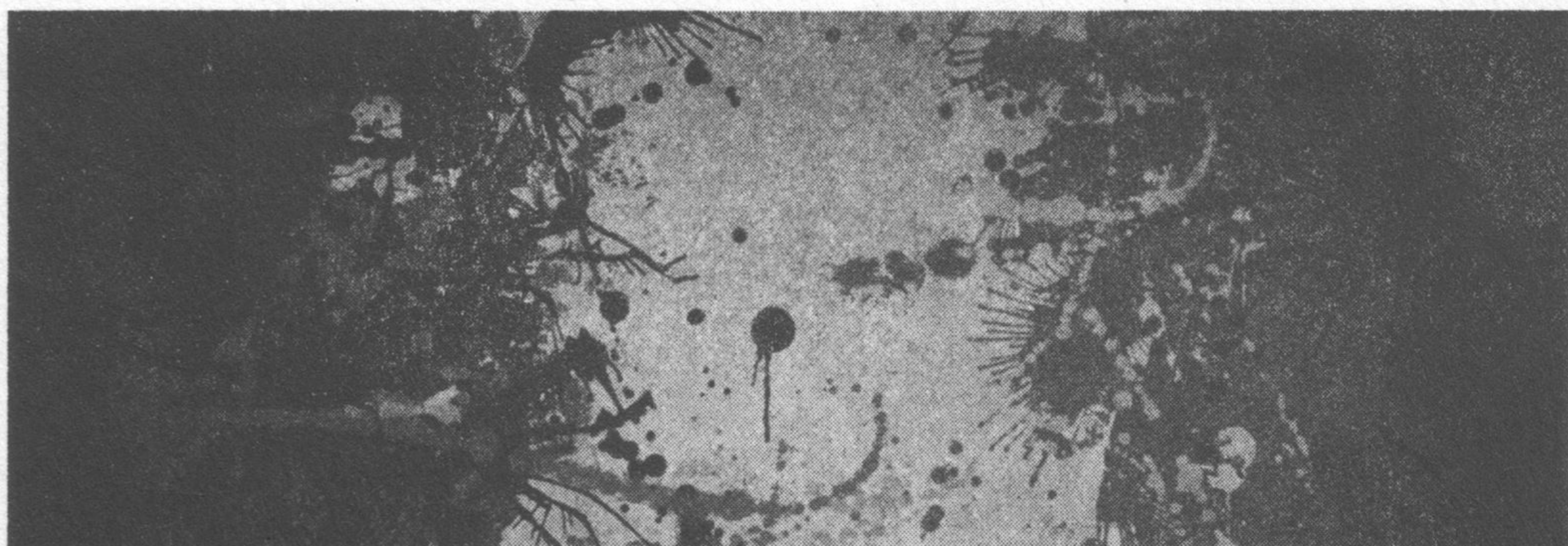
Un proiect editorial

INTEGRAL

Români și românce care au schimbat lumea

Fără a inventa false merite și priorități inexistente în enciclopediile serioase, destui români și destule românce au impresionat lumea — sau, măcar, Europa! — cu performanțele lor în diverse domenii, de la impunătoarea cultură de profunzime la seducătoarea industrie a entertainmentului profan, fără a neglija domenii precum sportul de performanță, medicina de pionierat sau aventurile exploratorii în diferite zone abisale și necunoscute muritorilor de rând.

**Un proiect editorial
INTEGRAL**

INTERKAT în proiect editorial

Interkat este o publicaţie de cultură şi literatură, care se adresează cititorilor interesaţi de cultura europeană. În fiecare număr sunt prezentate articole, recenzii, traduceri şi informaţii despre evenimentele culturale din România şi din străinătate. Interkat este o publicaţie de cultură şi literatură, care se adresează cititorilor interesaţi de cultura europeană. În fiecare număr sunt prezentate articole, recenzii, traduceri şi informaţii despre evenimentele culturale din România şi din străinătate.

Interkat este o publicaţie de cultură şi literatură, care se adresează cititorilor interesaţi de cultura europeană. În fiecare număr sunt prezentate articole, recenzii, traduceri şi informaţii despre evenimentele culturale din România şi din străinătate.